

S 2812
Mappe 9
Eksp. 177
Arg. 1942
2. arg.

2.
LOKALT: Vi siterer nedenfor to brev som vi synes fortjener å bli offentliggjort i sin helhet.

"Til" ministrene Skancke og Stang, Oslo.

Sørutskrift av møteboki åt Modalen heradsting etter møte den 23 mars d.å. - : Vedkomande den nye ungdomsopplæringa og framferdi mot lærarane no vil ordføraren og formennene koma med denne fråsegn:

I synt på oppsæding av born og ungdom må heradstinget gjeva sin fulle tilslutning til det Noregs biskoper held fram i sitt skriv til ministrane Skancke og Stang den 14. febr. d.å.. Me mener at førelse utan avslag må halda fast på andsvaret for og retten til korleis ungdomens moralske og religiøse vertyrformar, og me tek difor fullt og heilt avstand frå N.S.U.F. ungdomsteneste.

Heradstinget vil og protsetera mot den framferd som no vert synt lærarstanden. Me er forferde over at nekon, etter vårt syn utan grunn skal fengslast og sendast i tvangsarbeid, eller verta avsett frå sine stillinger. Ein må krevja at den skulestriden som no er påkomen snarest må legjast ned, og at skulen sitt verdfulle arbeid i samfunnet kjem i gang att under fredelige tilhøve.

Rett avskrift. Ordføreren i Modalen 24. mars 1942. Anders Ottestad (sign.).

Etterakrift. Eg veit slett ikkje om dette brevet kjem fram til rette ved komande. Ein kan no ikkje lita på noko slag lenger.

En personlig er reint skremd over at våre styrande kan føra folket vårt burt i slike forferdelige tilstårder. De herrer ministrar skulle i dag tek Dykk ein tur ut over landet og prøvd koma direkte i kontakt med folket. De skulle så fenge ei kjensle av korleis det gjører og brenn i folkesjelene. De er på god veg til å bryta ned det beste i det norske folket. Ein stor del reagerer slik at det gjeng over til eit uforsonlig hat. Andre meir sindige eller personlig kristne menneske kjenner berre ei umåtelig stor sorg over at våre styrande våger gå til slike rådgjører som de no gjer. Og størsteparten av det norske folk er baste og bunde og kan ikkje så godt som forsvare seg mot den grovaste urette.

ENN OM DE STYRANDE IDAG SPURDE GUD TIL RÅDS KVA DEI SKULLE GJERA. JA, SO REMONNERER ME KRISTNE IDAG. JESUS HAR SAGT: DEN SOM IKKJE ER MED HAM ER IMOT. DEN SOM IKKJE SANKAR HAM SPREIDAR. DET SOM DU GJER MOT EIN AV MINE SMÅ, HAR DU GJØRT MOT MEG.

Dette er ikkje mine ord; men Gud sine.

Men trass i alt er her ljospunkt i bygdene idag. Her er mange som sgkjør etter evige verdier framfor verdslike. Dei veit at, og reknar berre med, at Herrens tid kjem og at rettferdi vinn.

Til slutt vil eg vona og tru at De er med i dette ynskjet - korleis det enn gjeng - at Gud hell si vernande hand over det norske folk.

Vyrdsamst Anders Ottestad (sign.)

Herr innenriksråd Dahl, Oslo.

Som svar på Dere s brev av 6 ds. angående Anders Ottestad, Modalen, meddeles at vi har talt med Ottestad, som i og for seg ikke er uansinnet, men dypt religiøs. Arrestasjon av vedkommende kan ikke anbefales, men vi anser det for nødvendig at han blir byttet ut såssnart råd er. Budgettet i Modalen heradsting bør dog først behandles.

Modalen er en avsidesliggende, og liten kommune med ca. 700 innbyggere, det er derfor ugjørlig å tilsette ordfører utenfra, og i selve Modalen har vi ingen medlemmer. Den nuværende ordfører hevder selv at han er den mest vennligrønne deroppe, men han har gjennom lengere tid forsøkt å finne en etterfølger som ordfører, men har ennå ikke funnet noen er villig til å overtå vervet. Han har derfor ikke sett seg entlediget, da han mente det var urett å gå fra kommunestallet før en derfor skikket stedfortreder var funnet.

Vi har hatt folki Modalen tidligere. Vedkommende holdt på å bli liggende ute, da ingen ville huse en nazist. Fylkeskontorchefen vil reise i motorbåt oppoveren av de første dagene i juni, og forslag til ny ordfører vil da bli tilstillet departementet snarest.

Bergen, 22. mai 1942.

Heil og sal.
Chr. Astrup Fylkesfører.

vvvvVvvv
GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT
Nr. 277. 1. juli 1942.

MIDTØSTEN: I tirsdagens britiske Kairo-kommunike heter det:

"Det kom til slag mellom våre styrker og store styrker av fieltlige tanks og Mersa Matruh. Fienden trakk seg tilbake, men trengte seg igjen frem igår og det rådet syd for Mersa Matruh, der kolonner fra en britisk mekanisert styrke var i kamp mot fieltlige panserstyrker og infanteri. En rekke fieltlige tanks ble ødelagt og fienden led store tap i et bajonettslagrep."

General Auchinleck, den britiske øverstkommanderende i Midtøsten, har personførtalte denne nyheten i det britiske underhus tirsdag, sa at regjeringen var enig i de skritt som var tatt av general Auchinleck.

Det britiske flyvåpen holder oppo ustanske angrep mot fiendens forsyningslinjer, og dette er det vanskeligste problem fienden møter når han vil utvide fronten.

RØSSLAND: Det russiske kommunikeet utsendt ved middagstid tirsdag, meldte om voldsmømme kam er på Kursk- og Sebastopol-frontene. Det er meldt offisielt at omkring Kursk, omtrent 200 km nord for Karkow, har den røde hær dravet tilbake kraftige tyske tankangrep. Russiske fly er i virksomhet og har ødelagt 60 tyske tanks og 180 lastevogner. 25 tyske fly er blitt skutt ned i luftslag.

Sebastopols forsvarere har drevet ennu et tyek angrep tilbake.

"Times" korrespondent i Stockholm skriver bl.a.: Tyskerne har ikke råd til å la stort mere tid gå hen. I øyeblikket har ikke tyskerne på noe sted nådd så langt frem som ifjor høst, unntagen på Kortsj-halvøya hvor fronten er nøyaktig hvor den var i november ifjor.

Moskva-kringkasteren meldte tirsdag morgen om en ny avtale mellom Storbritannia og Russland, hvoretter Storbritannia skal øke sine leveranser av rustningsmateriell til Russland.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: En stor styrke britiske bombefly angrep Bremen natt til tirsdag for 3de gang på 5 netter. Bremen er Tysklands neststørste havneskade på byen etter de voldsomme ødeleggelsene som både gjort torsdag da byen ble angrepet av 1000 bombefly og under det 2net angrep lørdag natt.

Britene foretok også flere angrep mot tyske flyplasser i okkuperte land. De angrep jernbanelinjer i det okkuperte Frankrike og tysk skipsfart utenfor den franske kyst. En E-båt ble senket.

9 britiske fly savnes.

Noen få tyske fly kom over Storbritannia natt til tirsdag og slapp bomber i det østlige Midlands.

I London benekter man bestemt at der er noe i de rykter som går i Berlin om at det er en stilltiende avtale om at London og Berlin ikke skal bombes. Det er påpekt at de korte juninetter ikke egner seg for langdistansebombeketter, men Berlin er fremdeles på listen.

DET FJERNE ØSTEN: De Forente Staters angrep på Wake-søya i det midtre Stillehav, som det kom melding om mandag kveld, ble utført av bombefly fra den amerikanske hæt som fløy over 5.000 km frem og tilbake til sin basis.

De meldte da de kom tilbake at militære mål på øya var tilføyet en lammende ødeleggelse.

Alle de amerikanske fly vendte velberget hjem igjen.

I Washington blir det meldt at japanerne har jevnet med jorden den neststørste by på Filippinen, Cebu som har et innbyggerantall på 177.000. Japanerne skal ha tatt dette skritt for å straffe befolkningen for dens fortsatte motstand.

6 JULI 1942

1013

LONDON - NYTT

2. juli 1942.

Nr. 276.

2. dags. 1942.

2. dags. 1942.

LOKALT: Sist søndag ble denne erklaringen lest fra alle landets prekestoler.

Idag, søndag den 28. juni, blir etter det nuværende statsstyres beslutning prestene Frøyland og Zwilgmeyer ordinert til biskopper.

Denne handling er av så alvorlig og inngrifende art at Norges prester idag kjenner sig forpliktet å sin samvittighet til å nedlegge den skarpeste protest.

De som idag ordineres til biskopper er ikke rettelig kalte til dette embede, men tvert om er de utnevnt stikk i strid med krikens lov og orden. Og da de ordineres av en prostå er deres ordinasjon ulovlig idet den er i strid med alterboken. Denne handling er særlig skjebnesvanger fordi man ikke bare har avsatt våre rette biskopperå men nu også vil påtvinge bispedømmene disse ulovlige innsatte og ulovlig ordinerte menn.

Når vi har bestemt oss til å ta denne sak frem på landets prekestoler idag, er det fordi kirken er en enhetå og når et lederå så leder dø alle. Og vi forstår at det som idag vederfares Oslo og Agder bispedømme er bare begynnelsen. Turen kommer snart til de andre bispedømmer.

Bispeordinasjonen var berammet til avholdelse i Vår Frelsers Kirke. Menighetsrådet, prestene og funksjonærene ved denne kirke sendte i den anledning kirkedepartementet en skrivelse hvor man meddelte at man ikke kunde stille kirken til rådighet for ordinasjonen og at kirken derfor den sørnag vilde bli stengt.

Som alle vil forstå, er kirken nu ute i hårdt vær. Men vi takker for at kirkens herre er den almektige Gud som styrer alt i himmel og på jord. Vi oppfordrer alle troende til å gå i forbønn for vår stridende kirke.

I tilslutning til ovenstående gjengir vi følgende brev som av prestene og menighetene i Oslo bispedømme er sendt sokneprest Lars Frøyland:

(3) Av alt det som den senere tid har rammet vår norske Kirke er det neppe noe prest og menigheter i Oslo bispedømme har følt mere pinlig og uforståelig enn at De, sokneprest Frøylandå har latt Dem utnevne av det nuværende statsstyre til biskop i Oslo bispedømme.

Da denne Deres utnevnelse og likeledes meddelelsen om Deres ordinasjon nå er kunnjort i avisene må vi gå ut fra at det virkelig er statsstyrets og Deres egen hensikt å påtvinge prester og menigheter i bispedømmet en ny biskop på tvers av all gjeldende krikelig lov og orden.

Det kan umulig være ukjent for Dem at prester og menigheter i bispedømmet holder usviklig fast ved sin rettelig kalte biskop, dr. Eivind Berggrav, og at Deres villighet til å gå inn i et forhold som biskop Berggrav og rikets øvrige biskopper har måttet bryte som uforenlig med troskapen mot Gud og Guds menighet, ikke av oss kan oppfattes annerledes enn som svikt og fall. Fra det nærværende statsstyrets side er med dette foretatt det endelige og uopprettelige brudd med Kirken. Vi ser det som vår plikt nå foran Deres ordinasjon å si Dem dette like ut. Vi vet at det er alvorlig å gjøre det men vi vet også at det ville være ennå alvorligere å tie med det, - og det så meget mere som det gang på gang skjer slike overgrep på Kirkens område fra de statlige myndigheters side og slike henvendelser til presteskapet og menighetene fra Kirkedepartementets side som tydelig viser at man på denne side enten ikke kan eller vil forstå hvor dypt alvorlig vi på vår side oppfatter og føler den kirkelige situasjon idag.

De er, sokneprest Frøyland, ikke rettelig kalt og vil ikke bli rettelig ordinert. Derfor må De også bli en ensom mann. Hvor De kommer og hvor De søker å gjøre en biskops store ansvarsfulle gjerning, vil en dyp skygge følge Dem. En rosende uttalelse om Dem av Deres biskop, dr. Berggrav, var gjengitt i avisene i forbindelse med et intervju med Dem like etter Deres utnevnelse. Denne ros har De nu selv gjort til skamme, og det vil følge Dem.

Vi har sendt dette brev i oppriktig sorg. Vi kan ikke hilse Dem velkommen på Deres ordinasjonsdag. Vi ser Dem på den dag ta det endelige farvel med oss.

(Denne siste skrivelsen ble også referert fra London mandag den 29 ds..)

VVVVVVVVV
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

MIDTØSTEN: Kampområdet i Nord-Afrika forflyttet seg lenger østover tirsdag. Aksetroppene har trengt frem til punkter øst for El Daba, 150 km fra Alexandria.

I t. sdagens kommunike fra Kairo heter det: I et slag igår ble en del av fiendens tanks ødelagt. Fienden nærmet seg noen av stillinger i løpet av dagen, men det kom ikke til noen større trefninger. De allierte flyvåpen fortsatte å angripe fientlige ansamlinger i kampområdet. Inatt utførte britiske bombefly vellykkede angrep mot fientlige transportmidler og flyphasser i Fuka-området.

Tyskerne meldte onsdag at aksetroppene er gått til angrep på El Alamein som ligger 30 km øst for El Daba.

I en dagsorden til den 8de arme sier general Auchinleck: Fienden må angripes hvor vi enn kommer over ham. Inntil han bryter sammen må han ikke bli gitt noen ro. Slaget er ikke over ennå og det vil ikke være over før vi har slått ham og vi skal slå ham. Dere har kjempet hårt og uten opphold i over en måned. Ingen andre tropper kunne ha kjempet bedre. Dere har hatt skuffelsen over å måtte vike grunnen likeoverfor en fiende som var overlegen i pansertropper. Glem ikke at også fienden har hatt alvorlige tap. Hans enheter er sterkt redusert i styrke, og han er langt borte fra sine forsyningsbasar. Vi kjemper slaget om Egypt, et slag der fienden må ødelegges.

RUSSLAND: Onsdagens Moskva-kommunike fastslår at nye svare tap er påført tyske tank- og infanteristyrker på Kursk-fronten. Ved middagstider onsdag meldte Moskva at 150 tyske tanks var ødelagt i dette avsnitt hvor et stort tysk angrep begynte ved daggry søndag. I tre dager har den tyske overkommando holdt tett om angrepet, ved Kursk. Imidlertid sier tyskerne nu at en stor offensiv er begynt mot russerne på midtfronten og i det sydlige avsnitt av fronten.

Den Røde Armes organ sier i en beretning fra Kurskfronten at tyskerne har hatt litt fremgang og at de nu forsøker å konsolidere sine stillinger og bringe frem nye tropper. Imidlertid har russiske frontale angrep og angrep på fløyene slått dem tilbake og kostet dem store tap i soldater og materiell.

200 km syd for Kursk, i Karkow-avsnittet, blir det meldt om kraftige russiske motangrep, hvor sovjetiske tanks foretar virkningsfulle angrep. v. Bock här ikke klart å bedre sine stillinger etter at han inntok Kubansk i forrige uke. Det blir meldt at tyskerne ikke lenger har lokalt herredømme i luften, hvilket brakte dem til deres nuværende stillinger, for de har måttet forlegge flyavdelinger nordover til Kursk-avsnittet.

Nye voldsomme angrep av tyske og romanske styrker er blitt slått tilbake rundt Sebastopol. Festningsbyen er nu under tysk bombardement hele døgnet rundt. Luftangrepene er så å si uophørelige. 5 opptil 10 angrep om dagen blir foretatt av flere tyske og romanske divisjoner. I forrige uke avr de tyske tap av døde og sårede flere tusen om dagen.

UNDERHUSDEBATTEN om krigsforselen og verdenskrigens gang begynte onsdag. Grunnlaget for debatten er et mistillitsforslag fra et konservativt medlem.

Den britiske produksjonsminister, Oliver Lyttleton, svarte på regjeringens veg ne. Angående de forsyninger som nu rekker de allierte armeer, uttalte han: Vi lager særlige antitank-våpen som er langt kraftigere enn kanoner med 6-punds granater. Vi har også et antall langt kraftigere middelsstore tanks og infanteritanks enn de nuværende modeller, og under konstruksjon er tanks som er langt kraftigere. De amerikanske tanks av typen General Grant har under slaget i Vestpansret. Ørkenen stått sin prøve mot de beste tyske tanks. Men den nye type Mark IV, som nu blir produsert i store mengder i U.S.A., er et nyere og ennu mere effektivt våpen enn General Grant. - Det britiske flyvåpen er nu i besittelse av stupbombe-fly. En del stupbombefly er allerede nadd frem til krigsskueplassen og andre er underveis. Ennu flere vil bli levert fra fabrikkene i U.S.A. de kommende uker.

DET FJERNE ØSTEN: Allierte landstridskrefter har natt til mandag foretatt et tokt mot den japanske garnison i Salamaua på Ny Guinea. De allierte tok meget styr og fikk myttige opplysninger. Deres oneste tap var to sårede.

H.K.H. KRONPRINS OLAV fyller idag 40 år. Vi gratulerer!
VVVVVVVV

Det er ofte blitt sagt at 1942 blir det avgjørende år for denne krigen. Det blir i hvert fall avgjørende for Hitler, hans plan er å slå de russiske armer og erobre Midtøsten før vestmaktene rustningsindustri og arme har nådd sin fulle styrke.

Den tyske sommeroffensiven er nu 01 gang på to eller tre fronter. Rommel følger sin seir i Libya for å forhindre at den 8de arme får tid til å bli organisert. Man kan regne med at det er blitt meget lettere å overføre tropper og materiell fra Syd-Italia til havnene i Tripolis og Libya. Men hans forsyningsslinjer blir stadig mere utstrakte jo lengre østover han kommer, heten blir verre og i den egyptiske ørken er der meget liten tilgang på vann. General Auchinleck trekker seg tilbake for å forsøke å få et pusterum og for at forsterkningene kan få tid til å komme frem til fronten. Samtidig angriper de allierte bombefly havnene i Tripolis og Libya og fiendens forsyningsskolninger. Der er betydelige britiske styrker i Palestina, Syria og Irak, den såkalte 9de arme. Men tyskerne har store mengder av bombefly og transportfly på Kræta og i Syd-Hellas. De allierte vil derfor risikere å bli angrepet i ryggen hvis de sender en stor del av den 9de arme til Egypt. Man vet ikke hvor store forsterkninger Auchinleck kan regne med, og det er derfor umulig å forutsi noe om utfallet av første runde av kampen.

I Russland kjemper den røde arme en heroisk forsvarskamp omkring Sebastopol. Meldingene fra dette frontavsnittet innskjerper stadig at stillingen er kritisk. Tyskerne har imidlertid lidt så store tap at kampen om Sebastopol, selv om byen skulle falle, ikke kan betegnes som noe russisk nederlag.

Videre angriper tyskerne både nord og syd for Karkow, og målet er åpenbart å avskjære de jernbaner som forbinder Moskva-avsnittet med Rostov. Tyskerne har erovert nye landområder og et viktig jernbaneknutepunkt sydøst for Karkow. Men hovedlinjen til Rostov er ennå fri og det er ikke lykkes tyskerne å omgå eller tilintetgjøre noen av de russiske armeer. Man kjenner ikke hverken til partenes tap eller reserver og det er derfor nytteløst å forsøke å spå om utfallet. Det er imidlertid tydelig at meget store styrker er engagert. Samtidig må man regne med muligheten av at japanerne vil angripe i Østen.

Den alvorlige situasjon var bakgrunnen for forhandlingene mellom Churchill og Roosevelt i Washington, og den preger også den erklæringen om møtet som ble vendt ut.

Det heter først at de to statsmenn har tatt i betraktning både de lyse og de mørke sider ved stillingen og at de ikke undervurderer vanskelighetene.

Resultatene av produksjonen gir, sier erklæringen, stort sett grunn til optimisme. I denne forbindelse kan man nevne at produksjonen i Storbritannia i løpet av sommeren vil nå høydepunktet, og at den er øket med mere enn 50 % i løpet av dette år. I løpet av sommeren vil den amerikanske produksjon gå forbi den britiske, men vil antagelig først nå høydepunktet i slutten av 1943. Alt nu har Statene, etter hva President Roosevelt opplyste for kort tid siden, produsert 4.000 fly og 1.500 tanks i måneden. Den britiske produksjonsminister, Lyttleton, har nettopp vært i Statene og der ble da opprettet en samarbeidskomite som skal fordele oppgavene og samordne de to lands produksjon. Denne komite består av to medlemmer, nemlig mr. Lyttleton og mr. Donald Nelson, den øverste chef for den amerikanske produksjon, begge har en stedfortreder. Som et eksempel på en mere rasjonell fordeling av produksjonen kan man nevne, at Storbritannia vil legge hovedvekten på produksjonen av jagere, mens Statene fortrolig vil produsere store bombefly som kan fly over Atlanterhavet.

Erklæringen nevner videre at hovedproblemet for de allierte nu er transportproblemet. Det nyter lite med en masseproduksjon av krigsmateriell hvis det bare blir lagret og ikke kommer frem til slagmarken. Vanskliggheten skyldes dels at krigen har spredt seg over hele jordkolden, og dels ubåtkrigens. De allierte nasjoner hadde betydelige tap i det sydvestlige Stillehav og i det Indiske hav i den første del av krigen med Japan, og de har også hatt atskillige tap i Middelhavet, særlig under opprettholdelsen av forsyningene til Malta. Men det er ingen hemmelighet at de største tap har vært langt langs Amerikas østkyst og i det Karibiske Hav. Mai måned viser de største skipstap under krigen, og situasjonen ville ha vært prekær hvis det ikke hadde vært for de alliertes kolossale skipsbygning. Amerika skal f.eks. til høsten bygge 3 skip pr. dag.

VVVVVVVVV
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET+

3282

2813

LONDON - NYTT

3. juli 1942.

Mappe 9

Ekspl. 279

2. arg 1942

Nr. 279, 3. juli 1942.

2. arg 1942.

2

Mappe 9
Engl. 280
År 1942
O. 2 årg.

5 1016

2.

LOKALT: Fra Bergen berettes at Die Zwilgmeyer - "biskop" Zwilgmeyers hustru - for tiden morer Bergenserne. Foranledningen er at hun en dag møtte en bekjent, en dame, som ikke hilste på henne. Die Zwilgmeyer ble meget sintå stoppet henne og krevet en hilsen. Damen avslo dette bestemt, hvoretter "bispinnen" anmeldte henne til politiet og hun fikk 100 krener i bot.

Noen dager senere møtte Die Zwilgmeyer damen på trikken. Damen reiser seg og gjør dyp kompliment for die Zwilgmeyer og tar smatlige passagerer i trikken til vitne på at hun har hilst på "bispinnen". Alle erklerer seg villige og reiser seg også og hilser dypt.

Resultatet er blitt at die Zwilgmeyer for tiden ikke kan vise seg på gaten uten at folk hilser overordentlig dypt og over alle grenser inderlig på henne - og man venter nu en politiforordning som forbryr byens folk å hilse på "bispinnen".

VVVVVV

Folk i Oslo vil ha ågt merke til at det i den senere tid har vært livlig flyvirkoshet over byen om natten. Det forlyder at det er pådøling etter radiosendere flyene foretar.

VVVVVV

Rektor Birger Bergersen ved Norges Tannlegehøgskole fikk forleden sin avskjed på timen. En herr Buhs, en tysker av fødsel som etter forrige verdenskrig fikk lov til å praktisere i Norge og spilte en ussel rolle mot sitt annet fedraland før okkupasjonen også, har innsatt seg som rektor. - N.S.-legen Hallein skal være utsatt til bestyrer av skolens kirurgiske avdeling.

VVVVVV

Av en tale som statsråd Frihagen holdt i tilleggsprogrammet fra London den 1. des. siterer vi:

Vi her uten gjør alt vi kan for å forberede gjenoppbygningen av landet og avhjelpe nøden i Norge, så snart landet igjen er blitt fritt. De forskjellige departementer arbeider med disse spørsmål. I Handelsdepartementet arbeides der med industrien, med telegraf og telefon og fiskeriene.

Vår industri var kommet godt i gang da tyskerne overflat oss i april 1940, og utviklingen vil bli fortsatt. Jeg kan nevne jernverket i Nord-Norge, forbedring og utbygging av våre skipsbyggerier og rasjonalisering og teknisk forbedring av vårt treforedlingsyrke. Telegrafdirektøren arbeider med planer for utbygning av vår telegraf, telefon og radiotjeneste, og planlegger de nødvendige innkjøp til det.

Etter denne krig vil vår fiskerflåte være ribbet og utslettet. Temmelig mange båter ble ødelagt under krigen i Norge. Senere har flere hundre forlatt landet. Men verst er tyskeres rekvisisjonering av 500 av de beste båtene til krigsbruk. Der foregår nu ingen fornyelse, noen utbygning av fiskerflåten i Norge. De fleste redskapene blir praktisk talt utslettet og vår fiskeeksport vil ha tapt kontakten med sine gamle markeder.

Tyskerne har tatt 50 % av stor- og vårsildfangsten i de to siste sesongene. I 1942 forlanger de 55 % av fisket det første halve år og 65 % for siste halvår. De tar praktisk talt all fiskehermetikken, og høsten 1941 tok de 80 % av all silden. Når fiskerne allikevel fisker, er det delvis fordi de blir tvunget til det, og dels fordi den fisken nordmennene får beholde hjelper til å holde hungersnøden borte. Hertil kommer at enkelte av dem tjener bra i denne tiden. Men det betyr ikke så meget. De kan ikke få brukt disse pengene til nyttige formål nu, og vi vet intet om pengenes verdi etter krigen.

Det er selvsagt at all tysk eiendom blir beslaglagt av oss etter krigen. Etter de opplysninger som foreligger, blir det neppe tale om å overta f.eks. filetiseringsmaskinene, for de arbeider sent og dårlig. Derimot skal fryse-anleggene være bra.

Det tør være grunn til å tro, at den norske regjerings stilling og innsats i krigen vil medvirke til at den norske fiskerinering, så naturlig betinget og så betydningsfull den er, vil finne forståelse og anerkjennelse for sine krav.

VVVVVVVVVVV

REDAKSJONELT: Redaksjonen finner igjen grunn til å uttale en takk til alle de som på forskjellig vis har ydet sitt bidrag til vår avis's drift. Vi håper at de fortsatt vil hjelpe oss på samme måte som hittil.

VVVVVVVVVVV

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET+

Nr. 280.

LONDON - NYTT

4. juli 1942.

MIDTØSTEN: Etter å være slått tilbake ved El Alamein igår, torsdag, trakk tyskerne og italienerne seg tilbake 5 km til det område de opererer fra. Voldsomme kamper raste fredag, men nærmere enkeltheter foreligger ennå ikke.

Fredagens britiske kommunike opplyser at fienden foretok et alminnelig angrep mot stillingene ved El Alamein torsdag, idet de rettet støtet fra vest. Britiske styrker gikk til motangrep på flanken og tilføyet fienden tap. Sent på kvelden trakk fienden seg tilbake, og de allierte stillinger ble etterlatt intakte.

Militære observatører påpeker at skjønt fienden på slagets annen dag ikke klarte å storme de britiske stillinger, er situasjonen fremdeles alvorlig. Man merker seg at mens fredagens tyske kommunike påstår at aksetroppene har utvidet det hull de laget i stillingene ved El Alamein, påstod torsdagens tyske kommunike at Rommel forfulgt de britiske tropper i retning av Nilen.

De allierte flyangrep blir daglig kraftigere og pågår døgnet rundt. Hele torsdagen angrep allierte bombe- jager- og jagerbombefly fientlige tanks, tropper og transporter i slagområdet, samtidig som de bokmbet bakenforliggende standingsplasser. Natt til fredag var svære bombemaskiner igjen i virksomhet over slagfellet og foretok også et angrep mot Tobruk.

Minst 8 fientlige fly er skutt ned på to døgn over Malta og flere andre alvorlig skadet.

Britiske fly fra Malta angrep tidlig fredag morgen en forsyningskonvoy i det Joniske hav og oppnådde en fulltreffer på et skip.

Korrespondentene melder at britiske forsterkninger av mannskaper og materiell fortsatt ankommer til El Alamein-distriktet.

De britiske skip som gikk tapt i det store konvylslaget i Middelhavet var krysseren Hermione og 4 destroyere; dessuten gikk en polsk destroyer tapt. Aksemaktenes tap under slaget var: 1 torpedert slagskip, og skip som ble senket: 1 krysser med 8 " kanoner og to destroyere samt en ubåt.

RUSSLAND: Russerne gjør hårdnakket motstand mot Hitlers store offensiv på den 180 km lange front mellom Kursk og Karkow. Hitlers mål er å nå og avskjære jernbanelinjen fra Vorones til Rostov og derved splitte de russiske armeer på midtfronten fra den i syd. Han har begynt større angrep på tre punkter av fronten. For det første øst for Kursk, og dernest i retning av Dnjiengorod, en by nordøst for Karkow. Slaget foregår på territorium som den røde armé la tilbake under vinteroffensiven. Dnjiengorod og Volchansk-offensivene begynte torsdag. I begge disse avsnitt bruker tyskerne overlegne panserstyrkor. Russerne erstatter sin numeriske underlegenhet ved et glimrende samarbeide mellom artilleri, infanteri og fly og tanks. På en rekke punkter klarte en gruppe tyske tanks i angrep etter angrep å bryte gjennom den russiske front. Men russerne omringet disse grupper og utslettet dem eller kastet dem tilbake til de stillinger hvorfra de kom.

Kampene ved Kursk, der Hitlers offensiv har vart i 5 dager, er også voldsomme. Fredagens russiske kommunike melder at flere tusen tyskere falt bare på en dag. Den tyske fremgang er langsom og tapene i døde og sårede er svære. Hitler kan fremdeles ikke begynne fremstøtet fra Taganrog mot Rostov og Kaukasus. En av grunnen er at kystflåtens luftflåte fremdeles opererer i Sebastopol-området. For å bruke Pravda's ord, forsvarer Sebastopols arkerike forsvarere som er utkjørt etter måneder av kamp, på sitt tilbaketog hårdnakket hver tomme jord mot den fremrykkende fiende. Gatekampene fortsetter, hvilket også innrømmes i tyske meldinger. Russerne kjemper fra kjellere og andre underjordiske bekvemmeligheter.

DET VEST-EUROPEISKE FRONT: Natt til fredag angrep britiske bombefly igjen Bremen. Det var det 4de angrep på 8 dager og ble utført av en stor styrke veldig Halifex og Lancaster-bombefly. Angrepet skjedde konsentrert i løpet av en halv time. Veret var gunstig og mange branner oppstod i havneområdet.

13 britiske fly gikk tapt under nattes operasjoner som også omfattet tokt mot fientlige flyplasser i Nederland og Belgia og skipsfart utenfor kanalkysten.

VVVVVVVVV

GUNNAR RØISES MILITÆROVERSIKT den 2 ds. (i utdrag):

Da japanerne hadde besatt Burma i mai måned, ventet verden med spenning på hvilken retning et nytt japansk angrep ville ta. Man regnet med to muligheter:

Enten ville japanerne fortsette fremrykningen fremover fra Burma mot India, eller de ville gjøre invasjon i Australia. Begge disse alternativer foreligger ennå idag, men invasjonen i Australia er kanskje blitt utsatt etter slaget i Korallhavet. I melloktiden har japanerne gjort fremstøt på andre fronter som kan tyde på at de har helt andre planer. De har angrepet China fra Burma-veien og samtidig landsatt tropper i kystprovinser Chekiang. Angrepet fra Burmaveien er stoppet opp, men i Chekiang har japanerne hatt fremgang og voldsomme kamper pågår. Japanske sjøstridskrefter har gjort et mislykket angrep mot Midway-øya, den mest fremskutte amerikanske basis nordvest for Hawaii, og omtrent samtidig har japanerne satt seg fast på den ytterste av Aleutene.

For å kunne forstå hva disse fremstøt betyr, er det nødvendig å være klar over hvilke fordeler japanerne har vunnet hittil under krigen. Derved får man også en forestilling om hva som står igjen for at japanerne kan danne et rom som lett kan forsvareres mot angrep utenfra.. Japanerne har erovert Filippinene, Hongkong, Thailand, Malakka, Burma, og de fleste av de ostindiske øyer. De har besatt de amerikanske utpostene Guam og Wake-island. Alt i alt er dette et område på omtrent 3 millioner kvadratkilometer med 120 millioner innbyggere. Den økonomiske betydning av disse eroveringer er helt klar: Her finnes der oljekilder som nesten kan dekke Japans behov, her finnes verdens største gummiplantasjer og tinngruver og her produseres en rekke andre råvarer som kull, jern og lettmetaller. Hvis Japan i ro kan få utnytte disse kilder, vil dets råvareproblem være løst og grunnlaget dermed lagt for et produksjonsapparat av første rang.

Den militære betydning av eroveringen er ikke mindre. Både Det Britiske Imperium og U.S.A. er drevet langt tilbake på alle fronter i Asia. De eneste allierte angrepsbasen er regnet fra øst: Aleutene, Hawaii med Midway-øya, Ny Zealand, Australia, India og China. Alle disse baser ligger langt borte, og Japan kan vanskelig rammes fra dem, men det kan tenkes. Derfor retter japanerne nu sine angrep mot de kinesiske kystprovinser som ligger truende nær de japanske øyer. Kan China settes ut av spillet, har japanerne lukket en av de farligste luker i sitt forsvarssystem. Bortsett fra China finnes det bare et område som kan bli basis for et angrep mot hjertet av Japan og det er Sovjet-unionens østlige provinser. Sovjetunionen har en flere tusen km lang kyst mot Stillehavet og lengst nord er der mulighet for god forbindelse med det amerikanske fastland. Angrepet på Aleutene betyr blant annet at japanerne vil sikre seg posisjoner som kan beherske sambandslinjene mellom Sovjetunionen og U.S.A. Den viktigste russiske havneby, Vladivostok, ligger bare litt over 1.000 km fra Tokio. Dette betyr at de største japanske industri- og befolkningssentra ligger innenfor rekkevidden av bombefly som opererer fra sovjet-russisk område. Skipsfarten mellom de japanske øyer kan dessuten trues både av fly, ubåter og overvannsstridskrefter som opererer fra de samme baser. Sovjetunionen har også en felles grense mot Mandsuria og China og her er det mulig å skape en langfront som kan bli meget ubehagelig for japanerne. Så lenge Sovjetunionens østlige provinser ikke beherskes av Japan, er heller ikke det japanske herredømmet i Øst-Asia sikret mot angrep utenfra. Før eller senere vil derfor japanerne søke å fjerne denne fare, og da lar de seg selvsagt ikke binde av ikke-angrepspakten med Sovjetunionen. Spørsmålet blir når tidspunktet kan finnes beleilig. I vinter gav nøytralitetspakten japanerne ryggen fri så de kunne vende seg med all sin kraft mot sine fiender i syd. Nu har de freløpig gjort opp med sine angelsaksiske motstandere, som er drevet tilbake til fjernliggende baser. Samtidig fortsetter kampene på østfronten å binde Sovjetunionen både militært og økonomisk. Japanerne kan derfor ikke håpe på noen gunstigere situasjon i noen nær fremtid. Japanerne vil i tilfelle ikke møte en uforberedt motstander. Den røde arme har allerede vist hva den duger til på slagmarken i Europa, og i øst har russerne i 10 år grundig forberedt forsvarer av sine grenser. Et japansk overfall har vært ventet helt siden 1931, da japanerne rykket inn i Mandsuria.

VVVVVVVVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

7 JULI 1942

Nr. 282.

LONDON- NYTT
6.juli 1942.

2 årg.

MIDTØSTEN: Den 8de britiske arme har begynt et angrep i El Alamein-området, og tvunget fienden til å evakuere et høydedrag. De alliertes virksomhet i luften har vært større enn i noe tidligere felttog.

I et kommunike utsendt fra Kairo søndag, heter det: Våre landstridskrefter og luftstyrker fortsatte å angripe fienden igår i El Alamein-området. De fieltlige panserstyrker ble tvunget til å trekke seg tilbake fra et høydedrag syd for El Alamein etter at flere fieltlige tanks var litt satt ut av virksomhet. Vårt flyvåpen satte fremdeles hele sin styrke inn mot fienden og flyplasser El Daba-området ble bombet. Jagerfly skjøt ned 5 Me-109, 3 Junkers-87 stupbomber og en Macchi-maskin 202. Igår kveld angrep våre store og middelsstore bombefly motorkjøretøy på veien i nærheten av El Daba og mål i Benghazi. Under fieltlige angrep i går kveld over Suez-kanalområdet og Alexandria skjøt våre jagerfly ned 5 fieltlige bombefly.

Tidligere meldinger skildrer hvordan sydafrikanske fører av Hurricane-fly oppnådde en stor seir over tyske stupbombefly. De angrep en formasjon på 15 Stukas og etter noen få øyeblikk var 13 av dem skutt ned og nok ett drog bort i skadet stand. De sydafrikanske flyvere kom alle velberget tilbake.

Den støtte den 8de arme får av luftvåpenet, er større enn noensinne før, og jagerfly og bombefly gjør angrep hele døgnet rundt. Statsminister Churchill har sendt dette telegrammet til luftmarskalken i Midtøsten: Vi hører alle med begeistring om det britiske flyvåpens glimrende bedrifter i slaget som nu raser i Egypt. Fra alle hold kommer det meldinger om den viktige rolle som dets officerer og mannskaper spiller i slaget om Nildalen. Det er slaget om Storbritannia om igjen over et annet land.

RUSSLAND: På Kursk-Karkow-fronten har russerne gjort noen fremgang. Det russiske kommunikeet kl. 12 lørdag melder: Loftige kamper fortsatter i Kursk-, Volsjansk-avsnittene. Ingen forandringer har skjedd i de andre kampområder.

Videre meldes det at det er kommet til kamper i Kalinin-området.

Det første sjokk av den store tyske offensiven mellom Kursk og Karkow er blitt absorbert av det russiske forsvarssystem som er konstruert i dybden. På russernes høyre flanke omkring Kursk er det lykkes russerne å gjøre noen framgang med store tap for dem selv, meldte russerne tidlig søndag.

I Bielgorod-området rakk russerne seg tilbake til nye stillinger for å unngå å bli tatt i en felle.

På andre avsnitt av fronten er russerne gått over til motangrep støttet av tanks og artilleri.

En av de tyske avdelinger som har lidt store tap er den 338 infanteridivisjon. En tysk krigsfange fra denne divisjonen fortalte at han i all hast var blitt brakt til fronten fra Øst-Preussen og at han deltok i kampene like etter ankomsten. Allerede første dag mistet divisjonen mere enn 1.000 mann.

Tyske tap i tanks har også vært store. En russisk frontmelding forteller: hvordan 119 tyske tanks ble ødelagt i et 72 timers slag ved et forsøk på å komme over på den andre siden av en elv. I en annen trefning ble 170 tyske tanks ødelagt.

Generalfeldmarschall v. Mansteins generalstabschef, general Schulz, innrømmer at man hadde ventet at Sebastopol skulle falle ifjor høst.

Tilførslene av varer til Murmanskk som russerne har påstått å ha ødelagt, er nu tre ganger så stor som i januar i år.

For et år siden idag hadde tyskernes offensiv mot Russland vart i to uker. Langs hele fronten hadde de tyske hærstyrker gjort hurtig fremgang. Her er noen av de tyske påstander som ble fremsatt da: Det hersker et utrolig kaos blandt de russiske styrker. De russiske hærstyrkers motstand er nu definitivt brutt. En avgjørelse av verdenshistorisk betydning er blitt oppnådd. Det russiske tilbaketog synes nu å ha gått over til en hodekuls flukt uten mål.

VVVVVVVVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 281.

LONDON - NYTT
5. juli 1942.

1018

S.
Mappe 9
Ekspl. 281-1
Arg. 1/2-42
O.V. 06
J.F. 2 årg.

DEN VEST-EUROPEISKE FRONT: Amerikanske fly har foretatt sitt første angrep i Vest-Europa. Det var et angrep mot tysk-okkupert område i dagslys lørdag og det ble utført sammen med britiske bombefly.

Nyheten ble gitt lørdag ettermiddag i det første kommunike om den amerikanske armes operasjoner fra dens hovedkvarter for krigsskueplassen i Europa.

I samarbeide med lette bombefly fra det britiske flyvåpenet angrep 6 amerikanske flymannskaper mål i tysk-okkupert område. 2 amerikanske fly savnes.

De amerikanske fannskaper brukte fly av A-20 typen, dvs. Boston bombefly i et dagslysangrep fra lav høyde. En britisk melding sier at 6 britiske og 6 amerikanske fly angrep tyske flyplasser i Nederland tidlig lørdag morgen.

Noen få tyske fly kastet bomber mot et sted i Øst-England natt til lørdag.

Britiske aviser offentliggjorde lørdag de første fotografier av det britiske flyvåpens kjempemessige Lancaster bombefly. Lancaster'ne har allerede vært i tjeneste i flere måneder og har deltatt i de fleste av de siste angrepene mot Tyskland, hvoriblant tusenfly-bombetaktene og det berømte dagslysangrepet mot Augsburg. Flyet er kjent for å være verdens hurtigste bombemaskin med en fart av 480 km pr time. Det frakter en usedvanlig svær bombelast og er kraftig beväpnet. Nærmore enkeltheter om utstyr og yteevne er ennå en hemmelighet.

MIDTØSTEN: Britene har åpnet et motangrep i Nord-Afrika, i El Alamein-området. Lørdagens Kairo-kommunike sier at under det britiske angrepet fredag, ble en rekke fientlige tanks satt ut av spillet og der ble tatt 40 kanoner og flere hundre fanger.

De allierte fly samarbeider med styrkene på bakken i en grad som hittil ikke er sett i Midt-Østen. De hamret løs på fienden hele dagen. 24 fientlige fly ble skutt ned, 16 stupbombefly og 8 jagere. 4 Me-109 ble ødelagt på bakken.

Det britiske motangrep kom etter at tyskerne over kringkastingen hadde påstått at ha inntatt El Alamein. Lørdag, to dager etter, taler tyskerne om meget hårdnakede kamper rundt El Alamein. I motangrepet har det britiske flyvåpenet fortsatt spilt en fremtredende rolle ved dag- og nattangrep mot fientlige ansamlinger i de fremskutte områder og mot fiendens baser og forsyningssljer. Tyske fanger som er tatt under kampane har klaget bittert over at det så ut som de britiske fly kunne gjøre hva de ville uten innblanding fra Luftwaffes side.

RUSSLAND: De tyske angrep i Kursk- og Karkow-avsnittene nu utviklet seg til en stor offensiv langs en 160 km lang front.

Det russiske kommunikeet lørdag middag melder: I natt var våre tropper engagert med fienden i kamper i retning av Kursk, Dvelgorod og Volsjansk.

Russerne meldte tidligere at kraftige tyske tankangrep var slått tilbake langs hele Kursk-Karkow-fronten.

Kampane på en dag i Kursk-området, sier kommunikeet, kostet tyskerne over 250 ødelagte tanks og 15.000 falne officerer og menige.

Den tyske kringkassing opplyste idag at amerikanske Boston bombefly er i virksomhet over den russiske front.

"Times" melder at glimrende speiderarbeide av russiske fly og bønder har gitt de russiske øverstbefalende beskjed i god tid om alle tyske forberedelser til angrepene. Bøndene som opererer bak de tyske linjer, sender meldinger med brevduer og ned hunder til de russiske armoer. Når de søker etter svake punkter på den russiske front, blir tyskerne skuffet over å finne at russerne er forberedt over alt. Det ser ut som ethvert tysk fremstøt er ventet når det begynner.

Det russiske midnattskommunike lørdag meddelte at Sebastopol var evakuert etter 8 måneders beleiring. Moskvakringkasteren kongjører at de tyske tap i løpet av de 8 månedene var 300.000. De siste 25 dager har det under de voldsomme kamper fallt 60.000 tyskere. 6 tyske divisjoner ble praktisk utslettet i denne tiden. Russerne hadde på de 25 dager 11.000 falne og 8.000 fanger.

VVVVVVVVVV

S.

Mappe 9
Ekspl. 281-1
Arg. 1/2-42
O.V. 06
J.F. 2 årg.

9 JULI 1942

Nr. 283.

LONDON - NYTT
7. juli 1942.

1019

Mappe 9
Ekspl. 283
Arg. 1/2-42
O.V. 06
J.F. årg.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har den 8de arme påført fienden svære tap i angrep mot hans hovedstilling i El Alamein-området. Britiske tropper har på enkelte steder vunnet ny grunn og kampene har nu en tendens til å gå i mero vestlig retning. En befestet stilling av taktisk betydning ble erobret fra fienden søndag under bajonettkamper. Flere fremskutte stillinger ble vunnet i løpet av dagen av britisk infanteri, som ble støttet av panseravdelinger og stadige og konsenterte luftangrep.

Det blir meldt i London mandag kveld at initiativet for nærværende er gått over til den 8de arme. I det siste døgn har det vært en bedring i britenes stilling, men trusselen mot general Auchinlecks styrker er ennå ikke forsvunnet.

Kommunikeet fra Kairo mandag melder om stadige angrep søndag av britiske landstridskrefter og luftstyrker. Britiske jager-bombefly skadet landingsplasser i El Daba-området. 3 tyske bombefly og 3 tyske jagerfly ble skutt ned av britiske jagerfly. 6 britiske fly kom ikke tilbake.

Meldinger fra Kiro sier at Tobruk var gjenstand for et kraftig angrep søndag kveld. Samtidig gjorde marinefly stor skade på aksekip i Mersa Matruh.

Vichykringkasteren gav mandag en skildring av et britisk flyangrep mot 3.500 fientlige kjøretøyer i ørkenen. Alt det offisielle britiske kommunikeet sa om dette angrepet, var at det ble gjort skade på fientlige kjøretøyer. Vichy innrømmet at over 100 vogner ble satt i brann.

De alliertes infanteri har gang på gang vist at det er fiendens overlegen. Den 90de tyske lette divisjon, den 21de panserdivisjon og de italienske divisjoner har alle vært utsatt for direkte angrep fra infanteriet og bajonettangrep. Hver gang har angrepet vært for meget for dem.

I det siste døgn har britiske jagerfly skutt ned 6 fientlige fly over Malta. Ikke et eneste britisk fly gikk tapt.

RUSSLAND: Tyskerne samler alle sine ressurser på Kursk-Karkow-fronten i et forsøk på å avkjøre jernbanen mellom Moskva og Rostov. De har gjort litt fremgang i Bielgorod-området. Det foreligger meldinger om blodige slag i dette avsnittet med utrolige masser av tanks og luftstyrker.

Den tyske overkommandos krav om å ha nådd frem til elven Don på en bred front søndag, er ikke blitt bekreftet i de siste nyhetene om kampene.

Fra Moskva blir det meldt mandag ettermiddag at tyskerne har drevet en kile inn i de russiske stillinger på et punkt på Kursk-fronten. Den røde arme har motstått dette angrep som ble gjort av overveldende antall fientlige tropper og holder nu sine nye stillinger etter å ha tilføyet tyskerne enorme tap. Bare i ett avsnitt, heter det i meldingen, utslettet en tankavdeling et helt tysk infanteriregiment og en tysk artilleriavdeling. Marskalk Timisjenko bruker spesielle avdelinger av antitank-fly, Stormovich stupbombefly, med stor virkning mot fiendens panserstyrker. På 24 timer har de russiske flyvere ødelagt over 50 tanks og 70 lastebiler fulle av infanterisoldater. Alt i alt ble 350 tyske tanks satt ut av virksomhet under 6 dagers kamp på Kursk-fronten.

Den russiske overkommando har innrømmet at russerne har veget tilbake på Kursk-Karkow-fronten. Det blir fremhevet at selv om tyskerne har gått fremover på noen avsnitt, er de i virkeligheten lenger fra Kaukasus idag enn for 8 måneder siden.

Meldinger fra andre deler av fronten dreier seg vesentlig om et kraftig russisk angrep nord for Orel, omtrent 150 km nord for Kursk. Den røde hær har vunnet en del seire der under heftige kamper, men der foreligger ingen nærmere enkeltheter.

DET FJERNE ØSTEN: Amerikanske ukåter har senket 3 japanske destroyere ved de Aleutiske øyer. En 4de destroyer ble satt i brann. Det er nu 14 japanske fartsøyer som er blitt senket eller skadet utenfor de Aleutiske øyer.

H.M. KONGEN har dekorert 8 norske flyvere for å ha utmerket seg ved personlig tapperhet. H.M. Kongen gav hver av flyverne krigskorset og sa bl.a.:

Jeg er glad over at jeg på denne måte kan gi et uttrykk for den beundring og takknemlighet jeg og det norske folk føler for dere.

VVVVVVVVVV

SJØMILITER OVERSIKT 4. juli 1942.

Tyskerne har også når det gjelder ubåtvånet måttet tåle mange skuffede forhåpninger.

Helt siden krigen begynte, har tyskerne holdt fast på den ide, at ubåtene kommer til å vinne krigen, og både i 1940 og 1941 ble det sagt at de ville avgjøre krigen allerede da.

Nu opplever vi at der er kommet en forandret tone. Nu heter det at ubåtene senker så mange allierte skip at Storbritannia og U.S.A. vil være ute av stand til å gjøre landgang på fastlandet. Enten denne påstanden er riktig eller ei, viser den i hvert fall at den tyske overkommando har måttet gå over til å gi ubåtvånet en defensiv i stedetfor en offensiv oppgave, innenfor denne krigs hovedstrategi. Ubåtene skal med andre ord virke som et middel til å forlenge krigen og dermed Europas lidelser ved å hindre et tysk nederlag, ikke som et middel til å bringe krigen til en snar og heldig avslutning.

Det skal vise seg at også denne propaganda og den tyske overkommandos teorier vil komme til kort. Ubåtene vil sikkert forlenge krigen, men de vil ikke nå å bringe det resultat som overkommandoen ønsker, nemlig en strategisk tilstand som kan lede til en eller annen form for kompromissfred. Storbritannia og U.S.A. er fast bestemt på at ubåtene skal bli slått, hvor store tap det enn skal koste. Og den strategi man nu bruker mot dem, omfatter denne gang, like lite som under forrige krig, bare et enkelt våpen eller en enkelt plan, men tværtimot en kombinasjon av planer og våpen som tar sikte på å gjøre angrep på alliert skipsfart så vanskelig og farlig som mulig.

I siste halvår av 1941 ble senkingen av allierte skip betydelig redusert, takket være en kombinasjon av mange kampmidler mot ubåtene. Vi nevner mange vel våpnede eskorteringsskip som er utstyrt med de siste instrumenter for peiling av ubåter og med moderne våpen til kamp mot dem. Dessuten fly med baser til lands eller på hangarskip, fly med kort og med lang rekkevidde, istrand til å oppdage ubåtene temmelig langt under overflaten, fly like over dem og angripe dem med bomber og kanoner.

Ved utgangen av 1941 hadde de tyske ubåtene i vikkelenheten en meget vanskelig tid, takket være i første rekke de britiske flyene som opererte fra sjø- og landbasir og takket være de stadig mere effektive og tallrike konvoyfartøyer.

I desember kom der imidlertid til et nytt forhold. Amerika var kommet med og var sterkt utsatt i Stillehavet samtidig med at en stor del av de styrker de hadde til å bekjempe ubåter, var opptatt med å sikre konvoyene til Storbritannia og Russland over Atlanterhavet. Følgen var at det ble utilstrekkelig beskyttelse langs den amerikanske Atlanterhavskyst og i det Karibiske hav, og de styrker som opererte der, hadde ikke tilstrekkelig øvelse i kamp mot ubåter til at deres operasjoner kunne bli effektive til å begynne med. Ubåtene gjorde derfor en rik høst og senket et stort antall amerikanske skip. Men ubåtene hadde meget store vanskeligheter med å komme seg over Atlanterhavet og tilbake igjen. Nu er imidlertid amerikanerne kommet godt i vei og har opprettet konvoyer på kysten. En veldig mengde av mindre fartøyer er blitt overtatt av krigsmarinen og der blir satt inn mange fly. Amerikanerne legger også stor vekt på de såkalte Blims, de små luftskip som har en rekkevidde av 3.200 km og kan gjøre en fart av 50 knob og holde seg over et enkelt punkt en god stund. De er meget nyttige til observasjon og bombing. I britiske farvann ville de bli altfor meget utsatt for tyske fly, men på Amerikas kyst kan man trygt bruke dem.

Til tross for alle de tap som amerikanerne har hatt på sin egen kyst, så har de jevnt og sikkert bygget opp sin store basis i Londonderry i Nord-Irland hvor alle de forente nasjoners krigsskip har et støttepunkt i kampanen mot ubåtene.

Denne voldige styrkelse av de krefter som har tatt opp kampen mot ubåtene i farvannene omkring Storbritannia, betyr at når de tyske ubåtene finner at det blir for hett for dem ved den amerikanske kyst, hvilket det snart vil bli, så vil de ikke kunne flytte sitt operasjonsområde tilbake til Europa med tilnærmedesvis det samme utbytte som før.

vvvvVvvvv
GUD BEVARER KONGEN OG FEDRELANDET.

13 JULI 1942

1020

LONDON - NYTT
Nr. 284. 8.juli 1942.

Mappe 9
Eksp. 284
Arg. 8/7-42
O.V. Ph.
Jfr. 2 årg.

RUSSLAND: Den viktigste slagmarken er nu vest for Voronesj. Russerne har måttet trekke seg tilbake under voldsomt press fra de tyske tanks. Voronesj ligger 210 km øst for Kursk. Den er et viktig knutepunkt på jernbanen som går fra Moskva til Rostov på østsiden av elven Don.

Tyskerne hevdet tirsdag ettermiddag at Voronesj var tatt. Der foreligger ingen bekräftelse på dette, men byråmeldinger fra Moskva tirsdag ettermiddag sier at stillingen er vanskelig. Tyskerne har satt inn en panserdivisjon til. Der deltar i alt 12 tyske divisjoner, dvs. 200.000 mann i slaget ved Voronesj.

I sin omtale av v.Bocks framstøt til Don fremhever en tyrkisk radiokronikk, at til tross for at tyskerne har vunnet en del terreng, har tyskernes taktskikk med Blitzkrieg som skaffet dem så store seire i fjor, vært mislykket denne gangen. Kronikeren peikte ut at tyskerne har måttet betale dyrt for fremgangen og at den har foregått meget langsomt, da den russiske motstand øker.

MIDTØSTEN: I irlsdagens kommunike fra Kairo heter det:

Angrepene mot fienden i slagområdet ved El Alamein fortsatte. Det var liten virksomhet til lands, bortsett fra kanonild fra begge sider. Britiske kolonner angrep og jaget flere mindre fientlige avdelinger på flukt. De britiske styrker fortsatte trøkken mot fienden, som trakk sin sydlige flanke vestover. - Britiske bombeangrep ble rettet mot en fientlig landingsplass i El Daba. Britiske og amerikanske svære bombefly har gjort et dagangrep mot Benghazi. Fienden bombet natt til tirsdag Delta-området. Igår og iforgårs ble 9 fientlige fly skutt ned over Malta uten egne tap.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly la natt til tirsdag miner i tyske farvann.

Noen få tyske fly var over Storbritannia og kastet en del bomber på et par steder på nordøst-kysten. 3 tyske fly ble ødelagt,

En sjømilitær medarbeider skriver: Arstiden nu er den gunstigste for skipsfarten i Østersjøen, og tyskerne benytter seg sannsynligvis av dette. Imidlertid legger de britiske miner og de russiske undervannsbåter store vanskeligheter i veien. Effektiviteten av den egnels-russiske innblanding fremgår av en offisiell finsk erklæring nylig om at Finnland til 1942 hadde tapt 74% av sin førkrigs-tonnage. Tyskerne er i virkeligheten kommet i en slik knipe selv, at de er blitt nødt til å gå til en utstrakt hevning av senkede skip.

Et bevis på den amerikanske marines virksomhet også på denne siden av Atlanterhavet er det at amerikanske ingeniører skal bygge 4 amerikanske flåtehavner på de britiske øyer. Før er det opplyst at en stor amerikansk flåtebasis er ferdig i Londonderry i Nord-Irland, fullt utstyrt med arsenaler og reparasjonsanlegg. Denne flåtehavnen blir også brukt av britiske og andre allierte krigsskip.

DET FJERNE ØSTEN: I Kina har amerikanske bombefly angrepet en rekke japanske flyplasser. I den første melding fra det amerikanske flyvåpens hovedkvarter i Kina, heter det at japanske flyplasser ved Hankow og andre steder ble angrepet. Hangarer og startbaner ble skadet og en rekke fly på bakken ødelagt. 6 japanske jagerfly som forsøkte å angripe de amerikanske eskadrer, ble tilintetgjort.

Kineserne har foretatt kraftige motangrep både i Chiangsi og Chekiang-provinssen.

KRONPRINS OLAV besøkte Manchester mandag i anledning av en norsk utstilling som skal åpnes der.

NORGE: Ifølge en melding til Tidningarnas Telegrambyrå har den komite av norske skipsredere som var oppnevnt, nektet å etterkomme Terbovens henstilling til skipsredere om å undertegne en erklæring om såkalt "positivt samarbeide". Skipsredernes svar ble overrakt Terboven den 24. juli.

Av komiteens 7 medlemmer var de 6 mot et slikt samarbeide, og bare en, nemlig Johan Stenersen, var av en annen mening.

Et svar fra Rikskommisaariatet som ble bebudet innen 2 dager, er ennå ikke kommet.

vvvvVvvvv

10 JULI 1942

Mappe 9
Ekspl. 285
Arg. 10/742
O.V.
Jfr. Ph.
2 årg.

A
1021

LONDON - NYTT
10. juli 1942.

Nr. 285.

Nyhetene 9/7 kl. 19.30.

RUSSLAND: Der foregår heftige kamper vest for Voronesj. I dagens kommunike fra Moskva heter det at begge parter kaster nye reserver inn i slaget. Der foregår heftige kamper vest og sydvest for StarjOskol. I et avsnitt av denne fronten har russerne trukket seg tilbake til nye stillinger, da de stod overfor tallmessig overlegne styrker.

I slagene er store panserstyrker i aksjon, foruten sterke infateriavdelinger og luftstyrker.

Times's korrespondent i Moskva telegraferer: at tanks som er bygget i allierte fabrikker og sendt til Russland, er blitt kastet inn i slagene på Midtfronten i store mengder. De russiske kanoner og fly tilføyer fienden store tap.

I byråmoldinger heter det at det er kommet til et veldig sammenstøt på det smale området mellom elven Don og elven Voronesj. Det er på dette området byen Voronesj ligger.

Nordvest for Moskva, på Kalinin-fronten, har de russiske kanoner slått tilbake 7 tyske angrep. Den røde hær gikk deretter til motangrep og gjenerobret flere landsbyer.

MIDTØSTEN: Slaget om El Alamein går idag inn i sin annen uke. På bakken er det en stans i kampen, og virksomheten er innskrenket til patruljering og artilleridueller. Men de allierte flystyrker fortsetter sin offensiv i luften.

I dagens Kairo-kommunike heter det: I slagområdet ved El Alamein var britiske patruljer og mobile kolonner igår i kamp med fienden, som dessuten var utsatt for kraftige angrep fra det britiske flyvåpen hele dagen. I det nordlige avsnitt av slagområdet ødela britiske patruljer en del fientlige tanks og tok noen fanger. Britiske jager-bombefly øket virksomheten over slagområdet. De oppnådde fulltreffere på fientlige kjøretøyer og kanonstillinger og satte i gang branner. Britiske nattbombefly forårsaket også voldsomme eksplosjoner og satte i gang store branner. 3 fientlige jagerfly ble skutt ned i løpet av dagen. - I natt rettet middelsstore britiske bombefly et vellykket angrep mot mål i Tobruk. - I løpet av tirsdagen fortsatte fienden sine luftangrep mot Malta. Britiske jagerfly skjøt ned 9 av fiendens bombemaskiner, og skadet andre. - Fra alle disse operasjonene, over Vest-Ørkenen og over Malta, savnes 8 britiske jagerfly, men 6 av førerne er i sikkerhet.

"Times" skriver idag om kampene i Nord-Afrika: Rommel trekker sin høyre flanke tilbake uten å gi de allierte anledning til å komme i kamp med ham. Stadige motangrep av britiske mobile kolonner og kampgrupper påfører ham store tap. Det kan også være at den hårde medfart han har fått av de britiske flyavdelinger som nu er forsterket med amerikanske bombefly, har gjort sitt til at han nu trekker sin høyre fløy bakover. Disse flyangrepene har uten tvil gjort stor skade på Rommels sambandslinjer. - Men denne medgang og den kjensgjerning at Rommel for øyeblikket er på defensiven, bør ikke betraktes som noen større endring i stillingen på den egyptiske front. Den er fremdeles alvorlig. Fiendens hærstyrker har mostet noe av den drivkraft som førte ham over 450 km frem på 10 dager. Men det er fremdeles en mektig styrke, og det er ingen tvil om at aksens overkommando vil gjøre alt mulig for å føre frem forsterkninger og forsyninger.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly la inatt ut miner i fientlige farvann. Andre fly angrep fientlige skip utenfor den nederlandske kyst. Ingen britiske fly savnes.

En liten styrke fientlige fly rettet angrep mot Nordøst-England og Sydwales inatt. 4 tyske bombefly ble skutt ned.

De Forente Staters flyvåpen på den europeiske krigsskueplass skal stå under kommando av generalmajor Carl Spatz. General Spatz var en av de første amerikanske flyvere som kom over i forrige krig. Under denne krigen var han tilstede i England under slaget om Storbritannia som officiel amerikansk observatør. General Spatz er likesom general Eisenhower av tysk avstamming.

VVVVVVVVV

2.
TORALV ØKSNEVADS tale i tilleggsprogrammet den 5 ds. gjengis her i utdrag.

De som leser avisene i Norge, har stiftet bekjentskap med et dokument som er undertegnet av 3 norske geistlige. Det er en erklæring i 7 punkter.

Slik som dokumentet så ut da det kom på trykk, slik lød det ikke da de 8 saa sine navn under. Den øvrighet som av de 8 får attest for å vise en positiv holdning overfor kirken og kristendommen, har ganske riktig grepet positivt inn i dette tilfelle.

I innledningen hadde de 8 skrevet: At den overveiende del av norske prester driver det som de kaller "Kirkestreik". Den positive øvrighet har rettet "den overveiende del" til "en del".

I punkt 4 har denne øvrighet redusert "flertallet av vårt lands geistlige" til "en del".

I punkt 5 har man ikke fått lov til å tale om en "stor del av vårt lands menigheter".

Sanheten er konsekvent blitt nedskrevet til en del av sannheten.

Men Quislings prester vil ikke belaste øvrigheten fordi den omgås lett-sindig med sanheten som med så mange andre ting. Det ville være å krenke ikke bare den nye ordning men Guds ordning. For det står skrevet at den som setter seg opp mot øvrigheten, står Guds ordning imot. Og hva er øvrighet? Jo, den til enhver tid rådende makt som Gud ved dom eller nåde har gitt herredømmet i et land.

De 8's artikler er/tatt fra Paulus. Men Paulus har ikke fattet seg i noen misvisende korthet med hensyn til hva han mener med øvrighet. Den er Guds tjener og henvor til straff over dem som gjør det som ondt er. Derfor er det nødvendig å være lydig mot den, sier Paulus, ikke bare for straffens skyld, men også for samvittighetens. Hvis du vil slippe å frykte for øvrigheten, skal du gjøre det som godt er, sier Paulus.

De 8 slutter helhjertet opp om det nåværende styre i Norge, som vi åpenbart har fått, ikke ved dom, men av nåde. idet denne øvrighet jo stiller seg positivt til kirken og kristendommen. Jeg har etter henvisningen i punkt 3 slått opp i apostlene s gjerninger hvor man, om man vil, kan hente løsrevne setninger. Men jeg har funnet en gripende sammenhengende beretning om noen nidskjære upperste prester som hjalp øvrigheten med å legge hånd på apostlene og fikk kastet dom i fengsel. Men Herrons engel låste dem ut og bød dem gå ut og tale til folket.

Der er mange slags øvrigheter, kirken har sin, og vi har en norsk kirkelov og den har Norges biskopper og prester fulgt. Den norske kirkebok sier at en biskop skal innslettes av en annen biskop. Men disse 8 foretrekker å følge den øvrighet hvis makt er bygget på beddelvelde. De norske prester og menigheter holder fast ved de biskopper som ikke har nedlagt det kall kirken har gitt dem og som derfor har nektet å stille seg til tjeneste for den voldsmakt som krenker den skikk og den rett som kirken har i vårt land.

De norske biskopper og hele den geistlighet som står bak dem nektes idag, adgang til å si sin mening om de angrep og de bakvaskelser som de blir utsatt for av Norges fiender og av deres innfedte tjenere.

Men de geistlige som faller kirken og landets lovlige øvrighet i ryggen, må skrive med påholden penn når de fører an i den Kirkestrid som de har reist.

Den lille krets av geistlige forrædere har bedre enn noen vist hvor fast og ubrukt båndet mellom landets kristne er. Disse fra falne har gitt vitnesbyrd om at de ikke vil være loyale mot noen annen myndighet enn den som Norges overfallsmenn har innsatt. De gir gode for at det styre som rår i kraft av bajonetter, over positiv kristendom. De går helt inn for den nye orden og for det som de kaller "en kamp for land og folk". Den enste ulykken de ser, er det de kaller splittelsen mellom landets kristne. Noen slik splittelse forekommer ikke. Det eneste som har hendt, er at noen prester har stillet seg selv utenfor kretsen av Norges kristne. Det er ikke de som kommer til heder og verdighet ved Tarbovens og Quislings hjelp som kommer til å øve den aller ringeste innflytelse innenfor det norske folk. Folkets åndelige ledere er de menn som kvinner, som foretrekker fengslet for bispesetet, lidelsen for skammen, trofastheten for usoldommen.

VVVVVVV
GUD BEVARER NORGAT OG TEGRLANDET.

SAT JUL 01

2.

DR. ARNE ORDINGS utenrikskronikk 7/7. (i utdrag).

Man har nu fått et klarere bilde av selve felttoget i Nord-Afrika og av årsakene til at de allierte tapte første omgang.

Da Rommel åpnet offensiven den 26. mai, var de to parter omtrent jevnbrydige i tall. Hver hadde omkring 100.000 mann. De allierte hadde et større antall tanks, omtrent 7 til 5, men tyskerne hadde et større antall tunge tanks. De allierte hadde også flere kanoner, men det tyske artilleriet, særlig antitank-skytset, var av større kaliber og hadde også større ildkraft.

Det er mulig at forskjellen i materiell har vært overdrevet, men når to parter er noenlunde jevnsterke, kan en forholdsvis ubetydelig forskjell i ildstyrke og manøvredyktighet bli avgjørende.

I den første uken var utfallet av kampene stort sett til de alliertes fordel, og både Rommels angrep mot Tobruk og hans angrep på Bir Hacheim ble slått tilbake. Men de allierte var så utmattet at de var ute av stand til å forfølge seieren, og da de den 4. juni gikk til motangrep, ble de slått tilbake med betydelige tap. Initiativet gikk over til Rommel igjen, og den 10. juni falt Bir Hacheim.

I de følgende dager fortsatte kampene sydvest for Tobruk, omkring Knightbridge og Acroma. Og her led de allierte et alvorlig nederlag den 13. juni. Av de 300 tanks de satte inn, gikk ikke mindre enn 250 tapt uten at fienden led tilsvarende tap. Årsaken er ikke kjent, men det ser ut til at de allierte er gått i en felle.

De alliertes overkommando fant å måtte trekke styrkene tilbake til de befestede stillinger langs den egyptiske grensen, mens en sterk garnison ble etterlatt i Tobruk. Den 21de. falt så Tobruk helt overraskende; der er ennu ikke gitt noen tilfredsstillende forklaring på dette.

De allierte trakk seg tilbake til Mersa Matruh, ved endepunktet av jernbanen fra Alexandria. Man ventet at det skulle ta minst 14 dager før Rommel kunne fortsette fremstøtet frem til Mersa Matruh. Men alt etter 5 dager gikk han til storm mot byen, og selve byen ble oppgitt.

De allierte trakk seg tilbake til nye stillinger ved El Alamein som ligger vest for et belte fra kysten til den såkalte senkning i ørkenen, et område hvor det er helt umulig å operere med større styrker. Der har kamper nu pågått uavbrutt siden 1. juli. De allierte har hittil slått alle Rommels angrep tilbake, og de er gått over til motangrep.

Hemmeligheten ved Rommels fremgang er, at han har fotstøtt å operere med større fart enn de allierte har regnet med. Det skyldes ikke minst at hans forsyningsorganisasjon har vært bedre, og det er blitt sagt at det er den tyske kvartermester som har vunnet slaget i Libya.

Rommel er utvilsomt en fremragende general, som overrasker med sine drittistige og uventede metoder. Det samme gjelder de to andre viktigste tyske generalene, Ehring, som er tankspesialist, og v.Bismarck som er chef for det motoriserte infanteri.

Også general Auchinleck er regnet for å være en meget dyktig general.

De allierte soldater i Nord-Afrika er elitetropper, og de yngre officerene står fullt på høyde med de tyske. Men mange mener at de britiske officerer som har øydeordnede kommandoer, chefer for brigader, regimenter, bataljoner osv., ikke alltid står på høyde med de tyske, fordi de ikke har gjennomgått en tilsvarende systematisk trening i mekanisert krig. Dette er det vanskelig å ha noen sikker mening om.

VVVVVVVVVVVV

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

14 JULI 1942

1022 S.

LONDON - NYTT
10.juli 1942.

Nr. 286.

Nyheter 9/7 kl. 19.30.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Store britiske bombestyrker angrep i natt Wilhelmshafen. Britiske jagerfly angrep tyske flyplasser og andre tyske mål i Frankrike. 2 tyske bombefly man traff på, ble ødelagt. 4 britiske fly gikk tapt under nattens operasjoner.

Der var ingen tysk virksomhet over Storbritannia i natt.

Wilhelmshafen i likhet med andre mål som nylig er blitt angrepet av det britiske flyvåpen, er et viktig sentrum for bygning av ubåter.

Det er kjent at stor skade ble gjort under tidligere angrep mot Deschima ubåtverftet i Bremen, og ytterligere gikk det hårdt ut over ubåtverftet i Emden, kjent som Nordsee-Werke.

Det samlede resultatet av disse angrep sammen med angrepene mot Dieselfabrikene som lager ubåtmotorer, ved Augsburg og Köln, vil sannsynligvis minske ubåtproduksjonen i vesentlig grad.

RUSSLAND: Den russiske overkommando meldte i morges at en russisk ubåt hadde angrepet det tyske slagskip "Tirpitz" i Barentshavet og truffet det med to torpedoer. Kommunikeet meldte også om torpederingen og senkingen av et tysk transportskip i Barentshavet, og at et annet tysk transportskip var skadet i Finskebukten. Moskva-kringkasteren sa i morges at "Tirpitz" utgjorde en del av en tysk flåteskadre som var kommet ut for å angripe en alliert konvoy. Etter å være truffet av de russiske torpedoer, ble "Tirpitz" tvunget til å trekke seg tilbake til norske farvann igjen. Det fremgår av disse russiske meldinger at skjønt "Tirpitz" er skadet, kan skipet fremdeles komme frem ved egen hjelp. Den fulle skade skipet har lidt vil man erfare av dets fremtidige bevegelser.

De to siste sovjet-kommunikeer melder om fortsatte heftige kamper på fergestedene over Don-vest for Voronesj, og at russerne har trukket seg ut av Stary-Oskol, 110 km sydvest for Voronesj. Slaget om Doj vest for Voronesj har nu rast, uten å vise tegn til å ta av, i 5 dager. Igår ble det meldt at tyskerne hadde satt over elven på en trang front, og at de forsøkte å utvide denne åpningen.

En korrespondent i Pravda sier idag at på vestsiden av elven angriper tyskerne nordover med motoriserte tropper og med pansertropper for å forsøke å utvide operasjonsfeltet. Det lyktes dem å drive russerne tilbake ijntil de ble stoppet av kraftige motangrep. De intense kamper koster tyskerne dyrt. Igår meldte russiske speiderfly at de hadde sett 6 tyske hospitalstog med tilsammen 247 jernbane vogner på vei vestover.

Evalueringen av Stary-Oskol 110 km fra Voronesj, ble bare foretatt etter voldsomme kamper som hadde vart i flere dager. Den russiske tilbaketrekkning tyder på at også her faller marskalk Timosjenko tilbake til Don-linjen. v.Bock slår hårt til i et voldsomt forsøk på å bryte ned den russiske motstanden i nordvest og sørledes slutter seg sammen med sine andre styrker som nu kjemper ved Don i nærheten av Voronesj.

Den kjente russiske skribent Ilja Ehrenburg fremholder at Don-slaget er kommet i en alvorlig stilling. Men Hitler ønsket å begynne fremrykningen i våres. Våre folk ved Karkow forpurret den tyske plan. Sebastopol berøvet Hitler juni måned, så han kunne ikke begynne sin offensiv før i juli.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo sier:

Natten til onsdag angrep en britisk styrke de tyske stillinger. Der ble påført fienden tap i døde og sårede, tatt fanger og en rekke kanoner ble ødelagt. I hele går fortsatte britiske patruljer å gjøre det hett for fienden, særlig på frontens sydavsnitt. - Til tross for sandstormer foretok britiske jager-bombefly virkningsfulle angrep mot tyske og italienske landningsplasser ved El Daba. De oppnådde fulltreffere på fly som tok inn bensin. Der ble også foretatt andre vellykkede angrep mot fientlige kjøretøyer som holdt god avstand. - I løpet av disse operasjoner og under offensive britiske jagerpatruljer ble 7 tyske og italienske fly skutt ned. Et 8de fientlig fly ble ødelagt av britisk luftvernild. - 3 fientlige fly opererte i Alexandria-området i natt: de voldte ingen skade, ett ble skutt ned og et annet skadet av britiske nattjagerfly. 6 fientlige fly ble skutt ned under fortsatte dag- og nattangrep mot Malta. - Natten til onsdag

Mappe 9
Ekspl. 286
Arg. 1017-41
O.V.
J. Arg. P.h.

Mappe 9
Ekspl. 282
Arg. 11-12
O.V. Pk
2. årg.

A
14 JULI 1942

LONDON - NYTT
11.juli 1942.

1023

Nr. 287.

Nyheter fra London 10/7 kl. 19.30.

hjemskjorte middelsstore britiske bombefly Messina på Sicilia og satte i gang store branner. 6 britiske fly savnes etter alle disse operasjoner.

18 av aksens fly er ødelagt over Malta i løpet av de to siste døgn. Manchester Guardian skriver i denne forbindelse: I en uke har angrepet mot Malta vært fornyet med stor kraft. Vi kan derfor formode at der nu i en uke eller mere er blitt sendt forsyninger over til aksetroppene til Tripolis, Benghazi og Tobruk. Angrepene mot Malta skjer for å dekke disse store skipningene som skal sette Rommel i stand til å fornye angrepet mot Nildalen så snart som mulig med alle til rådighet stående midler.

Fra Tyrkia blir det meldt offisielt at Saradjoglu er blitt utnevnt til tyrkisk statsminister etter dr. Saydam. Han spilte en ledende rolle med å få i stnad pakten om gjensidig assistanse mellom Tyrkia, Storbritannia og Frankrike i 1939.

DET FJERNE ØSTEN: Den store kinesiske by Hankow har igjen vært angrepet av amerikanske og kinesiske bombefly. Japanske oljehus og lagerhus ble truffet og der brøt ut flere branner. I midtprovinen Chiangsi har 30.000 japanere gjort flere forsök på å omringe kinesiske styrker som imidlertid trakk seg tilbake.

En japansk destroyer til er blitt torpedert av en amerikansk ubåt utenfor Kyska på de Aleutiske øyer.

VVVVVVV

Journalist Albe Moens kåseri om utstillingen i Manchester, holdt 9/7, i utdrag

Det kan virke rart å tale om en slik utstilling i dager da slagmarkene i Nord-Afrika og markene ved Don gir så illustrerende bilder av fiendens og de alliertes krefter. Men utstillingen gir en krystallering av ting som man gjerne vil gi en mere uttemmende karakteristikk av.

Hvor ofte har vi ikke spurta oss selv: Norges krefter, blir de utnyttet og spiller de noen rolle? - Noe av det første man så, var nettop et skip som holdt på å arbeide seg gjennom en vegg, en mur av vanskeligheter.

Engelsk statsmann har ofte uttalt at de norske sjøfolk er verdt det samme som en million soldater, fordi de fører til Storbritannia bla.a. Omrent 40% av landets bensin- og oljebeholdning. Tenker man over det som ligger bak dette tallt, forstår man at uttalelsen langt fra er en frase. Tallet avdekker bl.a. den kjensgjerning at hveft tredje fly som gikk på vingene her i Storbritannia under the Battle of Britain hadde bensin og olje fraktet på norske båter og av norske sjøfolk. Man setter ikke sakon på spissen når man sier at Norge spilte en rolle og til og med en viktig rolle under dette slaget, som var en av de avgjørende styrkeprøver.

Tyskerne vil dere bare godt, sier tyskernes lakeier i Oslo Radio. Sjøfolkene har fått føle det. Over 2.000 av dem er blitt torpedert eller minesprengt eller bommet, eller mitraljert i livbåtene. Dette siste er ikke noen uvanlig foretakelse. Sjøfolkene vet hvorledes de skal svare på dette. Det nyter ikke med ord. Det er bedre å sende noen tanks til Russland som kan tilintetgjøre noen dusin nazister enn å sende en resolusjon til Røde Kors.

De gamle norske uniformene innen hærens avdelinger var som å møte noe fra for lengst svunnen tid. De minnet en om disse klare vårdagene i 1940 som er blitt de mørkeste dager i ens liv. De minnet en om nederlaget. Nederlaget var ikke en tilfeldighet, men en uunngåelighet, en ting som vi idag kan innrømme, for vi er ikke lenger våpenløse. Og vi må innrømme det. Vår egen tragiske skjebne har vært et skolekserpøl som vi kan lære meget av. De norske soldatene i Skottland er klar over dette. Det er kanskje like opplysende å lytte til deres diskusjoner som å se på deres parader.

Det innerste rommet på utstillingen var et kjellerrom. Dette rommet skal vise hvorledes mange av dere arbeider som sitter og lytter idag. England skal få lære å forstå hva det å høre radio betyr i Norge idag, hva det å spre nyheter krever.

VVVVVVV

Redaksjonelt.

Vi var i forrige nummer en dag forut for vår tid med dateringen av avis-en. Nyhetene i forrige nummer var fra den 8de og avis-en skulle ha vært datert 9de. Dette nummer får derfor samme datering som forrige nummer, nr. 285.

VVVVVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 287.

LONDON - NYTT
11.juli 1942.

1023

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike melder om fortsatte hårdnakke kamper vest for Voronesj og i området ved Rososj, 170 km syd for Voronesj.

Det stor slaget mellom panserstyrker for å oppnå herredømmet over Don vest for Voronesj har nu rast nesten en uke. Over 2.000 tanks er med i kampen.

Skjønt tyskerne har greidd å få noen av sine styrker over elven, har de voldsomme russiske motangrep hindret dem i å føre over hovedstyrkene. Et særregt trekk i kampen er at begge parter retter kraftige angrep fra luften. En stadig artilleriduell blir utkjempet over elven.

Det nye tyske angrepet mot Rososj ble først nevnt i det russiske midnatts-kommunikatet. Rososj ligger som Voronesj ved jernbanen mellom Moskva og Rostov, 170 km syd for Voronesj og 220 km øst for Karkow. Skjønt Rososj ligger i Don-distriktet, er det langt vest for elven.

"Times" skriver idag: Nyhetene idag bekrefter vår tidligere mening om at tyskernes påstand om å ha gått over elven Don på en vid front, er uriktig. En av de mest interessante sider ved den nuværende kampen er at tyskerne på et et så tidlig stadium er opptatt med så mange små lokale trefninger for å rette ut den ujevne frontlinjen. Denne juli mnd. har det ikke vært så voldsomme fremstøt som det var i juli i fjor. Forskjellige ting tyder på at russerne antagelig vil trekke seg meget lenger tilbake, men i mellomtiden taper tyskerne verdifuld tid, og deres anstrengelser vil ikke ha stor virkning hvis de ikke kan klare å slå den russiske krigsmaskin. 3 tyske skip til på tilsammen 22.000 tonn er blitt senket av russiske ubåter i Østersjøen.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika fortsetter stillstanden i kampene ved El Alamein bortsett fra en trefning mellom mobile styrker i det sørøstre avsnitt. Rommel omorganisrer sine styrker og får tilført forsterkninger og forsyninger. Det britiske flyvåpen rettet et vellykket angrep mot fiendens transportkolonner og ødela over 50 kjøretøyar.

Her er teksten av dagens kommunike fra Kairo: I det sydlige avsnitt gav våre mobile kolonner seg i kast med fientlige kolonner som omfattet tankavdelinger og tvang dem til å trekke seg nordover. Normal artilleri- og patruljevirksomhet fortsatte i de andre avsnitt. - Våre jagerbomber i slagområdet angrep fientlige transportbiler og ødela fullstendig over 50 av dem. Fiendens aktivitet i luften var i mindre målestokk. Tunge amerikanske bombefly som opererte over Middelhavet skjøt ned to fientlige jagerfly - Aksens flyangrep mot Malta fortsatte den 8. og 9. juli. Våre jagerfly ødela 3 fientlige maskiner og 2 andre ble skutt ned av luftvernet. 3 av våre fly savnes etter disse operasjoner.

En britisk uhåt har senket to forsyningskip til i Middelhavet. De var på vei til Libya. Dette blir meldt i et kommunike fra admiralitetet idag.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: 2 fientlige minesveipere er blitt senket og 3 andre alvorlig skadet i en trefning utenfor den franske kyst. 2 britiske kystfartøyar var ute på patrulje utenfor fiendens kyst, da de møtte 6 fientlige minesveipere. De britiske fartøyar gikk til aksjon med en gang og skjøt fra kloss hold. De britiske fartøyar hadde hverken drepte eller sårede.

I natt la britiske bombefly miner i fientlige farvann. 1 fly savnes. Det er nu opplyst at av de bomber som britiske bombefly kastet ned over Wilhelmshafen onsdag natt, var det noen som veiet 2 tonn.

KONG PETER av Jugoslavia har undertegnet et vedtak om å opprette en overkommando for de jugoslaviske armeer i det okkuperte men ikke beseirede Jugoslavia. General Michailovitsj er blitt forfremmet til marskalk for de nye hærstyrker. Den jugoslaviske overkommando har hittil operert fra Kairo.

TYRKIA: Vår diplomatiske medarbeider skriver om utnevnelsen av Saradjoglu til tyrkisk statsminister: Utnevnelsen av Saradjoglu til tyrkisk statsminister er blitt varmt mottatt i Storbritannia.

VVVVVVV

Mappe 9
Ekspl. 288-29
Arg. 137-42
O.V. P.
2 årg. Jr.

2.
Karl Evans tale i tilleggsprogrammet 9/7 (i utdrag).

U.S.A. er ikke alene blitt de andre alliertes arsenal av krigavåpen, men landet er også villig til å stille amerikanske soldater på frihetens slagmark i alle verdensdeler, både i luften på sjøen og på landjorden. En mektig begeistring hilste den amerikanske generalstabschef Marshall da han nylig i en tale uttalte, at amerikanske soldater snart ville sette foten på fransk jord.

Men ennu en ting er det man ikke må glemme når det gjelder den garanti for seir som U.S.A.'s inntreden i krigen betyr. Under ledelse av landbruksministeren, den fortsett energiske Stickert, utformes denne sommeren Amerikas 3de sett av våpen, matvarer for verdensforbruket under og etter krigen. Han har formet slagordet: matvarer kan vinne krigen og sikre freden. Han er i ferd med i gigantisk målestokk å omforme hele det amerikanske landbruket. Hver eneste amerikansk gårdbruksfører føler krigens virkninger på sin egen gård. Tankegangen bak dette programmet er enkel og logisk: Europa som verdensdel er i stort underskudd på matvarer, og etter krigen vil behovet være enormt større enn vanlig på grunn av krigens herjinger og på grunn av det kaos som den nye orden har formådd å skape. Ikke en gang før, såkorn og settepøtter har disse nye ordensriddere formådd å skaffe. Av Asias, av Indias og Kinas hundrer av millioner innbyggere har alle hittil bare nådd et meget primitivt ernæringsnivå. Umåtelige mengder av høyverdige næringsmidler vil trenge der hvis det skal bli mulig å heve disse folkslag opp til høyere levestandard, gi dem vilkår som bedre svarer til den vest-europeiske befolknings og dermed gjøre dem til likeverdige medlemmer av den kommende demokratisk verdensunion av nasjoner. Mat er, og vil etter krigen fortsette å være et mektig strategisk våpen. Når Finnland idag spiller på den tapende hest, og vil komme til å lide i generasjoner fordi det har knyttet sin skjebne til Nazi-Tysklands, skyldes det for en ikke liten del at Tyskland kan sveipe sultepisken over det finske folk.

U.S.A. fremstiller normalt et umåtelig overskudd av matvarer, et overskudd som lett kan økes ved å legge mere av de kolossale fruktbare arealer under plogen. Under krigen skal en del av dette overskuddet brukes til å forsyne befolkningen i de allierte land, særlig England og Russland, brukes til de voksende allierte armeer over hele kloden og endelig til spesiell matsendinger til tyskokkuperte land hvor hungersnøden melder som nu i Grekenland. Når befrielsen fra det tyske eller japanske åk finner sted i noen av de okkuperte land ved væpnet invasjon, må de allierte stridskrefter bringe med seg et overskudd av matvarer for å sikre den sivile befolknings øyeblikkelige behov, og en strøm av matvarer må følge i troppenes spor for fortsatt å forsyne befolkningen i de befridde områder.

VVVVVVVVVVV

Lokal-nytt.

Vi har fornøyelsen av å offentliggjøre nedenstående "confidential" skrivelse fra N.S. Kvinnehirds landsledelse til alle KH-ledere, datert 8/7:

Til alle KH-ledere. Konfidentielt.

Det er av stor betydning for vårt land og for vår bevegelse om Kvinnehirden kunde stille en del hirdkvinner til å ta tjeneste i offentlig etat her i landet (norsk tjeneste). Vedkommende etat vil selv sørge for oplæringen. Aldersgrense er ikke satt. Bare absolutt pålitelige hirdkvinner kan brukes, og KH-lederen må kjenne dem så hun vet at de er pålitelige. Såvidt mulig blir de satt i arbeide i sitt eget fylke.

Denne sak må behandles absolutt konfidentielt, og bør ikke bli kjent utenfor våre rekker.

Send oss snarest mulig forslag med fortegnelse over de i ditt fylke eller din avdeling som kan passe. Det er ikke ønskelig å konferere med de utpekt om saken.

Heil og Sel

NS KVINNEHIRD

J.Martin (sign.)

fung.landsleder.

VVVVVVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

18 JULI 1942

1024

Nr. 288.

UTTEN FORSIDER
LONDON - NYTT
12. juli 1942.

Myhetene fra London den 11/7 kl. 19.30.

RUSSLAND: Tyskerne har begynt en ny offensiv mellom Karkow og Rostov i et forsøk på å konsolidere sine stillinger på østbredden av Don. Kampene pågår nu på en front som er 300 km lang.

Midnattskommuniket fra Moskva slår fast, at det har funnet sted nye trefninger ved Lidsisjansk ved Donets-elva, 225 km sydøst for Karkow.

De voldsomste kampene foregår fremdeles i Voronesj-området. Det har lykkes tyskerne å sette over Don på to steder til tross for sterkt russisk motstand. 300 tyske tanks er blitt ødelagt i løpet av 24 timer. Det russiske kommunikeet bekrefter ikke den tyske påstand om at Voronesj er falt. Det fastslår at voldsomme kamper fortsetter vest for denne byen.

Russerne melder at de har evakuert byen Rososj syd for Voronesj etter heftige kamper, og at Timosjenkos styrker har trukket seg tilbake til nye stillinger. Voldsonne kamper pågår i området omkring Kanteniroya, 65 km syd for Rososj.

En militersakkyndig i London skriver idag: Om en dag eller to kan kampene til å stå langs hele sydfronten. Store mengder av tropper og materiell er blitt trukket sammen nord for Taganrog med tanke på et direkte angrep mot Rostov for å åpne veien til de kauasiske oljefelter. I det øyeblikk vil Hitlers offensiv av 1942 være i full gang, og man kan være sikker på at han vil kaste inn alt i dette slaget. Meget vil avhenge av russernes reserver av tanks og fly og om det vil være mulig for marskalk Timosjenko å bevare sine armeer intakt.

MIDTØSTEN: Det er kommet til nye kamper i Egypt.

Dagens kommunike fra Kairo melder at den stillhet som nu har vart i fire dager, ble avbrutt ved at begge parter gikk til angrep på forskjellige frontavsnitt. General Auchinleck gikk først til angrep i nord med pansrede og mobile styrker. I løpet av dagen lyktes det ham å trenge fram 80 km langs jernbanen fra El Alamein. Et visst antall av fiendens soldater ble tatt til fange. Kommuniket melder videre at aksestyrkene led tap i det nordlige frontavsnitt. Dette framstøtet ble understøttet av voldsomme angrep av allierte fly mot de tyske og italienske minst 8 tyske og italienske jagerfly skutt ned.

Noen timer etterpå gjennopptok tyske og italienske styrker i det sydlige frontavsnitt marsjen østover. De ble møtt av mobile britiske kolonner som ødela flere av fiendens tanks.

Såvidt man vet i London, var de to angrepene uavhengige av hverandre og kommens framstøt betraktes ikke som et motangrep. Intet tyder ennå på at det tyske framstøt i syd er begynnelsen til en offensiv, enda man er oppmerksom på at fienden har mottatt forsterkninger.

Bak fiendens front angrep allierte fly fientlige flyplasser i El Daba-området og ødela minst to fientlige fly på bakken. Denne flyvirketheten er en fortsettelse av de voldsomme allierte angrep på torsdag mot en konsentrasjon av 2.000 fientlige kjøretøyer. Torsdag natt angrep britiske bombefly Tobruk og middelsstore bombefly og sjefly angrep fientlige skip i Middelhavet. To treff ble observert på en italiensk destroyer og to til på et 5.000 tonns handelsskip.

Malta ble angrepet torsdag ettermiddag og igår av kraftige fientlige flyformasjoner. Britiske jagerfly skjøt ned 19 fientlige fly.

Fra alle disse operasjonene over Middelhavet, erkenen og Malta savnes 13 britiske fly.

Kong Peter av Jugoslavia opplyste meddelte i en pressekonferanse i Ottawa idag at 100.000 jugoslaver fortsetter kampen mot aksemaktenes tropper i Jugoslavia. Regjeringen står gjennom radio og på annen måte i forbindelse med general Michailovitsj. De jugoslaviske styrker behersker bl.a. området bak byen Fiume.

DET FJERNE ØSTEN: Etter 3 dagers bitre kamper har kineserne vunnet et viktig slag om herredømmet om nordvestjernbanen i Fiangsi-provinsen. Japanske styrker er slått på flukt syd for Tan-Chang og trekker seg nu tilbake østover. Kineserne har også erobret 3 byer til i Fiangsi-provinsen.

VVVVVVVV

Nr.289.

LONDON- NYTT
13. juli 1942.

2 årg.

Nyheterne fra London 12/7 kl.19.30.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Havna i Danzig ble angrepet av britiske bombe-fly i dagslys igår.

I et kommunike fra luftdepartementet heter det: Ved dagslys igår kveld angrep flere avdelinger av Lancaster bombefly de viktige ubåtverftene i Danzig. Flyene angrep langt under skydekket og verftene ble kraftig bombet. Omrent på samme tid angrep andre britiske fly ubåtverftene i Flensburg fra meget lav høyde. Det blir meldt om eksplosjoner langs beddingen. 3 fly fra bombekommandoen gikk tapt under disse dagoperasjonene.

I natt la britiske bombefly miner i fientlige farvann. 2 britiske fly savnes. Danzig ligger i rett linje 1300 km fra London. De britiske bombefly gjorde derfor en tur på 2.600 km fram og tilbake. Over halvparten av denne strekningen ble t ilbakelagt i dagslys over fientlig-okkupert område.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har britiske imperiumstyrker konsolidert sin framrykning i det nordlige avsnitt. De har tatt 2.000 fanger til.

Dagen Kairo-kommunike melder: I løpet av gårdsdagen konsoliderte britiske tropper sammen med australiske styrker sine stillinger i det område de tok fra fienden dagen forut under sin framrykning vestover Ken-El-Eiba (?)-området. Over 2.000 fanger ble tatt under disse operasjonene sammen med kanoner og transportvogner. Dessuten ble 18 fientlige tanks ødelagt. - I det midtre området ble fientlige tanks angrepet av britiske panserstyrker og artilleri. - I det sydlige avsnitt meldte britiske mobile kolonner om liten fientlig aktivitet. - Det kunne merkes en økning i fiendens flyvirksomhet over de britiske framskutte stillinger. Britiske jagerfly skjøt ned 5 aksefly og skadet mange andre. - Britiske lette bombefly gjorde angrep mot fiendens transportvogner og mot skip ved Mersa Matruh. En stor brann som oppstod under angrepet var ikke slukket 4 timer senere. - Under vellykkede utfall mot små fientlige skip mellom Mersa Matruh og Tobruk møtte britiske langtrekkende jagerfly en avdeling tyske bombefly med jagerbeskyttelse. De britiske jagerne skjøt ned 3 av dem og skadet flere andre. - Tunge britiske bombefly gjorde et vellykket dagangrep mot Benghazi. De rammet flere skip og gjorde skade på havna. - I luftkamper over Malta skjøt britiske jagerfly ned 3 fientlige fly. - I alle disse operasjonene mistet britene i alt 3 fly. -

RUSSLAND: Det siste russiske kommunike sier at russerne fortsetter sin hårdnakkede kamp på atkomstveiene til Voronesj ved Don.

Lenger syd er det store slag i gang mellom Kantenirovska og Lisisjansk-områdene. Tyskerne kaster fremdeles inn friske tropper til tross for stadige svære tap.

Slaget om Dons midtre løp har nu nådd et kritisk stadium. En tysk infanteridivisjon og 100 tanks har nådd over til den østre brødd i Voronesj-avsnittet, og er nu avskåret fra hovedstyrkene som er blitt tilbake på den vestre bredd. Disse framskutte tyske troppene er utsatt for meget kraftig russisk artilleriild. v. Bock sjør alt han kan for å sende forsterkninger til disse troppene, men meldingene hittil går ut på at alle hans forsøk på å skaffe dem hjelp over elven har slått feil.

Alle meldinger fra fronten sier at tyskerne har mistet meget store tap. Men Hitler sender troppene framover uten hensyn til tapene for å opprette bruhoder så han kan få sine hovedstyrker over Don. Den 100de lette infanteridivisjon ble sent like inn i kampen etter å ha tilbakelagt 1.000 km fra Warshawa. Det 246de infanteriregiment av den 88de divisjon som bestod av omrent 2.000 officerer og menige, er blitt fullstendig tilintetgjort.

320 km sydvest for Voronesj gjør marskalk Timisjenkos styrker hårdnakket motstand mot det kraftige tyske framstøt i Lisisjansk-området, langs den vestre bredd av Donets.

DET FJERNE ØSTEN: 6 japanske fly er skutt ned over Ny Guinea. 2 allierte fly gikk tapt. 3 fientlige bombefly og 1 jagerfly ble ødelagt under angrep mot Port Moresby.

VVVVVVVVV
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

17 JULI 1942

1025

Nr.290.

LONDON- NYTT
14.juli 1942.

Nyheterne fra London 13/7 kl.19.30.

RUSSLAND: Tyskerne er trengt lengre fram sydøstover langs Don og Donets. Lenger nord har den tyske overkommando kastet inn i kampen store masser av fly i et stormløp mot Voronesj. Russerne har meldt at de har evakuert Lisisjansk ved Donets og Kantenirovska mellom Donets og den midtre del av Don. I et tillegg til det siste russiske kommunikeet heter det, at russerne forsvarer seg kraftig mot de framrykkende tyske styrker Bogosjar-området. Bogosjar ligger omrent 60 km øst for Moskva-Rostov-jernbanen og er det østligste punkt tyskerne har nådd i denne offensiven.

Tyskerne har hatt voldsomme tap av menn og materiell. Lenger nord, mot Voronesj, har nye tyske tropper kommet seg over Don. Flere steder har tyskerne drevet kiler inn i russernes stillinger. Hitler har gitt ordre om at Voronesj må bli tatt, koste hva det koste vil. Nye reserver av tanks og infanteri og et stort antall fly er kastet inn i kampen.

Pravda skriver idag: Kjempestore blodige slagraser vest for Voronesj og ved bredden av Don. Fienden setter alt inn på å nå de store stepper øst for denne elven. En alvorlig fare truer vårt fedreland. Fienden må og skal bli tilintetgjort.

Bladet Ny Tid i Göteborg melder at 30.000 tyske sårede er kommet til Norge og at sykehus, skoler og andre bygninger er blitt rekvisert.

MIDTØSTEN: Dagens Kairo-kommunike sier at igår drev britiske tropper tilbake et fientlig angrep på nordavsnittet. Angrepet ble utført i det nordvestlige område av de stillinger som ble tatt under den britiske framrykning nylig. Britisk artilleri var i virksomhet igår på El Alamein-fronten og på det midtre avsnitt. På det sydlige avsnitt var britiske styrker i kamp med fienden. - Sandstormer hindret operasjoner fra luften, men allikevel utførte britiske jagerfly beskyttelsestokter og jagerbombefly angrep mål i kamp-området. 2 fientlige fly ble skutt ned.

De fientlige flyangrep mot Malta fortsatte, og 3 fientlige fly ble skutt ned.

Fra alle disse operasjonene savnes ett britisk fly. Det er nu 10 dager siden den tyske overkommando meldte: Tyske og italienske divisjoner har brutt gjennom El Alamein-stillingen og førfølger de slagne britiske styrker som trekker seg tilbake i retning av Nil-deltaet.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen opererte igjen over Nord-Frankrike i dagslys. Britiske Boston-bombefly, beskyttet av en sterk jagereskorte, angrep en tysk flyplass i nærheten av Abbeville igår kveld. Ingen britiske fly gikk tapt.

Nye enkelheter om angrepet på de tyske ubåtverftene i Danzig og Flensburg som ble foretatt 1. dag after i dagslys, viser at operasjonene var meget vellykkede. Til tross for heftig motstand gikk de britiske fly til angrep fra meget lav høyde. En flyver fortalte at det sydlige området av målet stod i flammer da han satte kursen hjemover igjen. En annen flyver fortalte om hvordan luftvernildet gikk over hans fly og traff husene på begge sider. Flensburg ble angrepet med tidsbomber fra 20 meters høyde. Et fly gikk så lavt at det kolliderte med en murvegg, som slo et stort hull i undersiden av flyet, men det klarte å komme tilbake til sin basis.

DET FJERNE ØSTEN: Kineserne har drevet japanerne ut av to byer til sydøst for Hankow. Kinesiske styrker fortsetter dette framstøtet og har trukket fienden tilbake over grensen og inn i naboprovinssen Chiangsi. I denne provinsen har amerikanske fly foretatt et kraftig angrep mot den japanske basis i Linchuan.

Allierte fly har skutt ned 8 japanske fly over Ny Guinea og skadet 4 andre, på bekostning av to allierte fly.

Av nyhetene fra 12/7 tar vi med også denne interessante nyheten: En amerikansk landsby i staten Illinois har idag fått navnet Liditsje etter den tsjekkiske landsbyen som tyskerne jevnet med jorden. Wendell Willkie foretok ceremonien.

Mappe 9
Ekspl. 290
Arg. 14/1-42
O.V. 2 Arg.
Jfr.

SACIULU 1
2.
Ukens militærøversikt. (Tilloggsprogrammet 11/7).

De siste fjorten dagers begivenheter må ha fjernet all tvil som kan ha hersket om Hitlers strategiske planer for 1942.

Da mai var over og juni begynte uten at det hadde vært annet enn lokale operasjoner, så det ut til at den tyske overkommando ikke hadde bestemt seg for hvilken av to planer den aktet å gå inn før. Den ene ville innskrenke operasjonene på østfronten til angrep som ville være tilstrekkelige til å hindre russerne i å begynne en ny offensiv og dessuten samle alle tiltak om en intens ubåtkrigsførsel mot de forenede nasjoner skip i håpet om at Storbritannia, Russland og De Forente Stater til slutt av krigstrettet kunne bli overtalt til å gå inn på en kompromissfred. Den annen plan var å sette alt inn på et forsøk på å få i stand en endelig avgjørelse på østfronten i år.

Det skal ha vært mange motstridende meninger innen den tyske overkommando med hensyn til hvilken av disse planer var den fordelaktigste. De forsiktigere generaler - blir det sagt - minnet føreren om de skjebnesvandre resultater Ludendorffs vågespill hadde for å oppnå en seir våren 1918; og insisterte at det ville være galskap av Tyskland å miste millioner av mann på østfronten på et tidspunkt da Storbritannia og De Forente Stater forbereder en ny front i vest, når det bare var en fjerdedels chanse til å kunne tvinge Russland til å overgi seg.

Men nu er det klart at den tyske overkommandos endelige beslutning gikk på å gjenta Ludendorffs strategi av 1918, å sette alt inn på å få i stand en endelig avgjørelse. For fjorten dager siden begynte tyskerne offensiven i øst. Operasjonene på Krim hadde bare vært en innledning. I den nuværende fase tar offensiven form av en rekke fremstøt i Ukraina mellom Kursk og Det Asovskje Hav. Først lyktes det en stor ansamling av tyske panserdivisjoner å rukke fremover på en smal front så langt som til elven Don, litt vest for Voronesj. Fortroppene i dette fremstøtet hamrer nu løs på Don til tross for hårdnakket russisk motstand. Omrent 160 km lenger syd har en annen fremrykning østover fra Karkow også hatt atskillig fremgang. Denne har ennu ikke nådd frem til Dnipro, men det raser heftige kamper omkring Rososj. Om kort tid vil det utvilsomt bli gjort ennu et fremstøt mellom Karkow og Det Asovskje hav.

Tyskernes endelige mål er til slutt å drive hele Timosjenkos arme i Ukraina fra dens stillinger mellom Kursk og Det Asovskje Hav og å drive den over Don og tilbake til Volga samtidig som mindre fremstøt holder de midtre og nordlige grupper av russiske hærstyrker mellom Kursk og Leningrad. Så snart de har sikret seg en linje langs Volga er det tyskernes plan å snu sydover mot Astrakan og oljefeltene ved Baku. De russiske styrker er i en stor grad men ikke fullstendig avhengig av den oljen de kan få fra disse feltene. Man behøver bare se på kartet for å forstå hvor storstilet denne plan er. Ikke bare må store tropper av de russiske styrker i det østlige Ukraina bli overvunnet og tilintetgjort, men umåtelige distanser over strekninger som har dårlige jernbaeforbindelser må også tilbakelegggs. Kampene i år er dessuten noe ganske annet for tyskerne enn deres offensiv sommeren 1941. I år er deres tap langt større.

Man vet at over 140 tyske divisjoner allerede tar del i offensiven, og den tyske overkommando må også ta i betraktning at general Rommel trenger betydelige forsterkninger i Afrika for å settes i stand til å gjenoppta fremstøtet mot Egypt. Man kan gå ut fra at den tyske offensiv vil bli fortsatt uten på noen måte å ta hensyn til de tap den medfører, for den tyske overkommando har tiden mot seg. Det er bare 100 dager igjen til den russiske vinter setter inn igjen.

Det vil være nyttelest å gjette på hvor langt det vil lykkes tyskerne å rukke frem. Alt som kan sies med sikkerhet er, at russerne trekker seg tilbake i god orden og kjemper med stor tapperhet. Det er til liten trøst for det tyske folk når kommunikecene sier at så og så mange mil er tilbakelagt over de russiske steppene. Vi vet, og den tyske overkommando vet ennu bedre, at tapene stiger i en målestokk som langt overstiger selv forrige års blodbad. Og disse tap kan ikke erstattes. Tapene på østfronten ifjor sommer ble erstattet av reserver fra den tyske industri til skade for Tysklands fremtidige produksjon av ammunisjon. Dette kan imidlertid ikke gjentas. Fra nu av må den tyske arme gå nedover tallmessig sett. Av innsamlinger av ull og andre skritt som blir tatt i Tyskland, fremgår det dessuten klart nok at den tyske overkommando forbereder seg på ennu et vinterfelttag i Russland.

VVVVVVVVV
+GUD BEVARER KONGEN OG FEDRELANDET+

Nr.291.

LONDON - NYTT
15.juli 1942.

Nyheten fra London 14/7 kl.19.30.

RUSSLAND: Russerne kjemper hårdnakket mot store tyske styrker som trenger seg inn i Voronesjområdet i det store slaget om Don.

På midten av fronten fortsetter de tyske angrep syd for byen Bogusjar hvor det først for et par dager siden ble meldt om kamper. Om fornittens sydlige del blir det meldt uoffisielt at tyskerne har rykket ennu lengre frem.

Det blir også meldt at fientlige tropper har gått fram øst for Lisitsjansk som ble rømmet av de russiske tropper i løpet av lørdag og søndag.

Nordvest for Moskva, hvor det har vært bitre kamper, er tyskerne holdt tilbake ved to punkter, heter det i en Tassmelding.

I ettermiddag kom det melding om at tyskerne har gått over elven Don i Voronesj-avsnittet. Det siste overslag går ut på 800 fientlige tanks nu er kommet over til elvens østre bredd.

Av alle frontmeldinger som blir kringkastet av Moskva-radioen, fremgår det tydelig at tyskernes fremrykning skyldes deres tallmessige overlegenhet. I dagens russiske kommunike heter det om kampene i Voronesj-området: Det var ved å samle kraftige styrker på en smal front at tyskerne greidde å bryte gjennom i Voronesj-avsnittet. De russiske tropper kjemper tappert videre.

I kampene på midtavsnittet av fronten syd for Bogusjar er det 3 fientlige kolonner som angriper. I meldinger i ettermiddag het det at 2 av disse kolonnene forgjøves forsøkte å omgå og omringe russerne. Den russiske linjen holdt, til hovedstyrken hadde inntatt en bedre stilling.

Det er meldinger idag om at russerne har rettet vellykkede motangrep nordvest for Moskva. Under kampene i dette området har tyskerne forsøkt seg med fallskjermtropper. De fleste av dem ble skutt ned før de nådde bakken, resten ble utryddet like etterpå. En russisk avdeling på denne front har i løpet av to dagers kamp drept 2.000 tyskere og ødelagt 54 fientlige tanks. Under et overraskelsesangrep mot fire fientlige flyplasser ble over 100 tyske fly ødelagt av russiske bombefly.

MIDTØSTEN: I det britiske kommunike fra Kairo idag heter det: I det nordlige avsnitt av ørkenfronten har de britiske styrker slått tilbake angrep av fientlige tanks og infanteri i lastebiler. I det sydlige avsnitt har en britisk kolonne vært i kamp med fientlige kolonner. - Virksomheten i luften har vært mere intens over slagområdet. Britiske jagerfly-jager-bombefly og lette bombefly har angrepet tysk-italienske landingsplasser i El Baba-området. De har også angrepet en kolonne av fientlige tanks og en stor samling fientlige kjøretøy. En del fientlige tanks ble ødelagt. Minst 6 fientlige fly ble skutt ned. Andre ble ødelagt på bakken. - Under de tysk-italienske luftangrep på Malta igår skjøt britiske jagerfly ned minst 5 fly og skadet andre. I disse omfattende operasjonene gikk 1 britisk fly tapt.

Tidligere var det blitt meldt at britiske krigsskip hadde bombardert Mersa Matruh. Over 700 runder med høyeksplosive granater ble fyrt på havneområdet like før daggry søndag. Et middelsstort ammunisjonsskip ble sprengt i luften, kystbatteriene ble brakt til tauhet og havneanleggene ble tilintetgjort med bredsider.

I Syd-Afrika heter det at alle norske i stridsdyktig alder nu er under fanene. En av dem, Karl Borgen, ble nylig tildelt en utmerkelse for tapperhet i under kampene i Libya.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: En stor styrke britiske bombefly angrep inntatt mål i Ruhr-området. Mange branner ble satt i gang. 5 britiske fly savnes.

Igår ettermiddag angrep britiske bombefly som var eskortert av Spitfire-fly jernbanetomlene i Boulogne. 3 britiske fly savnes.

Mappe 9
Ekspl. 291
Arg. 157-12
O.V. Pk.
Jfr. 2 828

1026 A

SANDVIKEN
2.

Ukens militærøversikt. (Tilleggsprogrammet 11/7).

De siste fjorten dagers begivenheter må ha fjernet all tvil som kan ha hersket om Hitlers strategiske planer for 1942.

Da mai var over og juni begynte uten at det hadde vært annet enn lokale operasjoner, så det ut til at den tyske overkommando ikke hadde bestemt seg for hvilken av to planer den ønsket å gå inn før. Den ene ville innskrenke operasjonene på østfronten til angrep som ville være tilstrekkelige til å hindre russerne i å begynne en ny offensiv og dessuten samle alle tiltak om en intens ubåtkrigsførelse mot de forenede nasjoner skip i håpet om at Storbritannia, Russland og De Forente Stater til slutt av krigstretthet kunne bli overtalt til å gå inn på en kompromissfred. Den annen plan var å sette alt inn på et forsøk på å få i stand en endelig avgjørelse på østfronten i år.

Det skal ha vært mange motstridende meninger innen den tyske overkommando med hensyn til hvilken av disse planer var den fordelaktigste. De forsiktigere generaler - blir det sagt - minnet føreren om de skjebnesværgre resultater Ludendorffs vågspill hadde for å oppnå en seir våren 1918, og insisterte at det ville være galskap av Tyskland å risikere å miste millioner av mann på østfronten på et tidspunkt da Storbritannia og De Forente Stater forbereder en ny front i vest, når det bare var en fjerdedels chanse til å kunne tvinge Russland til å overgi seg.

Men nu er det klart at den tyske overkommandos endelige beslutning gikk ut på å gjenta Ludendorffs strategi av 1918, å sette alt inn på å få i stand en endelig avgjørelse. For fjorten dager siden begynte tyskerne offensiven i øst. Operasjonene på Krim hadde bare vært en innledning. I den nuværende fase tar offensiven form av en rekke fremstøt i Ukraina mellom Kursk og Det Asovske Hav. Først lyktes det en stor ansamling av tyske panserdivisjoner å rykke fremover på en smal front så langt som til elven Don, litt vest for Voronesj. Fortroppene i dette fremstøt hamrer nu løs på Don til tross for hårdnakket russisk motstand. Omrent 160 km lenger syd har en annen fremrykning østover fra Karkow også hatt atskillig fremgang. Denne har ennu ikke nådd frem til Don, men det raser heftige kamper omkring Rososj. Om kort tid vil det utvilsomt bli gjort ennu et fremstøt mellom Karkow og Det Asovske hav.

Tyskerne endelige mål er til slutt å drive hele Timosjenkos arme i Ukraina fra dens stillinger mellom Kursk og Det Asovske Hav og å drive den over Don og tilbake til Volga samtidig som mindre fremstøt holder de midtre og nordlige grupper av russiske hærstyrker mellom Kursk og Leningrad. Så snart de har sikret seg en linje langs Volga er det tyskerne plan å snu sydover mot Astrakan og oljefeltene ved Baku. De russiske styrker er i en stor grad men ikke fullstendig avhengig av den oljen de kan få fra disse feltene. Man behøver bare se på kartet for å forstå hvor storstilet denne plan er. Ikke bare må store tropper av de russiske styrker i det østlige Ukraina bli overvunnet og tilintetgjort, men umåtelige distanser over strekninger som har dårlige jernbaneforbindelser må også tilbakelegggs. Kampene i år er dessuten noe ganske annet for tyskerne enn deres offensiv sommeren 1941. I år er deres tap langt større.

Man vet at over 140 tyske divisjoner allerede tar del i offensiven, og den tyske overkommando må også ta i betraktning at general Rommel trenger betydelige forsterkninger i Afrika for å settes i stand til å gjenoppta fremstøtet mot Egypt. Man kan gå ut fra at den tyske offensiv vil bli fortsatt uten på noen måte å ta hensyn til de tap den medfører, for den tyske overkommando har tiden mot seg. Det er bare 100 dager igjen til den russiske vinter setter inn igjen.

Det vil være nyttelest å gjette på hvor langt det vil lykkes tyskerne å rykke frem. Alt som kan sies med sikkerhet er, at russerne trekker seg tilbake i god orden og kjemper med stor tapperhet. Det er til liten trøst for det tyske folk når kommunikeene sier at så og så mange mil er tilbakelagt over de russiske steppene. Vi vet, og den tyske overkommando vet ennu bedre, at tapene stiger i en målestokk som langt overstiger selv forrige års blodbad. Og disse tap kan ikke erstattes. Tapene på østfronten ifjor sommer ble erstattet av reserver fra den tyske industri til skade for Tysklands fremtidige produksjon av ammunisjon. Dette kan imidlertid ikke gjentas. Fra nu av må den tyske arme gå nedover tallmessig sett. Av innsamlinger av ull og andre skritt som blir tatt i Tyskland, fremgår det dessuten klart nok at den tyske overkommando forbereder seg på ennu et vinterfelttøg i Russland.

VVVVVVVVV
+GUD BEVARER KONGEN OG FEDRELANDET+

TER-BØRST
MILITÆR KJEMPE
SANDVIKEN
VI HAR DET
DET ER DET

1026

A
Mappe 9
Ekspl. 291
Arg. 137-72
O.V. Ph.
2. årgang
Nr. 291. LONDON - NYTT
15. juli 1942.

Nyheten fra London 14/7 kl. 19.30.

RUSSLAND: Russerne kjemper hårdnakket mot store tyske styrker som trenger seg inn i Voronesjområdet i det store slaget om Don.

På midten av fronten fortsetter de tyske angrep syd for byen Bogusjar hvor det først for et par dager siden ble meldt om kamper.

Om frontens sydlige del blir det meldt uoffisielt at tyskerne har rykket ennu lengre frem.

Det blir også meldt at fientlige tropper har gått fram øst for Lisiejansk som ble rykket av de russiske tropper i løpet av lørdag og søndag.

Nordvest for Moskva, hvor det har vært bitre kamper, er tyskerne holdt tilbake ved to punkter, heter det i en Tassmelding.

I ettermiddag kom det melding om at tyskerne har gått over elven Don i Voronesj-avsnittet. Det siste overslag går ut på 800 fientlige tanks nu er kommet over til elvens østre bredd.

Av alle frontmeldinger som blir kringkastet av Moskva-radioen, fremgår det tydelig at tyskernes fremrykning skyldes deres tallmessige overlegenhet. I dagens russiske kommunike heter det om kampene i Voronesj-området: Det var ved å samle kraftige styrker på en smal front at tyskerne greidde å bryte gjennom i Voronesj-avsnittet. De russiske tropper kjemper tappert videre.

I kampene på midtavsnittet av fronten syd for Bogusjar er det 3 fientlige kolonner som angriper. I meldinger i ettermiddag het det at 2 av disse kolonnene forgjøves forsøkte å omgå og omringe russerne. Den russiske linjen holdt, til hovedstyrken hadde inntatt en bedre stilling.

Det er meldinger idag om at russerne har rettet vellykkede motangrep nordvest for Moskva. Under kampene i dette området har tyskerne forsøkt seg med fallskjermtropper. De fleste av dem ble skutt ned før de nådde bakken, resten ble utryddet like etterpå. En russisk avdeling på denne front har i løpet av to dagers kamp drept 2.000 tyskere og ødelagt 54 fientlige tanks. Under et overraskelsesangrep mot fire fientlige flyplasser ble over 100 tyske fly ødelagt av russiske bombefly.

MIDTØSTEN: I det britiske kommunike fra Kairo idag heter det: I det nordlige avsnitt av ørkenfronten har de britiske styrker slått tilbake angrep av fientlige tanks og infanteri i lastebiler. I det sydlige avsnitt har en britisk kolonne vært i kamp med fientlige kolonner. - Virksomheten i luften har vært mere intens over slagområdet. Britiske jagerfly-jager-bombefly og lette bombefly har angrepet tysk-italienske landingsplasser i El Baba-området. De har også angrepet en kolonne av fientlige tanks og en stor samling fientlige kjøretøy. En del fientlige tanks ble ødelagt. Minst 6 fientlige fly ble skutt ned. Andre ble ødelagt på bakken. - Under de tysk-italienske luftangrep på Malta igår skjøt britiske jagerfly ned minst 5 fly og skadet andre. I disse omfattende operasjonene gikk 1 britisk fly tapt.

Tidligere var det blitt meldt at britiske krigsskip hadde bombardert Mersa Matruh. Over 700 runder med høyeksplosive granater ble fyrt på havneområdet like før daggry søndag. Et middelsstort ammunisjonsskip ble sprengt i luften, kystbatteriene ble brakt til tauhet og havneanleggene ble tilintetgjort med bredsider.

I Syd-Afrika heter det at alle norske i stridsdyktig alder nu er under fanene. En av dem, Karl Borgen, ble nylig tildelt en utmerkelse for tapperhet under kampene i Libya.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: En stor styrke britiske bombefly angrep inntatt mål i Ruhr-området. Mange branner ble satt i gang. 5 britiske fly savnes.

Igår ettermiddag angrep britiske bombefly som var eskortert av Spitfire-fly jernbanetomtene i Boulogne. 3 britiske fly savnes.

17 JULI 1942

YEL-POL KLOKKE

Toralv Øksnevads tale i tilleggsprogrammet 12/7 - i utdrag.

Vi kan vente oss store ting av Quislings geistlige partnere. De vil ikke stille seg likeglad overfor det som myndighetene foretar seg. Av menn som hylder ansvarsprinsippet kan vi vente motige ord og handlinger.

Der er en liten ting de snart vil få rettet på. De vil sørge for at forbudet mot å trykke bibler i Norge blir opphevet. De vil nok se utvei til å hindre at det papir som finnes i landet blir beslaglagt til trykning av nazimakulatur. Når de blir gjort oppmerksom på saken - og jeg er sikker på at de sitter og lytter nu så vil de nok ikke la den mistanken sitte på seg at de ikke bryr seg om enten det blir trykt bibler eller ei. Riktig nok erklerer Falch Hansen at Gud krever og venter av den norske kirken at den skal innstille sin oppsisan overfor den nye era og omhyggelig studere det nye samfunnssyn og samfunnsliv, men den mulighet er tilstede at der er en annen partner som har hvisket ham dette i øret. De vil studere den nye samfunnsånd og samfunnsliv. De vil gå i fengslene, de vil se på torturkamrene, de vil overvære eksekusjoner, de vil gå inn i hjemmene til de hvis menn eller sesken er drept eller blir pint og de vil ta seg litt av russiske og polske fanger også. De vil studere hvordan det arter seg med mulighet for mat og klar til mødre og barn hvos forsørgere er falt i unåde og lider overlast av den grunn. De vil studere hva systemet med gisler betyr innenfor rammen av den nye ordning som er Guds ordning. De vil sette seg inn i de norske læreres skjebne) de som lider fordi de tenkte mere på barnas sjel enn på sine egne kår. De vil se om det kan være sant at noen ramp, som kalles hird, kan skyte seg inn under førerprinsippet og så omkring seg som banditter, enten det rammer barn eller kvinner eller andre uskyldige.

De har et meget interessant studiefelt, og de vil - som sagt - ikke stille seg likeglad overfor noe av det som staten foretar seg. En av dem, f.eks. en Zwigmeyer, vil uten tvil reise ut til Bulandet for å studere det samfunnssyn som har skapt det samfunnsliv som er igjen dør. En avstikker til Televåg vil også gi meget interessante bidrag til forståelse av den nye ordning. Når de skriver ned sine inntrykk og sender dem til pressen, vil øvrigheten sørge for at kjensgjerningen blir omskrevet i samsvar med den nye æras krav. Quislings geistlighet har allerede fra starten vennet seg til denne tingenes tilstand. Man skal ikke stå Guds ordning - censuren innbefattet - imot, den er sann.

Den norske presse har en rik erfaring på dette området. Det kan synes forbausende at avisene er begynt å tenke i den grad i takt og samsvar med det nye samfunnssyn og samfunnsliv at de bruker nøyaktig de samme overskrifter og skriver de samme ledende artikler. Når en nyhet som gleder tyskerne - f.eks. om senkede norske skip - står innrammet i sørgerand i en avis, kan man være sikker på at det står i alle andre også. Uttaler en avis avsky for at en tysk bøddel ikke lenger er blant de levendes tall, så går den samme avskyen igjen over hele linjen. Skyt gislene, de kan ha det så godt når de andre ikke vil lære. Billedstoffet, plasseringen, ordvalget, den nye ordning er helt perfekt gjennomført.

Den nye æra har meget å bestille. Førerprinsippet med ansvar er etablert overalt, sier Falch Hansen. La oss kristne heve oss over det, sier han. Det nye prinsipp er så godt gjennomført at selv om en bisp kommer til å sette sitt navn under noe annet enn det han har skrevet, så ligger ansvaret der hvor det bør ligge, nemlig hos ham. Det samme er tilfelle med avisene.

Lokal-nytt.

Fra aller påliteligste hold har vi mottatt nedenstående medlemsoppgave for NS ungdomsfylking. Fylkingen har til sammen i Viken "Aust" 672 medlemmer pr. 1/7 d.å., i Stor-Oslo 982, Viken "Vest" 608, Hedemark og Oppland 1048, Telemark 307, Sørlandet 704, Vestlandet 504, Trøndelag 698, Hålogaland 215, Nord-Norge 318 og Utenriks 3 medlemmer. Tilsammen for hele landet + "Utenriks" 6.059, i sannhet et imponerende tall når man tar i betraktning at barn ned til 8 år er regnet med. Vi noterer dessuten med interesse at der nylig har vært 35 utmeldelser.

VVVVVVVVVVV
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

17 JULI 1942

YEL-POL KLOKKE

17 JULI 1942

1027

LONDON - NYTT
16. juli 1942.

Nr. 292.

Nyheter fra London 15/7 kl. 19.30.

RUSSLAND: I Russland fortsetter de heftige kamper i Voronesj-området og syd for byen Bogusjar, meldte det russiske middagskommunikatet idag. I Voronesj har det vært nærmønster i utkanten av denne byen, som Hitler påstår å ha tatt for en uke siden. Tyskerne bruker rekdekke, flammekastere og hundrevis av tanks, stattet av sterkt infanteri. Tyskerne forsøk på å omringe byen fra nord og syd er blitt stanset. Nordvest for Voronesj har marsjall Timosjenko angrepet den tyske flanke med tanksstyrker, infanteri og kavalleri, som har trengt igjennom det tyske forsvar. På grunn av det russiske motangrep har tyskerne ikke vært i stand til å komme over Don, og slaget står fremdeles på den vestre side i dette snittet. Det russiske kommunikatet igår kveld ga en tanke om antallet av fangne og sårede. I de ti-dagers kamper i Voronesj-området ble 35.000 tyskere drept og 167 tanks ødelagt. På grunn av de svære tapene har tyskerne i stor hast sendt reserver fra baktroppene. Dagens russiske kommunikat melder at flere tyske divisjoner som er kommet fra Frankrike og Belgia bare far noen få dager siden er observert i frontlinjen. To hundre kilometer lenger syd der tyskerne nå trenger syd-østover parallelt med Dom kjemper russerne hårdnakket mot overlegne tyske tank-styrker syd for Bogusjar. Russerne trekker seg forsiktig tilbake, og de tyske styrker har ikke vært i stand til å omringe dem i noen større grad.

På de andre fronter har det vært lokale operasjoner. General Jukov holder opp et stadig press i Orel-området for å forhindre tyskerne i å sende tropper lenger syd. Russerne har slått tilbake tyske angrep på Kalinin-fronten, nordvest for Moskva.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har akdestyrkene gjort et nytt forsøk på å drive britene ut av framspringet ved kystområdet på El Alamein-fronten. Dagens britiske kommunikat fra Kairo sier at angrepet ble foretatt igår kveld, etterat det hadde vært stilt om dagen. Taiks og infanteri angrep de britiske stillinger ved Tel-El-Aysa ved spissen for framspringet, omrent 8 km. vest for El Alamein. Kampene fortsatte ut over natten.

På frontens midt- og sydavsnitt var det mindre virksomhet av patruljer og framskutte tropper. De britiske, australske og sydafrikanske luftstyrker har fortsatt med heftige angrep mot aksens tropper og transporter. Dagens britiske kommunikat sier at i et angrep mot en komvoi ble fjorten av femten kjøretøy ødelagt. Under de siste kampene ble fire fiendtlige fly skutt ned, mens tre fly til er blitt ødelagt over Malta. Til sammen i denne måneden er det over Malta ødelagt 125 fiendtlige fly.

På samme tid opprettholder britiske bombefly angrep mot fiendtlige baser. Tobruk ble på ny hjemsøkt imatt, og det britiske kommunikat sier at det oppsto en rekke branner som til sammen ble et eneste stort bål. På alle disse operasjoner tapte britene tre maskiner.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Et kommunikat fra det britiske admiralitet melder at tidlig imorges tok lette britiske sjøstridskrefter kampen opp med en tysk konvoi utenfor Cherbourg. Konvoien besto av en fullastet tankbåt, eskortert av to kraftige armerte trålere, og noen tyske ubåter. Den britiske patrulje angrep på 100 meters avstand. Begge de tyske trålere ble alvårlig skadet. De britiske styrker tok så fatt på tankbåten, som ble satt i brann fra for til akter, og etterlatt i synkende tilstand. Alle de britiske fartøyene vendte tilbake i god behold.

Under operasjonene i dagslys igår over Frankrike og kanalen, angrep britiske jagerfly jernbanemål og flyplasser. Det ble satt i brann tre tyske skip utenfor Ostende under et angrep fra lav høyde, ledet av den berømte wing-leader Dinucan.

VVVVVVVVVVV

Mappe 9
Ekspl. 292
Arg. 10/7-42
O.V. P.K.
4th 2nd 2nd

Mappe 9
Ekspl. 293
Arg. 17/7-42
O.V. P.K.
Jfr. 2. art.

1028

Dr. ARNE ORDING's utenrikskronikk 14/7 - i utdrag.

I Nord-Afrika har det i den siste uken bare foregått mindre kamper. Rommel har ikke gjort noe nytt forsekk på å bryte gjennom de alliertes linjer og initiativet har stort sett ligget hos Auchinleck. Den nuvarande frontlinjen er imidlertid utilfredsstillende for begge parter. For de allierte er den altfor nær Alexandria og Rommel kan vanskelig slå seg til ro i stillinger som på den ene siden ligger farlig langt fra hans forsyningsbaser og som på den annen side ligger fristende nær Nil-deltaet og Suez-kanalen.

Begge parter vil derfor ønske å gå til angrep, og begge parter har dårlig tid fordi heten - i hvert fall etter alle tidligere erfaringer - skulle umulig gjøre større operasjoner fra omkring 1. august.

Vi kjenner naturligvis ikke til hvilke ressurser partene har til disposisjon. Auchinleck har fått visse forsterkninger, bl.a. av ny-zealandske og australske tropper. På den annen side har Rommel fått forsterkninger gjennom luften fra Kreta og dessuten fra Tobruk og de andre havnene i Cyrenaica og Tripolis. De nye luftangrepene på Malta er et vitnesbyrd om at aksemaktene sender tropper og materiell fra Italia. På den annen side har britiske ubåter vært aktive, og det britiske flyvåpenet som har beholdt ledelsen i Nord-Afrika, har både angrepet Tobruk og de forsyningsskolonner som var på vei til fronten. I dag meldes at også Mersa Matruh er blitt angrepet av lette flåtestyrker.

Mens stillingen i Nord-Afrika er nochlunde uforandret, samler interessen seg om de veldige kamper i Russland.

Den tyske offensiv i Ukraina ble åpenbart utsatt på grunn av Timosjenkos fremstøt mot Karkow og på grunn av det heltemodige forsvar av Sebastopol. Nu er imidlertid den tyske sommeroffensiven i ferd med å utfolde seg i hele sin kraft.

Stillingen på fronten i Ukraina er i øyeblikket omrent følgende: I nord har tyskerne fra Kursk rykket frem mot Voronesj. Byen Voronesj ligger mellom Don og elven Voronesj. Tyskerne har her støtt på meget sterk motstand, men det er lykkes dem å få store styrker over Don. Byen selv er ennu ikke tatt, men russerne innrømmer at det kjempes i forstedene. Et fremstøt like nord for Voronesj er stanset, og her har russerne gjort lokale motangrep. Lenger syd, omrent midtveis mellom Kursk og Rostov, har tyskerne skåret over jernbanelinjen til Rostov og de er rykket videre langs Dons dal. Lenger syd, i Donets-bassenget, har tyskerne erobret jernbaneknutepunktet Lisisjansk, og de rykker videre østover mot Don. Tyskerne har nådd sitt første mål, for så vidt som de har skåret over jernbanelinjen mellom Moskva og Rostov. Dette er den korteste men ikke den eneste vei. Russerne kan fremdeles opprettholde forbindelsen over Stalingrad.

Hvis tyskerne erobrer Voronesj, er det mulig at de vil prøve herfra å rykke videre mot nord langs jernbanen mellom Moskva og Stalingrad.

De tyske fremstøt på det sentrale avsnitt i Ukraina vil antagelig fortsette mot Stalingrad. Dermed ville forbindelsen mellom Sentral-Russland og Kaukasus være avskåret.

Tyskerne sydligste fremstøt i Ukraina har sikkert Rostov som mål. Det er mulig at de samtidig vil åpne en offensiv mot Rostov fra vest, fra Taganrog. Hvis de erobret Rostov, ville de så enten rykke mot Kaukasus eller mot Astrakan.

Det er ikke vanskelig å forstå hensikten med den tyske offensiven. Målet er å sette de russiske armeer ut av spillet. Hvis offensiven i Syd-Russland førte frem, ville tyskerne for det første oppnå å skille armeene i Ukraina, under Timosjenko, fra armeene i Moskva-avsnittet under Sukow. De ville videre avskjære de russiske armeer fra deres oljetilførsler.

Russerne har denne gang vært bedre forberedt enn ifjor. Deres armeer har trukket seg tilbake i god orden og de er ikke blitt omgått eller avskåret. Det er derfor stadig mulighet for russiske motangrep. Russerne har godt materiell, bl.a. en ny type av tunge tanks og de synes å være overlegne i artilleri. Deres moral og kampvilje er ubrutt.

VVVVVVVVV
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 293.

LONDON - NYTT
17. juli 1942.

Nyhtene fra London 16/7 kl. 19,30.

RUSSLAND: I det siste russiske kommunike blir det meldt om kamper i nattens løp i området ved Voronesj og sydøst for Minerovo. Minerovo ligger omtrent 120 km. syd for Bogusjar på midten av den store bøyning som elven Don gjør. I midnattskommunikeet fra Moskva blir det meldt at russerne har trukket seg tilbake fra begge byene i denne bøyningen.

I Voronesj-slaget, som nå nærmer seg høydepunktet, har russerne gått til motangrep på flere avsnitt. Et av dem ble tyskerne drevet tilbake. Gatekamper fortsetter i byens utkant.

Nord og syd for byen forsøker Bock å tvinge russerne ut ved omgående bevegelser, som hittil ikke har lykkes. Russerne har fremdeles initiativet nord for Voronesj, og deres tanks gjør innhugg i fiendens linjer. Store tyske tankstyrker støttet av sterke flyavdelinger forsøkte å gjenerobre tapte stillinger.

Omrønt 2000 tyske tanks er samlet i slagområdet, som er ca. 24 km. langt og 20 km. bredt og ligger mellom Don og Voronesjelva. En korrespondent sier: Sjeldent er det blitt ofret så meget på et så lite stykke jord.

En av de tyske divisjoner som har fått en hard medfart er den 3. tyske motoriserte divisjon Standort Frankfurt-an-der-Oder, hvis sjef er generalløytnant Schlieffer. Denne divisjon kom til fronten for et par dager siden. Den var med i kampen nøyaktig en dag, da den tapte så meget av sin slagkraft at den måtte trekkes tilbake. Den ble erstattet av den 168. divisjon som skriver seg fra Øvre Schlesien.

Lenger syd i Don-bøyningen ser kampene anderledes ut. Tyskernes tankstyrker, støttet av motorisert infanteri, ruller framover det fruktbare steppelandskap hvor kornet nå modnes. Enkorrespondent skriver at russiske tropper som er helt innstillet på å offre livet ligger på lur i kornakrene med antitank-geværer, oljeflasker, granater og andre våpen mot tanks. Disse tropper avverger noen av de tyske angrep, mens de russiske hovedstyrker trekker seg tilbake i god orden, etter at de så lenge som mulig har gjort motstand i de forskjellige byer på steppene. Det russiske kavalleri galopperer lange omveier gjennom det høye korn til flankene av de tyske styrker. Når de kommer på nært hold går de av hestene og angriper med rifler, maskingeværer, antitankrifle, lett antitank-kanoner og maskinkanoner.

Times' Stockholmskorrespondent skriver idag: Det som sørmerker kampene i øyeblikket er at marsjall Timosjenko hittil har greid den meget vanskelige oppgave å trekke seg tilbake under det sterke press uten noen forvirring av betydning. Dette viser at man på forhånd var oppmekrsom på at en retrett kanskje ville bli nødvendig. Hvis Timosjenkos tankstyrker når fram til nedre Don i en forholdvis god forfatning, må tyskerne med store tap av menn og materiell kjempe slaget en gang til. Timosjenko vil da ha bedre stillinger enn tidligere.

Den alvårlige situasjon blir imidlertid ikke skjult for det russiske folk. Russiske aviser sier om Stalingrad, som er tyskeres mål i Don-bøyningen, at byen er landets solar plexus, og i Pravda heter det: Vi står overfor en meget alvårlig fare.

Moskva kringkaster har meldt at fly fra den russiske Østersjøflåtes flyvåpen har senket 5 tyske skip og skadet 11 under operasjoner som stod på i tre dager.

I Det arktiske område har den russiske flåtes luftvåpen angrepet tyske konvoyer. Et transportskip på 8.000 tonn og en lastebåt på 5.000 tonn ble senket av bombefly. Et eskorteskip ble skadet.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo melder om kampene i Nord-Afrika: De britiske styrker i midtavsnittet som rykket framover tidlig igår morges har sikret seg sine mål ved den vestre enden av en bakkekam sørnedenfor El Alamein. De tok fanger, men man kjenner ennå ikke antallet. Fienden satte igang et motangrep ut på ettermiddagen, hvor de brukte tanks, men de ble slått tilbake.

I det nordlige avsnitt greide fienden delvis å sette seg fast ved Tel-El-Aysa i løpet av natt til onsdag, mens våre tropper fremdeles holdt høydene i dette området. Igår ble fienden utsatt for kraftig artilleriild, og en del fiendtlige tanks ble ødelagt av de britiske styrker til lands og i luften.

Mappe 9
Ekspl. 294
Arg. 197-42
O.V. 06
Jfr. 06
2 Aug

21 JULI 1942

1029 A

Statsminister Nygaardsvold

gav forleden en pressemottagelse i London etter sitt 2½ måned lange opphold i U.S.A.. Vi gjengir en del av de uttalelser Statsministeren kom med.

Under sin reise på vestkysten ble Statsministeren meget imponert over skipsbygningsindustrien. Det foregår nu forhandlinger om å få overta for norsk regning en viss andel av nybygningen slik som det allerede er oppnådd en avtale med Storbritannia om, til fornyelse av den norske handelsflåten, som har tapt omkring 300 av sine beste skip. Tapene har ikke vært større etter at Norge kom med i krigen, enn de var mens Norge var nøytralt. Tapet av menneskeliv er forholdsvis meget lavt på de norske skipene, fordi redningsmateriellet er det aller beste som kan skaffes og fordi vår sjømannsstand hevder sitt tradisjonsrike, faglige sjømannsskap.

Det gjelder ikke bare å bygge nok skip, det gjelder også om å få dem nok bemannet, og her står Norge i en særlig gunstig stilling. I Canada utdannes det folk både for flåten, haren og flyvåpenet. Statsministeren fortalte at han fikk det aller beste inntrykk av den måte treningen drives på. Ikke minst viktig er utdannelsen av kanonkyttene på vår handelsflåte, som nu kan slå kraftig fra seg. Betegnende er det tilfelle at et norsk handelsskip utenfor Canadas kyst senket en ubåt med 3 fulltrefere.

Jeg var glad for at jeg traff så mange sjømenn, sier Statsministeren. Jeg traff kapteiner og maskinister, befal og mannskap på dekk og under dekk, og jeg hørte ikke en mislyd. Det eneste var bekymret for, var hvordan deres familier i Norge har det, og sjømennene ville hilse det med glede, om det ble mulig - under betryggende former - å skaffe befolkningen klar og mat utenfra til vinteren. Dette er en sak som Regjeringen arbeider med, uten at det for tiden kan sies noe om hvordan utfallet blir. Det er klart at vanskelighetene er meget store.

Jeg møtte i New York en skipsfører som var blitt torpedert tre ganger og som bare ventet på å komme ut igjen. Jeg møtte 23 mann som var under behandling i et hvilehjem, etter at de i 10 døgn hadde drevet omkring i Ishavet i en åpen båt. En sjømann som hadde fått ødelagt flere fingre bl.a., sa at han skulle nok komme seg ut igjen. Ingen klaget, ingen tenkte på seg selv, bare på sine hjemme og på Norge. Det er en storartet ånd bland sjømennene.

Det er blitt reist mange sjømannshjem, sykehuse og rekonesenthjem. Sjømennene trenger det, og de setter pris på det som blir gjort for dem. Nye slike tiltak er under planlegging. Sjømannsmisjonen er også under stadig utvikling, nye kirker og leseværelser er blitt reist.

En journalist spurte om Statsministeren drøftet planer for gjenreisningen etter krigen. Statsministeren svarte:

Jeg er klar over at det ville være en ulykke om freden finner oss like uforberedt som krigen fant oss. Men la oss ikke såle skinnet før bjørnen er skutt. Alt må nu settes inn på å vinne krigen. La oss se frem, men la oss ikke glemme kravene for dagen.

I samband med det som nettopp er skjedd på Bulandet, sa Statsministeren:-

Jeg forstår ikke den tankgang som ligger til grunn for slike terrorhandlinger som disse. De skaper en sinnstemning som i alle fall ikke vil gagne fiendens sak.

Nordmenn hjemme og ute har ett felles mål: arbeide for å vinne krigen. Det er dette mål som min reise har søkt å tjene.

VVVVVVVVV

Lokal-nytt.

Det berettes om minister Irgens at han til dekorasjon av sitt hjem hadde utsett seg en riktig praktgjenstand blant et innbo som tyskerne beslagla fordi eierens sønn var reist ut av landet. Ministeren innfant seg for å hente gjenstanden, men ble møtt med det svar at han nok desverre ikke kunne få den. Da han insisterte på å få vite hvorfor, ble det til slutt meddelt ham at grunnen var at vedkommende gjenstand dagen i forveien var hentet av - minister Lippesstad!

VVVVVVVVV

GUD BEVARER KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 294.

LONDON - NYTT
18. juli 1942.

2 Aug

Nyheter fra London 17/7 kl. 19.30.

MIDTØSTEN: Det britiske kommunikeet fra Kairo idag sier:

"Det kom igår til voldsomme kamper i det midtre avsnittet. Fienden fortsatt sine forsøk på å drive bort våre tropper fra de stillinger de hadde opprettet på Ruweisah-høyden. Der raste voldsomme kamper om morgenen, og en rekke fieltlige tanks ble slått ut. Det foreligger ennå ikke enkeltheter om våre egne tap.

Kampene fortsatte også i løpet av dagen i det nordre avsnitt.

I syd trakk fienden seg litt tilbake.

Våre bombefly, jager-bombefly, og jagerfly fortsatte sine omfattende operasjoner fra daggry til det ble mørkt, for å støtte våre landstridskrefter i slagområdet og for å angripe mål bak linjen. Transportsamlinger ble kraftig angrepet. Jagerfly vedlikeholdt stadig patruljer over slagområdet og skjøt ned minst 4 fieltlige fly. 6 av våre fly savnes."

Ruweisah-høyden (?) er den høyden som britene erobret ved daggry onsdag. Den ligger 16 km fra kysten og strekker seg 10 km fra øst til vest. I den nordre avsnitt har det vært kraftige kamper om den høyden som australierne erobret ved Tel-El-Aysa. Fremskutte stillinger i dette området har gått fra hånd til hånd flere ganger, men ifølge de siste meldinger er de allierte nu i besittelse av denne høyden. Størsteparten av de fangene som ble tatt, var italienere.

RUSSLAND: "Den Røde Arme trekker seg tilbake under kamp i Don-bassenget og den fortsetter med voldsomme motangrep ved Voronesj.

Tyskerne lader voldsomme tap i DonObassengen og heftige kamper fortsetter i området sydøst for Minerovo," sier dagens Sovjet-kommunike.

Tyskerne trenger voldsomt på østover og sydover og kaster inn store reservær. Enda tyskerne tallmessig er fullstendig overlegen i Don-bassenget, især når det gjelder tanks, så mottes de ut av den russiske motstand, skriver den Røde Stjerne. Etter 10 dagers uavbrutt kamp fortsatter slaget i Voronesj-området med samme styrke. Gjentatte tyske forsøk på å bryte gjennom, ble slått tilbake med store tap for tyskerne. Syd for byen har tyskerne opprettet et nytt bruhode på Dons østre bredd, men de blir utsatt for voldsomme angrep

Moskva Radio understreker at det ikke er lykkes tyskerne å gå fram på et annet sted uten å lide store tap.

Det blir idag meldt at russerne i Don-bassenget har tatt i bruk amerikanske Boston- og Boeing-bombefly. Ved Voronesj har andre amerikanske bombefly med russisk mannskap skutt ned 38 fieltlige fly i løpet av 24 dag. 32 andre tyske fly er blitt skutt ned av andre russiske fly.

I en amerikansk kringkastingsmelding til Europa idag ble det meddelt at det allerede var sendt 4.500 britiske og amerikanske tanks til Russland. Nesten 3/4 av den britiske krigsproduksjon går nu til Russland.

Ennu en tysk ubåt er senket innenfor russisk territoriale farvann. Den tyske ubåt ble fulgt av russiske kanonbåter til den kjørte inn i et minefelt og ble sprengt i luften.

Fra Moskva ble det meldt offisielt igår kveld at de tyske tap av falne, sårede og fanger fra 15/5 til 15/7 er minst 900.000 mann. Russernes tap i det samme tidsrommet kommer opp i 390.000 falne, sårede og savnede. De store tap som tyskerne har lidt i den siste tids kamper, skyldes de nye kampmetodene, heter det i et spesialkommunike fra Moskva. Kommunikeet betegner videre de tyske oppgavene over russiske tap som en fantastisk løgn.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske Sterling-bombefly gjorde igårkveld angrep i dagslys mot de tyske ubåtverftene i østersjøhavnene Flensburg og Danzig. Angrepet ble gjort fra lav høyde, og flyverne så at bomber eksploderte i verftene og på beddingene. 2 britiske fly gikk tapt.

Det ble også rettet angrep i dagslys igår mot mål i Ruhr, Nordvest-Tyskland og Nederland, 1 britiske fly gikk tapt.

VVVVVVVVV

21 JULI 1942

1030

Mappe 9
Ekspl. 295-96
Årg. 19. 20/
Og. V. 1942
2 Arg.
M. Sh.

LONDON - NYTT
19.juli 1942.

Admiral Riiser-Larsens tale i tilleggsprogrammet 16/7.

Idag for 70 år siden fødtes en nordmann som ved stordåd skulle komme til å kaste glans over Norges navn mere enn noen annen, Roald Amundsen.

(Admiralen gav et kort resume av Amundsens tidligere færder opp til "Norge"-ferden i 1926, og uttalte i forbindelse med denne turen:)

Her hadde vi imidlertid gjort en regnefeil som det forholdt seg således med.

Under den uinnskrenkede ubåtkrig i 1917 da tyskerne uten varsel myrdet nøytrale norske sjøfolk, sendte Roald Amundsen straks sine tyske dekorasjoner tilbake som en protest mot disse myrderier. Der var ikke svik i hans sjel. Han ville ikke ha noe med dem å gjøre som myrdet hans landsmenn. Husk det, dere quislinger, som kanskje hører på meg her! Amundsen og jeg fikk erfare at tyskerne er de samme enten toppchefen kalles keiser, president eller fører. Republikkens tyske hadde ikke glemt hva Amundsen hadde gjort i keisertiden. Våre foredrag ble boykottet og de inntekter vi hadde regnet med fra Tyskland, sviktet helt. Jeg skylder dog å opplyse at den tyske arbeider ikke fulgte boykott-parolen. I Essen var det fullt hus, mens i Hannover var det 30 mennesker i en sal som rommer 3.000.

Til tross for tyskerne boykott kom ekspedisjonen i stand, og ved en flyvning fra Sptzbergen over Nordpolen til Alaska løste dem sin oppgave. Roald Amundsen sto nå ved sitt mål. En hel verden anerkjente ham som alle tider største geografiske oppdager. Norges flagg hadde han ført frem til Sydpolen såvel som Nordpolen, gjennom Nordvestpassasjen såvel som Nordostpassasjen. - Om det ikke lykkes tyskerne å hindre Roald Amundsen i å nå sitt mål, ble det dess venn Mussolini som kort etter indirekte kom til å bære skylden for hans død. Det er underlig å tenke på det nå, da Norge på Amundsens 70-årsdag kjemper med ryggen mot veggen for sin frihet, hjertatt av tyskere som er hjulpet av italienerne. Det har aldri vært offentliggjort noe om dette, men nu da det er gått hele 14 år siden Amundsen døde, og da den annen part i saken, Mussolini, ikke har så lenge igjen å leve, så skal jeg nu fortelle om det.

I mai 1928 ble luftskibet "Italia", ført av Nobile, borte et sted nord-enfor Svalbard på tilbaketur fra Nordpolen. Mussolini bad om den norske regjerings hjelp. På telefonforespørrelse svarte Amundsen sitt berømte "Right away" - straks. Vare planer som ble teleskopet til Mussolini gikk i korhet ut på dette: Ishavsfartøyet "Braganza" som var på Svalbard skulle straks begynne en eftersøkning på nordkysten. Lützow-Holm skulle straks ta et Hansa-Brandenburgfly fra Horten til Tromsø og gå ombord i Hobby, og gå med dette fartøyet til Kongsfjorden på Svalbard. Hansa-Brandenburgeren som var et eldre fly, skulle man bruke til kortertur for å hjelpe Hobby til å finne frem gjennom isen. Den viktigste del av planen var at Mussolini skulle sende straks to Dornier-Wahl-fly luftveien til Norge, hvor Amundsen og jeg skulle gå omborg, fortsette til Svalbard hvor Lützow-Holm skulle overta den ene Dornieren og jeg den andre. Mussolini svarte ikke straks, men vi som tenkte på de stakkars italienerne som trengte øyeblikkelig hjelp begynte å sette planene i verk. Lützow-Holm gjorde en rekordtur til Tromsø, og gikk ombord i Hobby, som avseilte. Så kom Mussolinis svar: Han takket for det som var gjort; han fant det tilstrekkelig, og ville ikke sende noen store Dornier-fly. Men dermed ble situasjonen kritisk. Grunnlaget for planene var rykket til side. Det var de store fly som skulle gjort utslaget. "Braganza" og "Hobby" skulle vært støttepunkter for dem. Nå ville Lützow-Holm når han kom til Svalbard av omstendighetene bli tvunget til under stor risiko å foreta langeeftersøknings-turer med Brandenburgeren som ikke var skikket til dette. Dette meddelte jeg daværende statsminister Mowinckel og Amundsen, med forslag at jeg straks måtte dra nordover med en annen Brandenburg for at vi skulle være til å fly i følge. Mowinckel og Amundsen var enige, og den 7. juni kom jeg til Kongsfjorden på Svalbard, og den første beskjed jeg fikk var at Lützow-Holm ikke var vendt tilbake etter en lengre tur. Han hadde allerede foretatt flere langturer. Noen dager senere fant vi frem til ham og hans mekaniker som lå i god behold i Mosel Bay. Tåke var skyld i turens avbrekk. Amundsen var blitt igjen i Oslo for å se hva man videre kunne gjøre. Italienerne meddelte ham ikke at de nå allikevel sendte større flyverbater oppover. De ville sette Amundsen utenfor, og sa det også rett ut. Amundsen aksepterte tilbuet om en fransk båt, skjønt den var mindre skikket for formålet. Den 18. juni kom den første italienske flyverbaten vel frem til Svalbard. Den var sendt via Finnland for å undgå Norge og Amundsen! Amundsen støttet sammen dag fra Tromsø, men kom ikke frem. Nu vet vi at han, Dietrichson og fire franske kamerater fant sin grav et sted sønnenfor Bjørnøya. Italienernes intrigespill la dem i graven!

Nordmennene vil ikke tro at han er død. De ventet at han skulle komme tilbake. Det er ikke mere enn et par måneder siden jeg ble spurt av en nordmann om jeg var sikker på at han ikke kom tilbake. Det er naturlig at vi føler det slik at han ennu lever. I ham var inkarnert de egenskaper vi nordmenn setter pris på, egenskaper som fører til stordåd. Bjørnstjerne Bjørnson sa om Nansen: Jeg har bare diktet "Ja vi elsker dette landet", men Nansen levet de ordene. Det samme kan i sannhet sies om Roald Amundsen. Han har levet "Ja, vi elsker". Og jeg som har sett ham og snakket med ham når det i farens stund så nesten håplost ut, og kjente ham fullt ut, vil tilføye: Roald Amundsen levet også etter disse ordene: Med Gud for Kongen og fedrelandet.

VVVVVVVVVV

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr.295.

Nyheter fra London 18/7 kl.19.30.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra El Alamein forteller at de britiske tropper går rytter et styrke sydover i det nordlige avsnittet. Men fienden begynte to motangrep, og de måtte da oppgi noe av det området de hadde tatt.

I det midtre avsnitt ble slått tilbake et fintlig angrep foretatt av infanteri kjørt frem på lastebiler.

I det sydlige avsnitt var våre motoriserte avdelinger i virksomhet.

Luftaktiviteten var hovedsakelig i det midtre avsnitt. Våre lette bombefly angrep fiendens transportkjøretøy og tanks. Fienden opererte i sket målestokk og våre fly skjøt ned 4 av hans fly. Tunge allierte bombefly oppnådde treff på et stort skip og en tankbåt i Tobruks havn og satte også i gang branner i lagerområdet.

Over Malta skjøt britiske jagere ned 4 Me-109 uten selv å ha tap.

Tilsammen mistet britene 7 fly i går, men to av flyverne er reddet.

Slaget om Ruweisah-høydedraget i slagområdet omkring El Alamein har nu rast i 3 døgn. Angrep er blitt fulgt av motangrep og begge sider har satt inn store mengder fly.

En fintlig ubåt er blitt ødelagt i det østlige Middelhav av to sydafrikanske patruljebåter.

RUSSLAND: Syd for Minerovo har tyskerne hatt noen fremgang.

Syd for Voronesj, sier en russisk frontberetning, har de russiske styrker trengt seg vei tilbake til Dons vestbredd. I mann-mot-mann-kamper ble tyskerne drevet ut av 3 alndsbyer etter hverandre. Den 45de tyske infanteridivisjon fra Neu-Strelitz ble ille tilredt. Av dens regimenter ble det 22de utslettet. Det 202et led store tap.

Nye tyske divisjoner blir dag etter dag kastet inn i kampen om Voronesj, som den tyske overkommando påstod å ha inntatt for elleve dager siden. Ungarske tropper har også vært i ilden, og det 35te ungarske infateriregiment tapte 60 % av sine styrker under to dagers kamper.

På steppelandet, i den store sløyfen på Don, kjemper marskalk Timosjenkos styrker mot overlegne tyske styrker samtidig som de trekker seg langsomt tilbake. Beretninger fra fronten sier at tilbaketoget foregår metodisk, og at tyskerne blir påført store tap. Mens tyskerne presser på østover i retning av Stalingrad og sydøstover mot Rostov, unnviker marskalk Timosjenko v. Bocks forsök på å omringe hans armer.

På Brjansk-fronten sydvest for Moskva har russerne gjenerobret flere landsbyer. Dette avsnitt ligger i den nordøstlige ende av Voronesj-fronten og er møtepunktet for general Sjukows og marskalk Timosjenkos armer. Russiske flyvere på Brjansk-fronten har utført et omfattende bombeangrep mot tyske troppeansamlinger.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske bombefly som opererte hver for seg, angrep på ny mål i Ruhr og Nordvest-Tyskland i går. Hvert eneste fly vendte tilbake fra dette 3de angrepet i dagslys i løpet av to dager mot Tyskland.

De store bombeflys angrep mot Lübeck og Flensburg torsdag var etter rettet mot de steder ubåtene blir bygget og holdt i reserve.

Lufteksperten i London sier: Bombevekten fra en flyavdeling når den blir kastet mot et ubåtverft, ødelegger ikke bare de skip som ligger der, men hindrer også andre fra å søke ly samme sted. Den britiske bombingen setter ikke bare ut av spillet maskineriet for å fullføre ubåtene, men også barakker og utstyr for å trenne mannskaper, og til og med mannskapene selv.

Et tysk jagerfly ble ødelagt av et britisk jagerfly utenfor franske kysten i morges. Igår ødela en britisk et Focke-Wulf-190 fly over Kanalen.

Lancaster bombefly angrep etter Ruhr idag. De møtte motstand fra fintlige jagerfly, men alle de britiske maskinene vendte tilbake i god behold.

Det britiske luftdepartement opplyste i går at den kjente britiske flyver Dunican var blitt drept i luftkamp. Det var en mitraljøsekule fra et kystbatteri på franske kysten som tok hans liv. Han hadde skutt ned minst 32 fintlige fly.

VVVVVVVVVV

Nr. 296.

LONDON - NYTT
20. juli 1942.

2 Årg.

Nyhetene fra London 19/7 kl. 19.30.

RUSSLAND: De tyske tropper er tvunget tilbake ved Voronesj. Det er lykkes v.Bocks styrker å drive en kile inn de russiske stillinger syd for Minerovo. Under disse kamper ble 42 tyske tanks ødelagt.

Ennu lenger syd i retning av Kamensk foregår det heftige kamper mellom tyske og russiske mekaniserte divisjoner.

På begge sider gjør man bruk av lufttransporterte tropper. De tyske fallskjermtropper blir systematisk utryddet, mens russiske fallskjermtropper som blir sluppet ned bak de tyske linjer blir understøttet av vel organiserte geriljaavdelinger som avbryter de tyske forbindelseslinjer.

Bak Leningrad-fronten har russiske geriljatropper avsporet et tysk troppetog, og ved et lokalt angrep på fronten nord for Leningrad er 300 tyskere og finner blitt drept. En av de tyske avdelinger som i de siste kamper har lidt store tap, er det 12. infanteriregiment av den 35te divisjon som er garnisonert i Karlsruhe.

Det er kommet meldinger til Norge om at antallet av tyske sårede som er kommet til Norge fra Østfronten, er øket voldsomt i de siste 3 uker. I samme melding heter det at tyskerne belegger alt mulig husrom i landet for de tusener av sårede man venter senere på sommeren. I Balkan-landene er hospitalene overfylt med tyske sårede. Fire rumenske skip på Svartehavet er blitt laget om til hospitalskip. og i Wien er noen av de største forretningsgårdene blitt ombygget til militærhospitaller.

MIDTØSTEN: Dagens britiske kommunike fra Kairo melder om situasjonen i Nord-Afrika:

Britiske tropper holdt sine stillinger i det nordlige avsnittet igår. I midtavsnittet er britene gått frem et stykke langs Ruweisah-høydedraget. Om kvelden slo de tilbake et motangrep av aksens tanks og infanteri.

I det sydlige avsnitt har britiske styrker vært virksomme og har hatt litt fremgang.

Til tross for slette værforhold fortsatte de britiske jager-bombefly sine angrep på fientlige kjøretøyer i kampområdet.

I løpet av natten angrep store britiske bombefly Tobruk. Speiderfly har vist at det er olje overalt på vannet i havnen i Tobruk og at minst 3 skip synes å være truffet. Dessuten har britiske marinefly satt i brann ved Mersa Matruh flere tusen liter bensin som nettopp var blitt fraktet over Middelhavet. Amerikanske Liberator-bombefly og flyvende festninger tar del i de britiske luftangrep. 3 britiske fly savnes.

Det meldes idag at viceluftmarskalk Park vil overta kommandoen over de britiske luftstyrker i Middelhavet med Malta som hovedsete. Han trer i stedet for viceluftmarskalk Lloyd som i den tiden han hadde ledelsen av Malatas forsvar, har slått tilbake mere enn 2000 luftangrep.

ATLANTERHAVET: En tysk ubåt er senket i det Karibiske hav og en annen tysk ubåt utenfor den amerikanske atlanterhavskyst.

Chefen for den amerikanske hærs overkommando i Panamakanal-området meldte igår om tysk ubåtvirksomhet på den andre siden av Atlanterhavet. Han sa at tyske ubåtangrep i det Karibiske hav var avtatt.

En sjømilitær medarbeider melder: Naziubåter som opererte i Atlanterhavet ble sendt til det Karibiske hav tidlig i forrige måned, etterat konvoysystemet var blitt innført langs den amerikanske atlanterhavskyst. Der er nu tatt forholdsregler mot ubåtene i det Karibiske hav med gode resultater.

ØSTERSJØEN: Tyskerne har måttet innføre konvoysystemet som følge av de russiske ubåters angrep. Senest igår meldte russerne at de hadde senket et tysk transportskip på over 8.000 tonn.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske 4-motorsbombefly av Lancaster-typen angrep i dagslys igår mål i Ruhr og Vest-Tyskland.

Senere på dagen angrep britiske fly en tysk konvoy utenfor Cherbourg. Et forsyningsskip ble satt i brann, et annet forsyningsskip og 2 av de eskorterende antiluftskip ble hårdt skadet. Fra disse operasjoner savnes 3 britiske fly.

VVVVVVVVVVV
GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 297

LONDON - NYTT
21 juli, 1942

2 Årg.

Nyhetene fra London 20/7 kl. 1930

Mappe 9
Ekspl. 297
Arg. 642
Jfr.

RUSSLAND: På østfronten har russerne gjenerobret en bru over Don like overfor Voronesj. Den 75. tyske infanteridivisjon som allerede har fått en stygg medfart, er blitt drevet tilbake over Don i uorden. Den lille russiske styrken som hadde fått fotfeste på vestbredden av Don slo igår tilbake et motangrep av ungarske infanterister, støttet av tyske tanks.

Lenger syd i Don-bøyningen betegner Moskva stillingen som alvorlig. Det russiske kommunike igår kveld meldte at Vorosjilovgrad var gått tapt.

Syd for Minerovo trekker tyskerne sydover mot nedre Don etter at deres framgang østover mot Stalingrad er blitt hemmet av motangrep ved Voronesj. Den Røde Stjerne skriver: Fienden får fram flere reserver, og forsøker å forfølge sitt hell.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har britene holdt det området de har vunnet i det siste og tatt 4000 fanger. De britiske stridskrefter har fremdeles initiativet på denne front. Saledes bombarderte den britiske flåten Marsa Matruh virkningsfullt både fredag og lørdag natt. Videre ble en fiendtlig flyplass bombet og en rekke aksefly som sto oppstillet på bakken ble ødelagt.

De britiske styrker hadde ingen tap under disse bombardementer.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen fortsatte inatt med sine systematiske angrep mot fiendens sårbarer punkter, særlig i Vest-Tyskland. En tysk ubåtbase og de berømte Vulcan-verftene ble bombet. Tre britiske fly savnes.

I dagslys igår ble en fiendtlig konvoy angrepet av Hurricane-bombefly og Spitfirefly utenfor Cherbourg. Ett skip ble satt i brand og et annet ble skadet.

Den tyske overkommando melder at britiske fly angrep mål i Øst-Preussen. Det ble meldt fra Stockholm at tyskerne har erklært unntagelsestilstand i forskjellige Østersjøhavner som følge av de britiske angrep. Mørkleggingen i Danzig må nå være helt gjennomført, og det er ikke tale om noen unntagelse lenger.

DET FJERNE ØSTEN: Meldinger fra India tyder på at det store flertall av indere ikke støtter kongresspartiets resolusjon om å forlange de britiske myndigheter trukket bort.

Den amerikanske hjelpe til Kina er bl.a. kommet til uttrykk ved en rekke flyangrep mot japansk-okkuperte byer. Saledes er militære mål i Kanton bombet med godt resultat.

Det samme er tilfellet med flere byer i Burma. Disse operasjoner ble utført uten tap for de allierte.

DE FORENTE STATER: Tre amerikanske destroyere ble sjøsatt igår ved et skipsverft på Atlanterhavskysten. De gikk alle fra beddingen på 35 minutter. Fredag ble to destroyere sjøsatt ved et annet amerikansk skipsverft.

Viceformannen i De forente staters sjøfartskommisjon har opplyst at oppgavene for juli tyder på at skipsbyggingen i Amerika er kommet atskillig lengre enn opprinnelig beregnet.

SYDAMERIKA: En sydamerikansk flåtedelegasjon som i sin tid ble sendt til Storbritannia er nettopp kommet tilbake til Buenos Ayres etter å ha oppholdt seg i England i tre måneder. Delegasjonen omfattet representanter for Argentina, Chile, Peru og Ecuador, og hadde til oppgave å sette seg inn i prinsippene for Storbritannias konvoytjeneste.

VVVVVNNNN

Sjømilitær oversikt 18/7. (i utdrag)

Vi skal idag se litt nærmere på den siste tyske melding om det resultatrike angrep på en av de store konvoyer til Murmanskfronten.

Det britiske admiralitet har hittil ikke sendt ut noget kommunike, for hvis det var sant ville det gi tyskerne viktige opplysninger, mens det på den annen side ikke ville vært verd å kungjøre det hvis det ikke hadde vært sant. Det er grunner til at den tyske propaganda har hatt det så travelt ved denne anledning. Først og fremst er det tegn på den veldige betydning som tyskerne tillegger denne forsyningsruten og nødvendigheten av å avbryte den. For det annet er dette neste slag av viktige sjøoprasjoner som tyskerne kan foreta ved Europas kyster. Hvis den britiske militære hjelp til Russland hadde vært av mindre betydning så ville det ikke ha vært så om å gjøre for tyskerne å skytte av alt det de har gjort for å forhindre den. Mens de nå frømsatte påstande uvilkårlig bringer tanken hen på de veldige omfang av de forsyninger som virkelig har nådd frem til Russland til tross for tapene. Det som virkelig interesserer oss er at tyskerne til tross for sine geografiske fordeler har hatt så lite hell med sig i sitt strev for å hindre at forsyninger når frem til Russland. Avstanden fra nordbritiske havner til Murmansk er i dca mest direkte rute omtrent 1500 mil og til Arkangelsk 2000 mil, og at denne ruten for omtrent 1000 miles vedkommende ligger nærmest op til Norskekysten. Det betyr at tyskerne har enhver tenkelig fordel da de avvik fra denne ruten som kan gjøres, selvfølgelig forlenger reisen og øker de farer dette medfører, mens isforholdene mellom Nordkapp og Svalbard henviser konvoyene til særlige områder og kanaler.

Ubåter og fly, bl.a. lette overflatefly er den taktiske kombinasjon de helst bruker mot våre konvoyer. Så farlige disse angrepene enn kan være så kan de ikke sammenlignes med tyngden i det angrepet de kunne ha gjort hvis de hadde hatt nok tunge skip til rådighet. I så fall ville de hatt en virkelig chans til å gjøre oss rangen stridig til sjøss, og senke det ene skip etter det andre i hurtig rekkeslag ved hjælp av en ødeleggende og velrettet ild på langt hold.

I den siste trefningen forsøkte "Tirpitz" å gripe inn, men ble i en fart jaget inn i de beskyttende norske farvann av en russisk undervannsbåt. Dette er bare det andre tokt som Tirpitz noen gang har gjort i Atlanteren og Nordishavet. Det første var den 9 mars, da det hurtig måtte trekke seg tilbake etter et angrep av et torpedofly.

Tyskland har andre tunge skip som kunne brukes som støtte for Tirpitz, men av forskjellige grunner var bare få av dem for hånden. Scharnhorst, Gneisenau, Prinz Eugen ble skadet under sitt forsøk på å treffes sammen nordpå etter å ha forlatt Brest, mens et fjerde ligger uferdig i Bremen.

VVVVVVVVVVV

LOKALT: Vi tillater oss å referere følgende brev til Innenriksdepartementet: Ifølge meddelelse fra Innenriksdepartementet er forstanderinne ved O.K.S. Agnes Rimestad, med hjemmel i lov av 16/4.42, meddelt avskjed fra sin stilling fra 10/7 d.s.

Undertegnade overlever ved O.K.S. ønsker i den anledning å uttale følgende:

Sykehusenes forstanderinne er direkte ansvarlig for alle spørsmål som angår sykepleie og hushjelp. Hun leder dessuten landets største sykepleierskole. For sykehusene er hennes stilling av absolutt vital betydning, fordi man ikke skal drive et sykehus uten en vel organisert sykepleie. Gjennem sykepleierskolen får stillingen den største betydning for sykepleien i byen og landet forøvrig.

Ingen usakkyndig kan gjøre sig forestilling om hvilket omfang forstanderinnens stilling har, og hvilke vanskeligheter den innebefatter. Ingen som ikke kjenner forholdene ved O.K.S. kan heller fullt ut forstå hvilket kollosalt arbeide og ansvar som dagelig hviler på forstanderinnen selv i normale tider, og ennu mer under de nærværende vanskeligheter.

Agnos Rimestad har i denne stilling ydet det frenragende. Med aldrig sviktende arbeidsglede og interesse, med friskt initiativ og klar intelligens har hun organisert sykehusenes kvinnelige funksjonærer på en måte som har vunnet alle sakkyndiges forbeholdne anerkjennelse og hengivenhet.

Vi som sammen med forstanderinnen bærer ansvaret for sykehusenes drift føler oss forpliktet til å gjøre de ansvarlige myndigheter opmerksom på at forstanderinnens avskjed under de nuværende forhold vil kunne medføre skjebne konsekvenser for sykehusene. Da forstanderinnens assistent f.t. er skyldt kjenner vi overhodet ingen som f.t. vil være i stand til å erstatte henne. Og i det sisteblikk hun forlater sin stilling vil sykehusene trues av kaotisk forvirring.

GUD BEVAR KONGEN OG FREDERLAND NR.

S
Mappe 9 2816
Eksp. 298
Årg. 1942
O.V. 2. Årg.

Nr. 298.

LONDON - NYTT
22. juli 1942.

Nyhetsene fra London 21/7 kl. 19.30.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike melder om heftige kamper i Voronesj-området og sydøst for Vorosjilovgrad. I et avsnitt trengte russiske enheter gjennom den tyske forsvarslinje, okkuperte fergestedet, og avskar de tyske sambandslinjer. Under et annet angrep inntok russiske tanks en stilling og ødela 18 tyske tanks. Det røde flyvevåpen ødela i løpet av gårdsdagen 24 tyske tanks og 15 kampfly. - De ungarske tropper har vært ute i hardt vær, og også rumenerne har vært kastet inn i kampene. Nye tyske forsterkninger blir i all hast ført frem til Voronesj-fronten for å holde de overgangsstedene over Don som tyskerne har tilkjempet seg.

Sydøst for Vorosjilovgrad fortsatte russerne under kamp tilbaketoget mot Rostov. Små russiske baktropper utnytter enhver mulig stilling og sinker tyskerne framrykking.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika er stillingen i det store og hele uforandret. Gårsdagens operasjoner var patruljevirksomhet. Det viktigste britiske angrep var et stort luftangrep mot fiendtlige flyplasser ved Fuca på kysten omtrent 100 km. bak de tyske linjer. Hele 30 maskiner ble skadet på bakken. Et italiensk jagerfly ble skutt ned i luftkamp, og andre skadet. Dette angrep kommer etter søndagens store tokt mot flyplassene ved El Daba, der over 30 fiendtlige fly ble ødelagt.

Den tyske forsyningshavn i Egypt, Marsa Matruh, ble på ny kraftig bombardert av britiske flåteenheter tidlig igår. Skip på havnen ble skadet, og dokkanlegget ødelagt. - Dette er tredje gang Mersa Matruh ble bombardert på fire dager.

Nye flyplasser som kan brukes av de største bombefly blir konstruert i Egypt for den amerikanske armés flyvåpen. Det britiske flyvåpen stiller arbeidere og materialer til disposisjon.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Et britisk kommunike fra admiralitetet har kunngjort at under et angrep mot en overlegen tysk flåtestyrke utenfor Cap Grinet tidlig idag satte britiske enheter i brann en armert tråler og oppnådde fulltreffere på et tyske forsyningsskip og tre andre fartøyer. En tysk kanonbåt ble satt i brann.

Som tidligere meldt angrep en styrke med britiske Wellington bombe-fly igår kveld mål i Nordvest-Tyskland. Alle de britiske fly vendte tilbake i god behold fra dette det fjerde britiske dagangrep i løpet av fem dager mot mål i selve Tyskland.

Angrepet natt til søndag var, som tidligere innrømmet av tyskerne, hovedsakelig rettet mot Königsberg, der det oppsto mange store branner.

Det britiske flyvåpen var også i ilden over Nord-Frankrike igår. Blant mål de angrep var kraftstasjoner, soldatetrærer, tyske motortransporter, kanonstillinger, radiomaster, foruten fabrikker og flyplasser. Ett britisk jagerfly gikk tapt.

BALKAN: Patriotstyrker i Jugoslavia har gjenerobret to byer fra tyskerne, etter hva et kommunike fra det serbiske hovedkvarter meldte til kringkastingen i Moskva igår kveld. Kommunikeet melder også at en jernbanestrekning på 20 km. er ødelagt av gueriljatroppene. Mange ungdommer har sluttet seg til disse troppene. De har tatt tyske matlagre og delt dem ut til folk som sultet. Det er kommet meldinger til Sverige at flere tyske tropper blir sendt til Jugoslavia. Samtidig blir det sagt at italienske tropper i Kroatia skal fluttes over til den russiske front.

DET FJERNE ØSTEN: I Kina fortsetter kampen om herredømmet over det østre kystområdet. Havnebyen Beng-Chow, som kineserne tok tilbake i helgen, er igjen på japanske hender. - På Tsjekiang - Kiangsi jernbanelinjen har kineserne tatt tilbake to byer, og gueriljatroppene i dette området angriper stadig de japanske avdelinger.

VVVV V VVV

Mappe 9
Eksp. 299
Årg. 2.årg.
Jfr. 1942

Oberstløytnant Ole Reistads tale i tilleggsprogrammet 20/7.

Når jeg idag har anledning til herfra å tale til mine landsmenn, hadde jeg virkelig håpet at krigssituasjonen hadde fortonet seg noe lysere i sin alminde-
lighet, men man har igjen hatt slike alvorlige tilbakeslag der hvor hovedav-
gjørelsen faller, at den dag som vi alle ser frem til, da vi igjen kan møtes
hjemme i Norge ennu ikke er så nær som gjerne kunne håpet. Men den dagen kommer,
og vi vet jo alle hvor helt utenkelig det ville være at det rasket som idag
breier seg i Norge skulle ha noen som helst betingelse for å frembringe noe
positivt, noe med livets rett. Den spesialisering i råskap og forsøk på til-
intetgjørelse og forhåndsel av de livsverdier som danner grunnlaget for hele
vår tilværelse har for lengst fått sin dom hos hele det ske folk, og vi her
ute takker selvsagt hjemmekronten for den enestående verdighet, mot og fasthet
dere har vist hele tiden i denne tyngste tid som landets befolkning nogen sinde
har gjennemlevet, og kan bare forsikre dere om at det har gjort et uendelig
dypt inntrykk på alle anständige mennesker rundt omkring i verden og vårt oss
til den største hjelp og nytte i vårt arbeid her ute. Men kjänner jeg dere rett
er det ikke en verdens applaus og hederlig omtale dere ønsker og lengter etter
i første rekke, men håndgripelige beviser for hvor langt vi er kommet i tilbakk-
betalingen av den uopgjorte regning vi har med nazistene for deres eventyrlige
forgåelser i Norge. Jeg skal villig innrømme at for dere der hjemme i Norge ser
så langt det lar sig gjøre uten å røpe ting som kan bli våre motstandere til
nytte.

Selv oppbygningen av utdannelsesapparatet i Kanada har ettervert blitt
utvidet og forbedret i den grad at vi nu står rustet til å ta imot all den
ungdom som måtte komme til flyvåpenet. Foruten "Little Norway" har vi
"Miscopa" og "Vesle Skaugum". Både "Miscopa" og særlig "Vesle Skaugum" er ut-
videt ennu mer nu, og kan ta imot hundrevis av rekrutter uansett årstid og vær-
forhold. Dessuten er utdannelsesapparatet mer elastisk enn noensinne, og med
en kapasitet som garanterer at ingen norsk ungdom som melder sig her under
krigen skal bli arbeidslaus. Hvorledes er så produktet som kommer fra disse
norske virksomheter? Svaret er gitt i de rapporter som strømmer inn fra krig-
skueplasser hvor norske flyvere virker. Den dagelige konvoytjeneste og ubåt-
krig av våre sjøflyvere på Island har fått sin største anerkjennelse fra eng-
lenderne, og langtrekkende flyverbåter har for lengst begynt sine tokter på nors-
kysten, og våre Spitfiresquadrons svinger sig daglig i luftkamper med tyskerne
over Frankrike, Holland og Belgien.

I første linje i denne viktige sektor er våre gutter å finne. De ener-
giske sammenbitte ansikter på gamlegutta som nu har vært i sving som krigs-
flyvere i over et år blander sig med de lysende skjærjfjesene på Vesle Marius
og kompani som enne bare er for amatører og regne. Og vår sikkerhet er ingen
uforberedhet nu som i aprildagene 1940. Nu er vi på like vilkår med Spit-
firene, hvinende i luften, og prosjektilene fra de norske kanoner og mitraljøse-
borer seg inn i de tyske fly, båter senke, avdelinger rives opp eller jern-
banetogene splinteres ved en kraftig dusj fra de norske kanoner. Det er den
norske ungdom som er på vingene for å betale tilbake for de lidelser som er
brakt over dere der hjemme.

Oberstløytnant Reistad nevnte så et par eksempler på dansk - og svensk-
amerikanernes varme og positive holdning overfor Norges sak, og sa tilslutt:

Om det nu ser aldri så mørkt ut så er vi sikrere i vår tro enn nogen sinde
og uendelig takknemelige over å få tilhøre den samme ubrytelige front som dere
stadig utbygger fastere og fastere der hjemme. Kort eller lang tid - en dag
møtes vi for å gjøre rent igjen etter den gjermen som er seget inn over vårt
land. Da skal vår nasjonale gjødselglugge svinge opp for fullt på sine heng-
land. Og sammen skal vi måke ut det hele der hvor det naturlig hører hjemme, - heri
også beregnet det elendige nasjonale bunnfallet som forsøker å regjere vårt
land.

VVVVVVVVV
GUD BEVARER KONGEN OG FEDRELANDET.

LONDON - NYTT
23. juli 1942.

Nr. 299.

Nyheter fra London 22/7 kl. 19,30.

RUSSLAND: I dagens russiske kommunike blir det meldt at russerne har trukket seg lenger tilbake sydvest for Vorosjilovgrad, og at tyskerne er på retrett i retning av Don i Voronesj-området. Det heter videre i kommunikeet at forsvars kamper er blitt utkjempet sydvest for Vorosjilovgrad. I et avsnitt rettet russerne et flankeangrep mot en tysk styrke som var rykket fram, og tilintetgjorde artilleri og bombekastere. Tyskerne mistet ett infanteriregiment, 19 tanks og 65 biler. - Den russiske retrett foregår i god orden og under dekke av kraftige flystyrker, men kampen nærmer seg Rostov i faretruende grad. Ifølge den tyske overkommando står byen i flammer. - Ved Øvre Don og i Voronesj-området har russerne igjen rykket fram under heftige kamper som har pågått dag og natt. Russene har allerede erobret to viktige bruer over Don. Russiske avdelinger syd for Voronesj rykket igår fram mot et tredje tysk overfartssted, og satte det under artilleriild. Et fjerde overfartssted blår hver dag hjemsøkt av russiske angrepsfly. Syd for Voronesj ble en tysk styrke tvunget til å trekke seg tilbake til Dons vestbredd. Russiske tropper på vestsiden av elva har slått tilbake en rekke tyske angrep. På et sted erobret russiske tanks en landevei etter en hårdnakket kamp hvor 20 tyske tanks ble ødelagt. Tyskerne forsvarer hver tomme jord. Tapene på begge sider er meget store, og en ustanselig strøm av tyske, ungarske og rumenske forsterkninger blir ført fram til fronten. - Det ble opplyst i Moskva idag at det russiske flyvåpen igjen angrep Königsberg natt til tirsdag.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: 300 britiske bombefly gjorde et kraftig angrep på Ruhr-distriket inatt. Hovedmålet var Duisberg, som er den største innenlandske havneby i Europa. Mange branner ble antent, og det ble offisielt meldt at de spredte seg over et stort område. Duisberg er et av de viktigste centra for tungindustrien i Essen og andre byer i Ruhr, og en dessuten et fabrikssentrum og knutepunktet for mange kanaler og jernbaner. - Britiske bombefly og jagerfly var igjen på patruljetokter over tyske flyplasser i Frankrike og Nederland. 13 britiske fly er gått tapt. - I dagslys igår var britiske fly over Tyskland for femte gang på seks dager, og angrep mål i den vestre del av landet. Ikke et eneste fly gikk tapt. - Igår kveld foretok avdelinger av Spitfirefly angrep fra lav høyde over Frankrike og Belgia. De beskjøt fiendtlige tropper, lastebiler og panservogner, kanonstillinger og jernbaner i traktene omkring Ostende, Nocke og Dunkerque.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har det britiske flyvåpenet igjen vært aktivt igår. Det britiske kommunike fra Kairo forteller at britenes mål omfattet bl.a. en sammeling på omtrent 1000 kjøretøyer, på det midtre avsnitt av fronten, og infanteritropper og lastebiler som sto oppstilt langs veien. De oppnådde mange fulltreffere, og det oppsto branner. Bak fiendens linjer bombet britiske tunge bombefly igår Tobruk, som er en av Rommels førende forsyningsbasar. Den andre, Marsa Matruh var ved daggry mandag morgen blitt angrepet av den britiske flåte for tredje gang på fire dager. - Allierte tunge bombefly utførte også flere vidstrakte tokter mot fiendtlig skipsfart i Suda-bukten på Kreta, og hadde fulltreffer på to mellomstore skip, og satte havna i brann. - Fem britiske fly gikk tapt under dagens operasjoner. Tre fiendtlige fly ble sikkert skutt ned, og tre til over Malta. -

DET FJERNE ØSTEN: Som allerede meldt har amerikanske undervannsbåter senket tre japanske destroyere til i det nordlige Stillehav i nærheten av Kizka i de Aleutiske øyer. Amerikanske langdistansebombefly har også besøkt Kizka flere ganger i det siste. - I det sørøstlige Stillehav angrep allierte bombe fly en fiendtlig konvoy utenfor nordkysten av Ny Guinea, og oppnådde en fulltreffer på et transportskip. - I Kina har kineserne i kampen om den viktige havnebyen Wanchow japanerne kommunikasjonslinjer. Byen Wenchow ble gjenerobret av japanerne lørdag. - Kineserne melder idag at deres tropper har gjenerobret japanenes viktigste støttepunkt Tiensi i kystprovinsen Tsje-kiang.

VVVVVVV

5603

A

LONDON - NYTT
4. juli 1942

Nr. 300.

Nyheterne fra London 23/7 kl. 19,30.

Dr. Arne Ordings Utternärläkare Kronöök 21/7-42.

A
Mappe 9
Eksp. 301
Årg. 1942
O.V. 2.årg.
16

DE FORENTE STATER: Washington ga igår kveld opplysning om de skritt som var tatt for å spare skipsplass. En britisk flåtekorrespondent sier i forbinnelse med tyskernes ubåtvirksomhet at de siste meldinger viser at etterat tyske ubåter er blitt drevet vekk fra østkysten av Nord-Amerika møter de øket motstand i det Karaibiske hav. Dette kommer av at amerikanerne har samlet en stor flåtestyrke mot ubåtene i dette området, og de har funnet opp forskjellige metoder til å oppdage og angripe dem.

President Roosevelt har utnevnt admiral Leahy, som inntil nylig var amerikansk ambassadør i Vichy, til sin stabsjef. Dette er en ny stilling, og admiral Leahys myndighet omfatter alle Amerikas vepnede styrker.

TYSKLAND: Times opplyser idag at 34 lavere tyske befalingsmenn og menige ble dømt til døden og henrettet i Schleswig-Holstein forrige måned på grunn av ulydighet og feighet i møte med fienden. Det stod oppslag på veggene i vedkommende by om forholdet med fullstendig liste over de påståtte forbrytelser. Men det ser ut til at den virkelige forbrytelse i tilfelle var at vedkommende soldater åpent hadde fordømt krigen.

DET SVENSKA TIDSSKRIFT "NU" inneholdt nylig en artikkel av redaktøren, den ypperlige svenske utenrikskronikør Bo Hylander om et besøk i Storbritannia for kort tid siden. Som en svenske var det meg en glede å kunne konstatere, sa han ikke bare hvor populære Norges soldater, sjømenn og flygere var i London, men også hvilken betydningsfull stilling den norske regjering inntar. Han har hatt en samtale med utenriksminister Lie, og skriver at han fikk bekreftet utenriksministerens positive forståelse og innstilling overfor Sverige, Danmark og Finnland. Redaktør Hylander fant at utenriksminister Lie var en overbevist tilhenger av utvidet nordisk samarbeid, men samtidig realist nok til ikke å hengi seg til illusjoner om noenslags nordisk isolasjonisme. Det norske synet er at det ffamtidige nordiske samarbeid må bli et ledd i en større internasjonal sammenhang, i nær forståelse med de angelsaksiske maktene, skriver redaktør Hylander, som tilslutt berører hva han kaller en "grotesk anomalie", nemlig at den norske regjering er representert overfor den svenske regjering, mens den svenske regjering er uten enhver representasjon overfor den norske regjering.

SVENSKA DAGBLADET skriver i en kommentar til et intervju som Gudbrand Lunde nylig har gitt at det synes som Quisling har måttet gi opp å vinne en større del av det norske folk for Nasjonal Samling. Intervjuet viser videre, skriver bladet at det i mange tilfelle er lykkes tjenestemenn og institusjoner i Norge gjennom sin ubøyelige fasthet å opprettholde sin stilling, og at N.S. gjennom sin feilslagne rekryttering har vært ute av stand til å erstatte dem som opprinnelig har vært ansatt i de forskjellige stillinger. Quisling har vært nødt til å innrømme sin håpløse stilling, og mindretallet råder bare fordi det kan støtte seg til utenlandsk våpenmakt. Nasjonalsosialismen i Tyskland regner seg til å være at den har vunnet seg sin maktstilling på lovlig vis, og har flertallet av folketets tillit. Tror noen at den motsatte vei er mulig i et land med det norske folkes sterkt utviklede sans for frihet, skriver bladet til slutt.

AFTONTIDNINGEN melder at Lundes "Kulturdepartement" har besluttet å la skattyderne i Oslo og Aker lide for følgene av teaterstreiken mot Nasjonalteatret. Det dreier seg om en sum på 350.000.- kroner som er bevilget av skattydernes penger til støtte av teatret.

Videre melder Aftontidningen at advokat V. Solheim og frk. Brynhild Strøm er avgått ved døden i tysk fengsel i Oslo. Dødsårsaken er ukjent. En annen nordmann ved navn Østberg fra Kongsvinger er avgått ved døden i tysk konsentrationsleir.

OSLO UNIVERSITET: Det siste nummer av den norske Studenteråbok gjør det klart at man har til hensikt å ensrette universitetet. Alle studenter vil bli nødt til å gå inn i "Norges Studentsamband".

VVVV V VVVV

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 301.

LONDON - NYTT
25. juli 1942

Nyheter fra London 24/7 kl. 19.30.

MIDTØSTEN: I de siste meldinger fra Nord-Afrika heter det at kraftige fiendtlige motangrep mot de nye britiske stillinger er blitt slått tilbake over hele linjen. Begge parter har lidt svære tap.

I det midtre og nordlige avsnitt har tankpatruljer vært i virksomhet. Det er intet å melde fra det sydlige avsnitt. Britiske bombefly utførte en rekke angrep på Norn i det midtre avsnittet. En formasjon av Stuka-stubbombefly ble angrepet av britiske jagerfly som skjøt ned 4 stubbomber, 1 Messerschmidt og 1 annet bombefly. 5 britiske fly gikk tapt under alle disse operasjonene.

I Middelhavet har britiske undervannsbåter senket 3 tyske forsyningsskip, og sydafrikanske flåtepatruljer har senket sin første akse-ubåt.

RUSSLAND: I Russland er trusselen mot Rostov blitt alvorligere de siste dager. En melding fra frontlinjen til armeavisen Den røde stjerne sier at presset fra de tyske tankstyrker har tvunget russerne til å trekke seg lenger tilbake i Novo Tsjerkask-området, ca. 30 km. nord for Rostov. I denne meldingen heter det også at kampen nå har spredt seg til området ved Rostov. I syd har tyskerne overleste tankstyrker til tross for de store tap de har lidt de siste fjorten dager. I et særkommunikat idag melder tyskerne at de har tatt Rostov med storm og har begynt å rydde opp, men denne påstanden er ikke blitt bekreftet.

Moskva-kommunikatet melder at ved øvre Don fortsetter de heftige kamper, og tyskerne gjør hårdnakket motstand mot den russiske framrykking. I vesten krigskorrespondent meldte idag: Sovjets tank- og infanteristyrker angrep igår de tyske linjer på vestsiden av Don. Situasjonen har utviklet seg bra for russerne.

Russiske tanks har tatt tilbake en viktig jernbanestasjon nordvest for Voronesj, etter et hårdnakket slag som varte flere dager. Ved et motangrep ble flere tusen tyskere drept.

I nord er ennå et tysk forsyningsskip senket i Barentshavet av russiske kystbatterier. Under kampen ble et kystbatteri angrepet av 4 tyske bombefly og 4 jagerfly. To av dem ble skutt ned av Sovjet-jagerfly.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: I natt ble Tyskland bombet både fra vest og øst. En stor styrke britiske bombefly angrep Vest-Tyskland, og russiske fly angrep kystområdene i Øst-Preussen. Det er ennå ingen detaljer om de russiske angrep, men ifølge den tyske kringkasting var de plagsomme.

Om det britiske angrepet heter det i en melding fra det britiske Luftdepartement i ettermiddag: En stor styrke britiske bombefly var igjen over Ruhr og Rhinland i natt. Flyplasser i Nederland ble også bombet. De britiske bombefly ødela 2 fiendtlige fly i disse operasjonene. 7 britiske fly savnes.

40 fiendtlige fly spredte seg over Storbritannia i natt. 7 av dem ble skutt ned, altså 17% av de flyene som tok del i toktet.

Fotografier som ble tatt under det britiske flyangrepet på Duisburg og andre Ruhrområdet natt til onsdag viser at det var et av de mest vellykte angrep på Ruhr i denne krigen. Det er store branner i gang i fabrikkstrøkene.

Den amerikanske hær hovedkvarter for Island melder at et fly fra det norske flyvåpen hadde en vellykket trefning med et tysk Focke-Wulf-fly utenfor kysten av Island idag.

DET FJERNE ØSTEN: Det australiske kommunikatet melder at allierte bombefly har gjort fem angrep på japanske depoter og anlegg i det området på kysten av Ny Guinea hvor japanerne gikk i land igår. Et japansk skip på 5000 tonn, som øyensynlig var lastet med olje eller bensin ble truffet og satt i brann. Allierte stupbombefly var i aksjon for første gang i dette området.

Amerikanske journalister fra Japan som er kommet tilbake etter å være blitt utvekslet med japanske forteller bl.a. at 600 krigsarbeidere i Tokio ble drept under et angrep mot byen av amerikanske fly i april.

DE FORENTE STATER: Marinekomiteen i representantenes hus i Amerika melder at skip for de Forente Staters flåte nå blir bygget nesten fem ganger så hurtig som for et år siden. Den 30.juli var 3230 krigsskip under bygning. - Samtidig uttales det at amerikanske hangarskip som det før tok 45 måneder å bygge blir nå bygget på bare 17 måneder.

50.000 amerikanere deltok igår i en demonstrasjon i New York for å støtte åpningen av en front nr. 2 mot aksen.

New Yorks lærerforbund pleier hvert år ved en premie å ære de personer som har innlagt seg den største fortjeneste for læreryrket. På årsmøtet i år ble denne premien tildelt de norske lærere i form av et budskap der disse berømmes for de offer de har bragt for demokratiet, kulturen og friheten, mot nazi-terraren.

EDEN OG CORDELL HULL talte igår kveld begge om gjenoppbyggingsproblemer etter krigen. - Vi må ikke ta den samme risikoen med Tyskland som etter forrige krig, sa Eden. Overfallsmaktene må bli fullstendig avvepnet. Videre uttalte han: Den øyeblikkelige oppgave etter krigen blir å ernære befolkningen i de okkuperte land, og det er allerede tatt skritt for å ivareta dette. Men det må også sorges for at ødelagte og forarmete land får gjenreist sin industri og sitt landbruk, men slik hjelp må vtes uten at vedkommende land mister sin uavhengighet.

Cordell Hull uttalte bl.a. For å verne fred, rettferdighet og frihet blant nasjonene må vi påta oss et internasjonalt ansvar. Såsnart seieren er vunnen må nasjonene få i stand en internasjonal overenskomst for å bevare freden, med makt hvis nødvendig. Andre skritt henimot en bedre verden og en høyere levestandard må omfatte forsøk på å undgå en ytterliggående nasjonalisme, en reduksjon av for store handelsskranker, en fri utveksling av stabile pengeverdier, råstoffter og varer, og internasjonale overenskomster for å løse overskuddsproblemer.

Nanzen-enphase-aktion in London - British Culture Attache ist nicht mehr verantwortlich - dort 22/7.11.

Regjeringens medlemmer og de av statens funksjonærer som nå er ute vil
bringe hjem et vell av verdifulle erfaringer om de forhold i verden som det blir
nødvendig for vårt eget land etter krigens avslutning å passe seg inn i og finne
seg til rette med. Tyngden i Norges krig ligger imidlertid i Norge selv, og fol-
ket hjemme er det som til slutt skal bestemme fremtidens linje. Men vi som uten-
for landet deltar etter evne i striden, vi vet at linjene framover blir en fort-
settelse og videre utbygging av linjene fra før. Vi vet også at den frigjorte nor-
ske presse vil stå på trygg og prøvet grunn når den skal sammenarbeide krigsåre-
nes erfaringer hjemme og ute. Den vil forstå og den vil vurdere riktig det som
i de siste år er hendt. Vår presse vil våke over at Norges frihet og enerådighet
hevdes fullt ut i samarbeid med de land hvis interesser stemmer med våre. Den vil
våke over at i et fritt Norge alle landets borgere får hove til hver for seg å
utvikle sine muligheter innenfor rammen av den rettsorden og sosiale orden som
vårt samfund har bygget opp gjennom tidene. Den frie norske presse vil på denne
måte kraftig bidra til at det faller ro over sindene til gagn for arbeidet med
landets gjenreisning.

I tilleggsprogrammet den 24/7 talte formannen i Norsk Sjømannsforbund, Ingvald Haugen. Han uttalte bl.a.

Jeg vil gjerne få lov å slå en pel gjennom den tyske løgnen om at 3000 norske sjøgutter sitter i fengsel og konsentrationsleir i U.S.A. fordi de nekter å seile i "dødsfarten" på England. Det dreier seg i virkeligheten om mindre enn 50 mann som har unnlatt å følge oppfordringen om å gjeninnta sin plass ombord, og de får nå valget mellom å seile eller signe annen form for tjeneste.

Herr Haugen redegjorde så for grunnen til og betydningen av at den norske handelsflåte ble holdt i aktiv tjeneste koste hva det koste ville, og uttalte under omtalen av sjømennenes innsats og deres skuffelser etter forrige verdenskrig at det denne gang ble lagt planer for å skape bedre sosiale og økonomiske vilkår for sjømannsstanden under og etter den nævnevne krig. Dette arbeid var kommet et viktig skritt framover ved en konferanse i London nylig av representanter for redere og sjøfolk, innkalt av det Internasjonale Arbeidsbyrå. Det ble her oppnådd enstemmige beslutninger av overordentlig vidtrekkende art.

GUD BEVARE KONGEN OG TERRÆLET.

LONDON - NYTT
26. juli 1942.

26. juli 1941

2. Arg.

Nr. 302.

Nyhetsene fra London 25/7 kl. 19.30

RUSSLAND. I Russland holder russene seg på defensiven mot tallmessig overlegen tyske tanks og mekanisert infanteri. I et avsnitt lyktes det tyskerne å bryte inn i de russiske stillinger, sier et russisk kommunike. Det kom til heftige trefninger, som ofte utviklet seg til nærkamper. I et annet avsnitt lyktes det tyskerne å rykke fram etter at de russiske forsvarere hadde kjempet til siste man.

Det har pågått en del kamper nordøst for Rostock i Novo Tsjerkask-området. Lenger øst pågår kampen om Don på flere steder samtidig. Hovedkampen står i Timlianskaja, 200 km. nordøst for Rostov. "Den røde stjerne" forteller at isolerte avdelinger har satt seg fast på sydbredden. Andre tyke avdelinger kjemper for å komme over. Tyskerne lider voldsomme tap i sine forsok på å opprette er bruhode.

I et avsnitt senket russiske soldater tusenvis av bater og flater. Ved øvre Don fortsetter det store slaget om Voronësj. Russerne har slått tilbake de motangrep som tyskerne satte i gang før å gjenerobre hovedovergangen over Don.

Moskva radio meldte imorges at russiske bombefly har angrepet Königsberg for tredje gang på rad i denne uken. Det utbrøt store branner ved militære og industrielle anlegg.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Etter angrepet på Rhinland og Ruhr torsdag natt angrep britiske jagerfly igjen mål over et stort område i Nord-Frankrike og Belgia i dagslys også.

Idag for to år siden sa den tyske kringkastings: De tyske arméer samler seg nå til et siste avgjørende slag mot England. Sentralledelsen behøver bare å gi en ordre, og denne ordre vil da lyde: Gå på. - Igar avlyste et tysk batteri på den franske kyst en enslig granat over kanalen. - En tysk talamann rettet igår den beroligende ord til den tyske almenhet. Tyskland, sa han, var over tilstrekkelige mekaniserte divisjoner til å fersvare seg mot en alliert landstigning i vest.

MIDTØSTEN: Britiske sjøstridskreftér, støttet av fly, har foretatt et nytt bombardement av Marsa Matruh, aksemaktenes framskutte forsyningsbase, på Nord-Afrika-kysten. De gjentatte bombardementene har redusert verdien av Marsa Matruh som forsyningsbase til et minimum.

I Nord-Afrika har general Auchinleck konsolidert de stillinger han nylig inntok, og den britiske 8. armes nye forsvarslinjer er nå godt befestet. Ved øykelte punkter på det midtre og nordlige frontavsnitt, som var særlig utsatt for britiske artilleriild, har det vært nødvendig å foreta en del tillempinger i den britiske forsvarslinje. - I et Kairo-kommunike i ettermiddag meldes det at patrulje- og artillerivirksomheten i nord- og midtområdet, mens det var rolig på sydavsnittet. Etter angrepet natten mellom 23. og 24. juli, heter det vidare, gjorde vårette bombefly og jagerbombefly to angrep mot landingsplassen ved El Daba. 35 fly ble skutt ned, og 20 ble skadet på bakken. Våre jagerfly gjorde vellykte angrep på fiendtlige kjøretøy. Av de få fiendtlige fly som var over Malta igår, ble 4 skutt ned.

Amerikanske fly i Midtøsten har i denne uken gjort flere angrep mot rør-
rak, Benghazi og Suda Bay på Kreta. Det ble observert svær skade på dokker og an-
legg. Flere fiendtlige fartøy ble satt i brann.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kommunike fra general Mac Arthurs hovedkvarter i det sydøstlige stillahavsområde melder at allierte stupbombefly igjen har angrepet det område på Ny Guinea hvor japanerne gikk i land i begynnelsen av uken. Transportskip som lå for anker lastet med tropper og materiell, ble tvunget til å trekke seg tilbake under beskyttelse av japanske sjøstridskrefter. Under bombarde- mentene gjorde fullt treffere svær skade og det oppstod mange branner. Det 5000-tonns skipet som ble senket ifølge gårdsdagens kommunike er det tredje transportskip i landsetningskonvojen som ble senket.

Nyheter fra London 26/7 kl. 19,30.

RUSSLAND: Det siste russiske kommunike melder at tyskerne setter store tankstyrker inn i kampen foran Rostov. Det har lykkes dem å bryte igjennom i et område. Heftige kamper fortsetter i utkanten av byen.

Ved Voronesj har russiske tropper, ifølge det samme kommunike, gjort nye framstøt vest for byen.

Videre meldes at russerne har gjort et virkningsfullt angrep i Brjansk-området, sydvest for Moskva.

Russiske bombefly angrep på ny mål i Øst-Preussen i natt, og oppnådde gode resultater på flere steder.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Duisburg og andre mål i Ruhr-området ble i natt igjen hjemsøkt av store britiske bombeflyavdelinger. Det brenner fremdeles i havnen og industriområdene i Duisburg etter de siste angrep.

Flyplasser i Holland og Belgia ble også bombet i natt, og britiske jagerfly angrep jernbaner i okkupert område og tyske skip utenfor franske kysten. 4 tyske bombefly ble skutt ned i løpet av natten.

15 britiske fly savnes etter nattens operasjoner.

Britiske jagerfly som opererte over Nord-Frankrike i ettermiddag skjøt ned 9 Focke Wulf-190 maskiner. 3 Spitfirefly savnes.

DET FJERNE ØSTEN: Et kommunike fra general Mac Arthurs hovedkvarter melder om nye angrep mot japanske forsyningsbaser på Ny Guinea. På Bona, hvor japanske transporter ble tvunget til å vende tilbake på grunn av amerikanske bombe- og stupbombsangrep i forrige uke, har det nå vært nye angrep. To japanske jagerfly ble skutt ned her, og to ved Raboul.

Amerikanske undervannsbåter har senket 5 japanske skip til i det vestlige Stillehav, nemlig en moderne destroyer, en tankbåt og tre lastebåter.

TYSKLAND OG S.S.: To dager etter at Quisling undertegnet et vedtak om omorganisering av det norske S.S. med henblikk på ennå nærmere tilknytning til et stort germansk S.S., ble det opplyst i London at merkelig, tysk dokument er blitt skrevet av de britiske tropper i Libya. Dokumentet gir opplysning om de planer Hitler la for to år siden om det nye Europa, i august 1940 da han trodde den endelige seier var innenfor rekkevidde. Hovedpunktene er følgende: Da det stortyske rike i sin endelige form ikke bare vil omfatte nasjonale enheter som er venlig innstillet overfor riket, må det opprettholdes et statspoliti som har en soldats mentalitet og som uten forbehold går inn for den livslære som er selve grunnlaget for det stortyske riks. Disse polititropper skal brukes også innenfor rikets grenser under en krise i selve landet.

"Observer" skriver bl.a.: Alle tegn tyder på at denne terror-organisasjonen opplyres til å bli den styrende klasse og at alle ledende stillinger i en nazi-stat kommer til å bli et S.S.-monopol.

NORGE: Det er nå kommet nærmere enkelheter om de tyske terrorhandlinger i Telavåg. I alt ble 79 gårder brent ned til grunnen. Bare 3 står igjen. 400 - 500 personer er blitt hjemløse. Likesom i Lofoten, var Terboven personlig til stede for, som særlig sakkyndig, å påse at ildspåsættelsen gikk for seg i overensstemmelse med den nye tid. Dagen etter bad lensmannen befolkningen i områdene om hjelp til å få melket kuene i Telavåg. Flere kom, men tyskerne nektet dem å gjøre noe. Tyskerne var vettskremte, og trodde at folkene var kommet for å ta hevn. En ung gutt som ble sendt ut for å forhandle med tyskerne ble skutt ned bakfra da han skulle vende tilbake.

Som før meldt ble befolkningen i Telavåg ført til Bergen, hvor de voksne menn under 60 år ble skilt fra sine familier og transportert til Oslo for å bli sendt videre til Tyskland. Kvinner og barn ble internert på en skole utenfor Bergen. Tyskerne viste stor brutalitet under transporten. Den yngste av fangene var et fire dager gammelt barn; den eldste en gammel mann på 94 år. Barna ble senere sendt på tvangsoppføringsanstalt, da familien under redselsfulle sener ble skilt søndag den 21. juli. De norske "statspolitifolk" og angiverne Bjørgan og Sverre Johansen var tyskernes fremste hjelgere.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nyheter fra London 26/7 kl. 19,30.

RUSSLAND: Det siste russiske kommunike melder at tyskerne setter store tankstyrker inn i kampen foran Rostov. Det har lykkes dem å bryte igjennom i et område. Heftige kamper fortsetter i utkanten av byen.

Ved Voronesj har russiske tropper, ifølge det samme kommunike, gjort nye framstøt vest for byen.

Videre meldes at russerne har gjort et virkningsfullt angrep i Brjansk-området, sydvest for Moskva.

Russiske bombefly angrep på ny mål i Øst-Preussen i natt, og oppnådde gode resultater på flere steder.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Duisburg og andre mål i Ruhr-området ble i natt igjen hjemsøkt av store britiske bombeflyavdelinger. Det brenner fremdeles i havnen og industriområdene i Duisburg etter de siste angrep.

Flyplasser i Holland og Belgia ble også bombet i natt, og britiske jagerfly angrep jernbaner i okkupert område og tyske skip utenfor franske kysten. 4 tyske bombefly ble skutt ned i løpet av natten.

15 britiske fly savnes etter nattens operasjoner.

Britiske jagerfly som opererte over Nord-Frankrike i ettermiddag skjøt ned 9 Focke Wulf-190 maskiner. 3 Spitfirefly savnes.

DET FJERNE ØSTEN: Et kommunike fra general Mac Arthurs hovedkvarter melder om nye angrep mot japanske forsyningsbaser på Ny Guinea. På Bona, hvor japanske transporter ble tvunget til å vende tilbake på grunn av amerikanske bombe- og stupbombsangrep i forrige uke, har det nå vært nye angrep. To japanske jagerfly ble skutt ned her, og to ved Raboul.

Amerikanske undervannsbåter har senket 5 japanske skip til i det vestlige Stillehav, nemlig en moderne destroyer, en tankbåt og tre lastebåter.

TYSKLAND OG S.S.: To dager etter at Quisling undertegnet et vedtak om omorganisering av det norske S.S. med henblikk på ennå nærmere tilknytning til et stort germansk S.S., ble det opplyst i London at merkelig tysk dokument er blitt erobret av de britiske tropper i Libya. Dokumentet gir opplysning om de planer Hitler la for to år siden om det nye Europa, i august 1940 da han trodde den endelige seier var innenfor rekkevidde. Hovedpunktene er følgende: Da det stortyske rike i sin endelige form ikke bare vil omfatte nasjonale enheter som er venlig innstillet overfor riket, må det opprettholdes et statspoliti som har en soldats mentalitet og som uten forbehold går inn for den livslære som er selve grunnlaget for det stortyske riks. Disse polititropper skal brukes også innenfor rikets grenser under en krise i selve landet.

"Observer" skriver bl.a.: Alle tegn tyder på at denne terror-organisasjonen opplyres til å bli den styrende klasse og at alle ledende stillinger i en nazi-stat kommer til å bli et S.S.-monopol.

NORGE: Det er nå kommet nærmere enkelheter om de tyske terrorhandlinger i Telavåg. I alt ble 79 gårder brent ned til grunnen. Bare 3 står igjen. 400 - 500 personer er blitt hjemløse. Likesom i Lofoten, var Terboven personlig til stede for, som særlig sakkyndig, å påse at ildspåsættelsen gikk for seg i overensstemmelse med den nye tid. Dagen etter bad lensmannen befolkningen i områdene om hjelp til å få melket kuene i Telavåg. Flere kom, men tyskerne nektet dem å gjøre noe. Tyskerne var vettskremte, og trodde at folkene var kommet for å ta hevn. En ung gutt som ble sendt ut for å forhandle med tyskerne ble skutt ned bakfra da han skulle vende tilbake.

Som før meldt ble befolkningen i Telavåg ført til Bergen, hvor de voksne menn under 60 år ble skilt fra sine familier og transportert til Oslo for å bli sendt videre til Tyskland. Kvinner og barn ble internert på en skole utenfor Bergen. Tyskerne viste stor brutalitet under transporten. Den yngste av fangene var et fire dager gammelt barn; den eldste en gammel mann på 94 år. Barna ble senere sendt på tvangsoppføringsanstalt, da familien under redselsfulle sener ble skilt søndag den 21. juli. De norske "statspolitifolk" og angiverne Bjørgan og Sverre Johansen var tyskernes fremste hjelgere.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 302.

LONDON - NYTT
26. juli 1942.

2.årg.

Nyheter fra London 25/7 kl. 19.30.

RUSSLAND. I Russland holder russerne seg på defensiven mot tallmessig overlegne tyske tanks og mekanisert infanteri. I et avsnitt lyktes det tyskerne å bryte inn i de russiske stillinger, sier et russisk kommunike. Det kom til heftige trefninger, som ofte utviklet seg til nærkamper. I et annet avsnitt lyktes det tyskerne å rykke fram etter at de russiske forsvarere hadde kjempet til siste mann.

Det har pågått en del kamper nordøst for Rostock i Novo Tsjerkask-området. Lenger øst pågår kampen om Don på flere steder samtidig. Hovedkampen står i Timianskaja, 200 km. nordøst for Rostov. "Den røde stjerne" forteller at isolerte avdelinger har satt seg fast på sydbredden. Andre tyske avdelinger kjemper for å komme over. Tyskerne lider voldsomme tap i sine forsøk på å opprette et bruhode. I et avsnitt senket russiske soldater tusenvis av båter og flåter.

Ved øvre Don fortsetter det store slaget om Voronesj. Russerne har slått tilbake de motangrep som tyskerne satte i gang før gjenerobre hovedovergangen over Don.

I Brjansk-området, 280 km. nordvest for Voronesj, har russerne gjenerobret en del bebyggede strøk og tatt mange fanger. Angrepet fortsetter.

Moskva radio meldte imorges at russiske bombefly har angrepet Königsberg for tredje gang på rad i denne uken. Det utbrøt store branner ved militære og industrielle anlegg.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Etter angrepet på Rhinland og Ruhr torsdag natt angrep britiske jagerfly igjen mål over et stort område i Nord-Frankrike og Belgia i dagslys igår.

Idag før to år siden sa den tyske kringkasting: De tyske arméer samler seg nå til et siste avgjørende slag mot England. Sentralledelsen behøver bare å gi en ordre, og denne ordre vil da lyde: Gå på. - Igår avfyrt et tyske batteri på den franske kyst en enslig granat over kanalen. - En tysk talmann rettet igår noen beroligende ord til den tyske almenhet. Tyskland, sa han, rår over tilstrekkelige mekaniserte divisjoner til å forsøre seg mot en alliert landstigning i vest.

MIDTØSTEN: Britiske sjøstridskrefter, støttet av fly, har foretatt et nytt bombardement av Marsa Matruh, aksemaktenes framskutte forsyningsbase på Nord-Afrikakysten. De gjentatte bombardementene har redusert verdien av Marsa Matruh som forsyningsbase til et minimum.

I Nord-Afrika har general Auchinleck konsolidert de stillinger han nylig inntok, og den britiske 8. armés nye forsvarslinjer er nå godt befestet. Ved enkelte punkter på det midtre og nordlige frontavsnitt, som var særlig utsatt for tyske artilleriild, har det vært nødvendig å foreta en del tillempinger i den britiske forsvarslinje. - I et Kairo-kommunike i ettermiddag meldes det at patrulje- og artillerivirksomheten i nord- og midtområdet, mens det var rolig på sydavsnittet. Etter angrepet natten mellom 23. og 24. juli, heter det videre, gjorde våre lette bombefly og jagerbombe fly to angrep mot landingsplassen ved El Daba. 3 fiendtlige fly ble skutt ned, og 20 ble skadet på bakken. Våre jagerfly gjorde vellykte angrep på fiendtlige kjøretøy. Av de få fiendtlige fly som var over Malta igår, ble 4 skutt ned.

Amerikanske fly i Midtøsten har i denne uken gjort flere angrep mot Tobruk, Benghazi og Suda Bay på Kreta. Det ble observert svært skade på dokker og anlegg. Flere fiendtlige fartøyer ble satt i brann.

DET FJERNE ØSTEN: Dagens kommunike fra general Mac Arthurs hovedkvarter i det sydøstlige stillehavsområdet melder at allierte stupbombefly igjen har angreppt et område på Ny Guinea hvor japanerne gikk i land i begynnelsen av uken. Transportskip som lå for anker lastet med tropper og materiell, ble tvunget til å trekke seg tilbake under beskyttelse av japanske sjøstridskrefter. Under bombarmentene gjorde fulltreffere svær skade og det oppstod mange branner. Det 5000-tonns skipet som ble senket ifølge gårdsdagens kommunike er det tredje transportskip i landsetningskonvojen som ble senket.

VVVVVVVV

3623

Mappe 9
El. sp. 304
Årg. 2. Årg. 1942
Jfr.

Nr. 304.

LONDON - NYTT
28. juli 1942.

Nyheter fra London 27/7 kl. 19.30.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpenet bombet Hamburg i natt. Det var det kraftigste luftangrep mot Tyskland siden det britiske 1000-flyangrepet forrige måned. Antallet av fly var større enn noe som tyskerne noensinne har brukt i luftangrep mot Storbritannia. Angrepet var meget vellykket. Skipsveftene i Hamburg lager flere ubåter enn noen annen byggeplass i Tyskland.

I nattens løp ble også tyske flyplasser i Belgia og Nederland, og tysk skipsfart utenfor de Frisiske øyer angrepet.

29 britiske bombefly savnes.

Amerikanske flygjere var igår ettermiddag med på sitt første angrep i dagslys over Nord-Frankrike. 9 tyske fly av den nye typen Focke-Wulf-190 ble skutt ned. Fem av dem ble skutt ned av en polsk squadron. 3 Spitfirefly gikk tapt.

Utenfor Calais angrep en amerikansk Eagle-squadron en E-båt som ble etterlatt i synkende tilstand.

30 tyske fly foretak et vidtsprett angrep mot byer i England tidlig imorgon.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunike gjentar at kampene ved Rostov fortsættes i hele natt. Nærkamper utkjempes nå i byens forsteder. Tyskerne har stor overmakt, og angriper ustanselig.

Ved Zemljansk som ligger 200 km. nordøst for Rostov raser hårdnakkete kamper, idet tyskerne prøver å sette over Don. Mens russiske bombefly angriper de tyske bruhoder river russisk infanteri opp tyske avdelinger som er kommet seg over Don. Kommunikeet fra Moskva sier at et stort tankslag er i gang i dette avsnitt.

I Voronesj-avsnittet raser det voldsomme kamper både på vest- og østsiden av Don. Russiske tropper har tatt en viktig landsby nord for Voronesj, og er gått over elven på et nytt sted. De utbygger nå sine bruhoder på den annen side, sør for Voronesj. Kampen er nå under utvikling på den vestre side.

Det russiske kommunike melder også om kamp i Brjansk-avsnittet. Der har en russisk tankavdelingatt en viktig høydrygg og revet opp en tysk motorisert divisjon. Tyskerne hadde 1250 falne og russerne tok 300 fanger under dette angrepet.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika har det bare vært mindre trefninger. Dagens britiske kommunike fra Kairo sier bare: Det er ingen ting av betydning å melde til lands, bortsett fra patruljefirksomhet. - Jagerfly med stor aksjonsradius har etter rettet vellykte angrep mot fiendtlige lektare utenfor Sidet Barrani. En stor styrke bombefly angrep i natt Tobruk. Det ble også gjort kraftige bombeangrep i kampområdet. - De fiendtlige styrker forskanser seg og legger defensive minefelt.

DET FJERNE ØSTEN: Et kommunike fra general Mac Arthurs hovedkvarter melder at kampene til lands er blusset opp igjen på Ny Guinea. Australiske styrker angrep japanske tropper Avala, som ligger omkring 70 km. inne i landet fra Buna, der japanerne gjorde landgang tirsdag. En annen japansk patrulje ble angrepet 25 km. sør for Salamaua, og slått tilbake med tap av 60 falne.

De heftige allierte luftangrep mot japanske baser fortsetter. Det ble også gjort angrep mot fiendtlige kystfart ved Solomon-øyene.

Ny Zealands statsminister Fraser uttalte under et besøk i Melbourne: Den defensive krigsførelse i Stillehavet er et tilbakelagt stadium. De allierte styrker trekkes nå sammen for en offensiv.

NORGE: Det har nylig vært holdt et bispmøte i Oslo, hvor seks av de tielige biskoper var til stede. Biskop Berggrav var representert ved domprost Hygen. På dette møte ble det opprettet et kirkeråd som fikk navnet "Den midlertidige Kirkeledelse". Rådet består av biskopene Maroni og Hille, domprost Hygen, professor Hallesby, emissær Ludvig Hope og pastor H.E. Wisloff. I en proklamasjon til geistligheten, menighetsrådene og menighetene gir det nye råd en orientering om årsakene til kampen mellom den kirkelige ledelse innen Staten og Kirken, og rettferdiginga framfor kirkens råd. Herved vil vår Kirke få hele sitt arbeidssystem i virksomhet.

VVVVVV

8 AUG. 1942

1031

LONDON - NYTT
29. juli 1942.

Nr. 305.

vvvvVvvvv

• BEWARE KONGEN OG FREDERIKSEN.

Alt det den tyske overkommando kan hæpe med
at få et stort nederlag på en gang. Det er ikke
noen dirls jomfru fra stiftelsen til å møte det
husserne tilstrekkelige territorial og materielle
mønstre de russiske styrker treffer de ikke.

I de siste 14 år har det vært voldsomme kamper på den nærliggende ø i Afrika. Men selv om fiendene i et hjørne av Russland kan skyte av hellebølger, har den tyske overkommando ikke oppnådd de resultater som de tenkte, hvarken i Russland eller Egypt.

Nyheterne fra London 28/7 kl. 19,30.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Om den allierte luftoffensiv på vestfronten blir det opplyst i kveld at det britiske flyvåpen i natt sendte jagerfly innover det okkuperte Frankrike og rammet tog som var lastet med krigsmateriell. Det ene lokomotiv etter det andre som trakk godstog ved Paris og industribyen Lille ble ødelagt. Lange rekker av tog sperret linjene. Ved Nantes ble to tog avsporet.

I dagslys igår rettet britiske Wellington bombefly angrep mot mål i Nordvest-Tyskland. To britiske fly gikk tapt. Angrepet ble gjennomført mens Hamburg fremdeles sto i lys lue etter angrepet søndag natt. Fra offentlig hold blir angrepet mot Hamburg betegnet som ett av de mest vellykkte siden krigen begynte.

175.000 brannbomber ble kastet ned i løpet av 35 minutter. Etter brannbombene regnet det masser av sprengbomber på Hamburg, noen av dem på 2 tonn. Målene sto klart fram i månelystet. Store strøk av den gamle bydelen sto i brann. - Berlin har nå innrømmet at det var mange døde og sårete etter angrepene og at ødeleggelsene var meget omfattende. Romakringkasteren betegner angrepet som det værste hittil.

8 tyske fly ble ødelagt over Storbritannia i natt da fienden sendte over en større flystyrke enn han har gjort på mange måneder. De tyske flyene spredte seg ut i den grad at angrepet later til å ha vært et propaganda-angrep til beste for den tyske befolkning, - mer en slags represalie for Hamburgangrepet enn et overveielt forsøk på å svekke Storbritannias slagkraft.

RØSSLAND: I slaget om Don-bøyningen møter tyskerne øket russisk motstand. Russernes baktropper har evakuert Rostov etter å ha dekket de russiske hovedstyrkers retrett over Don. Russernes press ved øvre Don, ved Voronesj, øker.

Miljanskaja, 200 km. nordøst for Rostov, er fremdeles slagets midtpunkt. Angrep og motangrep fortsetter natt og dag, både nord og syd for Don. Russiske bombefly angriper tyske pontonger hele dagen, mens jagerfly kjemper om herredimmen i luften over elven. I norøst, lengre inn i bøyningen av Don, møter russerne de tyske forsøk på å bryte gjennom med økende og hårdnakket motstand. Det er voldsmarme kamper ved Karak vestenfor Don, og i dagens russiske kommunike hater det at mange tyske tanks og motoriserte infanteri-angrep er blitt slått tilbake her. -

I syd, i retning av Dons munning, har russiske tropper rømmet Rostov og Novo Tsjarkask etter meget bitre kamper. Begge disse byer ble forsvar av russiske baktrupper avdelinger fra hus til hus under blodige gatekamper. Tyskernes tap har vært uallmindelig store.

Langs øvre Don, ved Voronesj, øker det russiske press stadig, og slagethovedscene er nå flyttet tilbake til vestsiden av elven. Tyskerne ble påført store tap og stillingen er ytterligere forbedret for russerne.

MIDTØSTEN: I Midtøsten har general/utvidet det området hvor det britiske angrepet begynte i grålysningen igår morges. Fiendens motstand har vært voldsom, og kampene i løpet av gårdsdagen ble kraftigere.

I dagens Kairo-kommunike heter det: Voldsomme kamper utviklet seg igår på det nordlige avsnitt av fronten etter britiske angrep mot fiendtlige stillinger søndag kveld. Voldsom artilleriduell fant sted. - Lette britiske bombefly og jagerbombefly angrep fienden i det nordlige avsnitt, til støtte for de britiske landstridskrefter. En avdeling tyske stupbombefly eskortert av jagerfly ble angrepet av britiske jagermaskiner med godt resultat. - Tobruk og El Daba ble bombet, og 12 fiendtlige fly ødelagt, heter det til slutt i kommunikeet.

NORGE: Kulturdepartementet i Oslo har måttet blåse til retrett i striden med forlagene. Motstanden mot nyordninga har vært så sterk at departementet ble nødt til å trekke tilbake bestemmelsen om lisens for alle bøker som gis ut. Likeså måtte departementet oppheve bestemmelsen om at såkalte opposisjonelle bokhandlere kunne nektes å utgi bøker. Ensrettings-forsøkene fortsetter imidlertid på annen måte, bl.a. ved oppsetting av svartelister for norsk og utenlandsk litteratur.

12 AUG 1942

1032

Mappe 9
Ekspl. 306
Arg. 1942
O.V.
Jfr. 2.årg.

Tilleggsprogrammet 26/7. (Øksnevad).

Norges historie kjenner ingen eksempler på at noen har feiret en 55-års fødselsdag under nogensomhelst anstalter dessangående. Vidkun Quisling grep anledningen til å være den første. Han hadde en desto større grunn til å gjøre det. Han vet at han aldri kommer til å feire sin 60-års dag. Han hadde en grunn til. Han hadde trang til å løfte minnet om slaget i Hafsfjord opp på et høyere plan. Derfor besluttet han i kraft av sin ubegrensete myndighet på alle områder at det heretter skal gjelde som en historisk sannhet at Harald Hårfagre vant sluttseieren i kampen om å samle Norge til et rike og Vidkun Quisling støttet ham. Når man husker at han stiftet Nasjonal Samling den 17de mai, må man si at ideen om Norges samling til et rike og et folk er vakkert illustrert i førerens liv. Aldri har en enkelt samlet så meget og så mange - mot seg.

I den praktutgave han fikk av Snorre som gave, vil han sikkert ved fornøyet studium kunne finne mange ting som han kan knytte nærmere til sin egen gjerning. "Vik-vei for kongens banemann," sa Gunnilds skosvein Kitling, da han så sitt snitt til å stikke seg fram og ramme kongen. Det var noe liknende han sa den mann som hadde sin mottagelseskomite i orden den 9.april 1940.

Idag får han lov til å sitte på det kongelige slott, når han ikke oppholder seg i selveste Gimle omgitt av manndrapere og treller, og her lar han seg hylde av Norges fiender fordi han fremdeles forunnes å fylle år. Det fantastisk narraktige skuespill som ble oppført omkring ham på fødselsdagen har gjort sin nytte. Man fristes ofte til å tro at hans propagandister ikke tenker på annet enn å utlevere ham til hån fra hele den civiliserte verden. Jeg har hatt anledning til å se hvad den amerikanske presse, og særlig hvad framstående norsk-amerikanere sier ved dette høye. Det har lykkes ham og hans hjelpestemenn å grunnfeste hans ry som den usleste forredner som noe land har fostret. Hans navn kommer til å gå inn i alle sprog som et begrep som det vil bli vanskelig å finne sterke ord nok til å definere. I Amerika har alle av norsk att reagert med stadig stertere voldsomhet mot bevisstheten om at det er en nordmann som i våre dager er blitt innbegrepet av all svik mot fedrelandet. Vi vil gjøre alt vi kan for å vaske skampletten bort. Måtte Vidkun Quisling motta det som en personlig gave fra det utflyttede Norge den første fremmedlegion som ble dannet i Amerika er en norsk legion. Han har vært med på å samle ikke bare nordmenn. Mot alt det som Quisling representerer reiser den frie verden seg med den samme avsky som kommer til uttrykk også blandt Norges fiender når de tør si sin mening. Blandt de herrer som gjørde ham sin oppvarting på slottet i Oslo, er det folk som forakter ham så dypt som noen, og som nå vet at ingen har evne til å gjøre fiendens sak så store bjørnetjenester som

Vi vet nå at det er ganske umulig for noen å bryte ned samholdet. Vi har fått en indre styrke som bare herdes ved påkjenning. De som har fallt fra har stilt seg utenfor folket og der blir de stående til de engang får sin rettferdige dom. Det kan ikke lenger skje noe som kan friste flere til å følge med. Det er mange som gjerne ville vende tilbake til samfundet. Hvis man likeså fritt kunne melde seg ut av som inn i N.S., er det ingen tvil om at det ville bli et sterkt fall i medlemstallet. De som sitter på toppen vet at de ikke vinner noen framgang i folket, men at de tvert imot for hver dag som går taper terreng. De har bare et middel - tvang, og de har bare en makt å støtte seg til - det tyske våpen. Nei, aldri har en mann samlet så meget og så mange - mot seg. Aldri har en offentlig mann mottatt en mer falsk hyldest fra sine arbeidsgivere og medarbeidere enn den som ble ham tildelt sist søndag.

I Norge råder en apatisk likegyldighet omkring de festforestillinger som forrederne stiver seg opp med. Det er i disse dager meget større interesse for de velsignede potetene som nu holder sitt inntog i hjemmene. - Livet går sin gang. Folket vet hva det vil. Det har funnet sin fører - KONGEN. Aldri gir det vei for kongens banemann.

VVVVVVVVV

VÅR KONGE fylder 3. august 70 år. La oss alle på denne dag hedre ham ved å bære en frisk blomst på oss. La denne oppfordring gå videre til alle De kjenner, så denne lille hedersbevisning kan vinne tilslutning overalt.

GUD BEVAR KONGEN OG FEDRELANDET.

Nr. 306.

LONDON - NYTT
30. juli 1942.

Nyhetene fra London 29/7 kl. 19,30.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: En stor styrke britiske bombefly angrep i natt på ny Hamburg. Likeledes ble flyplasser i Nederland, jernbaner i Frankrike og tyske skip angrepet. Fra disse operasjoner savnes 32 britiske bombefly og 3 jager.

To tyske jagerfly ble igår skutt ned av britiske fly fra kystkommandoen. Et tredje tysk fly ble imorges skutt ned over den britiske kanal av en britisk tråler. Noen få tyske fly kastet bomber over Øst-England idag.

I et radiobudske til det tyske folk uttalte den britiske luftmarskalk Harris idag bl.a.: Dere synes kanskje at angrepene mot Köln, Ruhr, Rostock og Essen var leie nok, men vi er ikke av den mening. Sånnart den amerikanske produksjon fordobles og tredobles så vil de angrep som her funnet sted hittil synes svake.

RUSSLAND: De siste frontmeldinger fra Russland går ut på at den tyske framrykkång ved Don begynner å saktne. Moskva radio sa idag at den russiske motstand etter alt å dømme nå er hardere. En annen melding fra Moskva sier at mange tyske tankdivisjoner er blitt kastet inn i det store slag på sydfronten der tyskerne nå setter alt inn på å nå Kaukasus og Volga. Ifølge meldinger idag har russene forbedret sine stillinger. Dagens tyske kommunike melder om forsvarskamper i dette avsnittet. Etter å ha satt over Don rykker tyskerne nå sydover i området omkring Batai, langs med Rostov-Baku jernbanen. De presser seg også østover, og forsøker å forene seg med de tyske styrker ved Novo Tsjerkask.

Lenger øst, i Zimliansk-området, fortsetter tyskerne sin frammarsj, men under store tap. Siden igår morges raser et voldsomt tankslag i dette avsnittet. Omkring Voronesj har russerne utbygget sine stillinger.

MIDTØSTEN: I Nord-Afrika besto landoperasjonene igår av patrulje- og artillerivirksomhet. Langtrekkende britiske bombe- og jagerfly angrep havner i nærheten av Sidi Barrani. Videre ble det foretatt luftangrep på skip i Suda-bukten på Kreta og i det joniske hav.

DET FJERNE ØSTEN: I det fjerne østen har allierte patruljer på Ny Guinea drevet tilbake japanerne som rykket framover i retning av Port Moresby. Allierte bombefly har på ny bombet havner på øya Timor. Japanske fly har igjen angrepet Port Arthur.

NORGE: Så sent som forrige fredag undertegnet Quisling en forordning som sikk ut på å omorganisere det norske S.S., og iakttagere i London mener at denne omorganisering er en følge av den sterke og effektive motstand som nordmennene yter mot det tyske styre. Det er to ting som klart viser tyskerne engstelse. Det er den publiserte de har gitt denne forordningen i Norge, og den vekt som den tyskkontrollerte radio i Norge legger på meldingen om at S.S.-tropper er kommet til landat.

SVERIGE/TYSKLAND: De britiske flyangrep på Tyskland har en alvorlig virking på den tyske kullekspor til Sverige. Tyskland vil gjerne eksportere kull fra Rhinland over Rotterdam, i bytte med svensk jernmalm. Men de angrep tyske konvoier er blitt utsatt for har hatt den virkning at svenske skipsredere er uvillig til å la sine skip seile i denne fart. Derved økes overbelastningen av det tyske jernbanenett i en fra før av overordentlig kritisk periode.

DE FORENTE STATER: I de siste 24 timene er en krysser, en destroyer og et patruljeskip blitt sjøsatt ved skipsverftet på østsiden av Amerika.

President Roosevelt opplyste igår at De forente stater nå har 4 millioner mann under våpen.

ENGLAND: Den britiske utenriksminister sa i Underhuset idag: Regjeringen er av den oppfatning at en internasjonal autoritet etter denne krigen ikke kan gjennomføres uten opprettetholdelse av en internasjonal styrke. Planer for dette drøftes på begge sider av Atlanterhavet.

VVVVVVVVV

Dr. Arne Ordning i tilleggsprogrammet 28/7-42.

I de to siste ukene er stillingen på den russiske sydfronten blitt stadig mere kritisk. Russerne har stort sett beholdt initiativet i Voronesj-området. Tyskerne har hatt store tap i dette avsnittet og de russiske motangrep har forhindret tyskerne i å utbygge. De har derfor heller ikke kunnet gjennomføre noe framstøt mot Stalingrad nordfra. Men på de øvrige avsnittene fortsetter den tyske offensiven med uformisket styrke. Tyskerne har erobret størstedelen av området i Don-buen. Det østligste punktet her ligger bare ca. 70 km. vest for Stalingrad. Stalingrad er det viktigste russiske industri- og transportsentrums ved Volgas vestlige bu. Stillingen på dette avsnittet er ikke helt klar, men såvidt man kan se er tyskerne ikke kommet over Don her.

Det tyske hovedangrepet er imidlertid rettet mot Dons nedre løp, fra Rostov og til Tsimlianskaja ca. 200 km. lenger øst. Det er lykkes tyskerne å sikre seg to bruhoder på sydsiden av Don i området av Tsimlianskaja. Russene rettforbitrede motangrep her for å forhindre tyskerne i å utbygge disse stillinger. De tyske tropper er her mindre enn 40 km. fra jernbanen fra Stalingrad til Krasnogar i Nord-Kaukasus, den eneste jernbaneforbindelsen mellom Volga og Kaukasus.

Lenger vest har tyskerne etter harde kamper erobret Rostov, og det ser ut til at de også her er kommet over Don på to steder. Det er usikkert hvor stor styrke det dreier seg om. Tyskerne selv hevder at de har tatt byen Bataj, ca. 20 km. syd for Rostov. Det første målet for dette angrepet vil være oljefeltene ved Majkov, den nyeste og den nærmeste av de kaukasiske oljekildene. I dette området må man også vente landgang av tyske tropper fra Kertsj-halvøya på Krim, like som den russiske flåtehavn Novorussisk er kommet i faresonen.

Tyskerne har i løpet av den siste måneds offensiv nådd store resultater. De har erobret de fruktbare Jordbruksdistrikten mellom Donets og Don, og hele kull- og industridistrikten i Donets-bassenget, deriblant fabrikbyen Vorosjilovgrad. Men den verdifulleste er byen Rostov. Den har over 500.000 innbyggere, og er viktig både som transportknutepunkt og som industriby. Her ligger bl.a. den største russiske traktorfabrikken. Men både maskinene og de fleste faglærte arbeiderne ble i vinter sendt østover.

Det er klart at både Stalingrad med nedre Volga og den nordkaukasiske sletten er truet. Tyskerne truer her også av Sovjet-Samveldets rikeste korndistrikter. De vil videre seke å bemekte seg oljefeltene ved Majkov og Grossen, og den tyske propaganda hevder at tyskerne bringer med seg ferdige avdelinger som er spesialutdannet til å reparere ødelagte oljekilder. Men de største russiske oljekildene ligger i området av Baku, og er beskyttet av de kaukasiske fjellene. Videre truer tyskerne jernbanelinjen mellom Kaukasus og resten av Sovjet-Samveldet. Men selv om denne linjen ble skåret over ville det ikke bety at enhver forbinnelse var brutt. Oljen fra Bakuområdet kan fraktes over det Kaspske hav til Astrakan ved utløpet av Volga. Og hvis også nedre Volga skulle falle i tyskernes hender, kan oljen føres til havner på østsiden av det Kaspske hav til steder som har forbindelse med det sentrale jernbanenettet. Men det er en lang omvei, og den har en forholdsvis liten transportstevne. Det er også oljefelter mellom Volga og Ural, og hele Krigsindustrien i øst er intakt.

Selv om tyskerne dristigste forhåpninger skulle gå i oppfyllelse, ville det ikke bety de russiske armeer ble satt ut av spillet, men det ville bety at deres offensiv evne ville bli sterkt redusert.

Den tyske offensiven i Syd-Russland kom ikke uventet. Men det var ikke lett å forutsi med sikkerhet at tyskerne etter sine store tap i vinter ville være i stand til å koncentrere så store styrker på dette frontavsnittet. I kampen om nedre Don bruker tyskerne ca. 600.000 mann, 10 panserdivisjoner, ca. 2000 tanks og en hel luftflåte på minst 1500 fly i første linje. Både når det gjelder tropper, tanks og fly har det lykkes dem å oppnå en tallmessig overlegenhet. Terrenget er sterkt utmerket til bruk av mekaniserte avdelinger. Tyskerne bruker imidlertid ikke den samme taktikken som i Blitzkrigen den første tid. Tidligere ble tankavdelinger sendt foran for å sikre et gjennombrudd, og de ble så etterfulgt av motorisert infanteri. Russene sørket å møte dette ved å slippe tankavdelingene igjennom for å møte infanteriet, og derved isolere de framskutte tanks. Nå opererer tyskerne med såkalte kampgrupper, som består av tanks motorisert artilleri og motorisert infanteri. Det går noe langsommere, men til gjengjeld er tankavdelingene sterkt beskyttet og vanskeligere å isolere.

For øvrig er den viktigste årsak til tyskernes framgang, foruten deres stabsarbeid og deres utmerkete forsyningssorganisasjon den kjennsgjerning de hele tiden har hatt herredømmet over de viktigste transportknutepunktene i Ø-Kraina, først ved Majkov. De har dessverre ikke dra full nytte av russiske jernbanesystemet bak sine linjer. Jernbanenettet bak russernes linjer er meget dårlig utbygget. På den annen side blir tyskerne forbinnelseslinjer stadig mere utstrakt, og det blir dårligere med veier og jernbaner jo lengre man kommer østover. Det er lykkes for Timosjenko å trekke sine tropper tilbake uten at større deler av dem er blitt omgått eller ødelagt, og han har tilføyet fienden stor tap. Den røde armes slagkraft er ennå i hovedsaken ubrutt.

Under disse forhold er det klart at hvert eneste menneske i de allierte land spør seg selv hvorledes de best kan komme Sovjet-Samveldet til hjelp. Storbritannia sender våpen og fly til Samveldet, og de holder fronten i Egypt og midtøsten, som for tiden er Timosjenkos venstre flanke. Armeene i India forhindrer at japanerne og tyskerne oppnår forbinnelse med hinanden. Samtidig har Storbritannia og De forente stater bundet seg til å etablere en ny front på det europeiske fastland. Det har naturligvis vært umulig å si noe om tidspunktet. Spørsmålet er stadig under diskusjon hos de allierte.

(Fortsettes)

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

Kyb jn 49
1942 nr 1

3942

5 1033

Nr. 307.

LONDON - NYTT.
31. juli 1942.

Mappe 9.
Ekpl. 307
2. årg.

Nyheter fra London 30/7, kl. 19.30.

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Det britiske flyvåpen fortsatte luftoffensiven i vest i natt og angrep Saarbrücken, midtpunktet for kull, jern og stålindustrien i Saar. Dagens kommunikat fra det britiske luftdepartement melder at en stor styrke bombefly utførte dette kraftige og koncentrerte angrep. Foreløpige meldinger viser at det ble gjort stor skade. 9 britiske fly savnes.

Tyskerne sendte i natt en liten styrke bombefly over Storbritannia, og det ble gjort spredte angrep på de midtre og vestre områder. 7 fintlige fly ble skutt ned.

I går ettermiddag angrep britiske fly enkeltvis mål i Vest-Tyskland for 6. dag på rad. Det britiske flyvåpen fortsatte med sine småangrep i Nord-Frankrike i hele går.

I bryåmeldinger i dag heter det at det har vært betydelig aktivitet i luften over stedet ved Dover. Formasjoner av britiske fly fly tilbake til Storbritannia fra Boulogneområdet.

RUSSLAND: Dagens russiske kommunikat melder at kampene fortsatte i natt i Voronesj- Zimliansk- og Bataisk-områdene og sydvest for Klepskaya. Klepskaya ligger på vestsiden av Don, omkring 120 km. nordvest for Stalingrad. Det russiske kommunikat melder at alle tyskerne forsøk på å drive en kile inn i det russiske forsvar i dette området har mislykkes. Lenger syd, der tyskerne rettet et kraftig støt mot Stalingrad, holder russerne fast og sikkert høyden nordvest for byen. Tyske avdelinger som er kommet over Don i dette området er alle blitt tilintetgjort. - Moskvameldinger antyder at tyskerne nå er kommet opp i mot de russiske hovedstyrker som Timosjenko trakk tilbake for å holde dem in takt til disse kampene. I Zimliansk-området har russiske tanks- og infanteriavdelinger utført et vellykket motangrep. En svær tysk styrke som har satt over Don med tanks og artilleri i dette området har rykket sydover i retning av Kaukasus. Den tyske overkommando påstår i går at tyskerne var kommet over elvene Manisk og Zaäl. Begge disse elvene løper ut i nedre Don. Tyske styrker forsøker å trenge seg sydover til jernbanen mellom Stalingrad og Baku. - I Voronesj-området er initiativet fremdeles fullstendig i russernes hender. En sterk russisk infanteriavdeling, kraftig støttet av stupbombefly og jagerfly og artilleri har trengt seg dypt inn i de tyske forsvarslinjer syd for byen. - På midtfronten fortsetter russiske angrep i Briansk-området.

Tyskerne frykt for en front nr. 2 øker, og de nazistiske myndigheter har begynt en intens kampanje for å gi folk et intrykk av at de tyske forsvarsverker er sterke nok til å holde en hvilken som helst invasionsstyrke tilbake.

Lette britiske styrker angrep tyske motortorpedobåter utenfor den holandske kyst i går. En av motortorpedobåtene ble alvorlig skadet og satt i brand. Den britiske patrulje presset på og kom snart i kontakt med 2 vepnede trålere og noen motortorpedobåter som eskorterte et tyske forsyningsskip. Forsyningsskipet ble senket og en av trålene satt i brand. Alle de britiske fartøyer kom tilbake i god behold.

MIDTØSTEN: Dagens Kairokommunikat melder at britisk patruljevirksomhet i Nord-Afrika fortsatte i går og artilleriet har angrepet fienden. Luftvirksomheten ble sinket av sandstormer, men britiske jagerfly vedlikeholdt sine tokter over aksens fortropper. Bombefly utførte vellykkede angrep i det sydlige området. -

Mens oppholdet i hovedkampene til lands fortsetter er det sikkert at Rommel gjør alt han kan for å få tilsendt mulige forsterkninger og forsyninger. Allierte jagerfly, jager-bombefly og store bombefly har rettet stadige angrep mot Rommels forsyningsslinjer i de siste dager. - 3 små fartøyer er blitt senket av en gresk undervannsbåt i det østlige Middelhav.

Jagerfly skjøt ned 2 Messerschmidt 109 over Malta i går. Dagen før ble 3 tyske bombefly skutt ned på ett minutt, da de kom for å angripe.

INDIA: Den britiske minister for India gjentok i dag den britiske regjeringens beslutning om å gi India den størst mulige anledning til å oppnå full-

1034

LONDON - NYTT.
1.august 1942.

Nr. 308.

Nyhetene fra London 31/7, kl. 19.30.

stendig selvstyre. Han advarte også mot kravene til kongressen om å få britisk styre trukket tilbake fra India med en gang. Ministeren sa at den britiske regjering i det store og hele sto fast ved det tilbud som Sir Stafford Cripps har gjort de indiske ledere. Han fortsatte: Kongressens nåværende krav setter dette langtrekkende tilbud fullstendig til side, og hvis man går med på kongressens forlangende vil det føre til en fullstendig og kraftig forandring i det store og innviklede regjeringsmaskineri i India. Dette ville forekomme på et tidspunkt da stillingen i Russland, Kina, Libya og på andre krigsskueplasser krevar en udelt energi, et udelt samarbeide og konsentrasjon av alle de allierte makters resurser. Man kan ikke tenke seg et større tilbakeslag for den sak de forente nasjoner kjemper for. Regjeringen vil ikke vike tilbake for sin plikt og foreta alle mulige skritt for å møte situasjonen.

DET FJERNE ØSTEN: I Burma har britiske bombefly angrepet jernbanestasjoner og rullende materiell. I Kina har amerikanske jagerfly skutt ned 3 av 9 japanske bombefly som angrep flyplassen Nengiang. Kinesiske landstridskrefter fortsetter å gjøre framgang langs jernbanen mellom Chekiang og Kiangsi. I det sydvestlige Stillehav har allierte bombefly oppnådd fulltreffer på en japansk destroyer utenfor Ny Guinea. - Til lands har det vært sammenstøt mellom allierte og japanske patruljer i Kokoda-området, 96 km. fra Port Moresby.

KRONPRINSESSE MARTHA kom i går til London etter å ha flyet over Atlanteren direkte fra De Forente Stater. Kronprinsessen som var ledsaget på reisen av fru oberstløytnant Østgaard og statsråd Sven Nilsen, ble mottatt av statsminister Nygaardsvold, utenriksminister Lie og flere. Kronprinsesse Martha ser strålende ut og ga uttrykk for sin store glede ved å komme til London på besøk og over å få delta i feiringen av H.M.Kongens 70-årsdag den 3. august.

POLEN: I dag er det i Storbritannia en protestdag mot forfølgelsen av polske kvinner. En av det britiske arbeiderpartis representanter i parlamentet, sa da hun kringkastet til Polen i dag morges: Tyskerne har okkupert deres land, men deres tanker og sinn kan de ikke ta fra dere. Det kommer de aldri til å gjøre. De tyske overfallsmenn forstår ikke frie menn og kvinner. De forstår bare slaver. - Vår store britiske arbeiderbevegelse har sendt ut en protest. Vi kan bare sende vår sympati i kringkastingen, men vi arbeider hårdere enn noen sinne før for å lage flere tanks og kanoner, fly og granater for å påskynde seieren. Det er den beste hjelpe vi kan gi dere.

I Amerika er det også protestdag i dag mot forfølgelsen av polske kvinner.

vvv vvv vvv

Slutten av dr. ARNE ORDINGS utenrikskronikk 28/7-42.

Det er kommet nye oppmuntrende meldinger om produksjonen i Amerika. Hvis man setter produksjonen i november 1941, siste måned før Amerika kom med i krigen til 100, så var den i juni 1940, året før, bare 23, mens den i juni i år var 286. Produksjonen i de 6 første månedene i 1942 var 50 % høyere enn hele produksjonen i 1941.

Statene har ca. 4 mil. mann under fanene. - På den annen side er shipping-situasjonen fremdeles vanskelig. Det er en trøst at det vesentlig er ubeskyttede skip som senkes, og storparten faller fremdeles på den amerikanske kysten. Men det tar tid å utbygge beskyttelsen og det legger beslag på arbeidskraft, skipsverfter, skip og fly. Det kommer en jevn strøm av amerikanske bombefly til Storbritannia. Det kommer også tropper, men storparten av den amerikanske hær er ennå ikke fullt trenet. Det dreier seg ikke bare om trening av tropper, men også av offiserer. De amerikanske reserver av tropper og materiell vil bli en avgjørende faktor i krigen. I den nærmeste framtid vil hovedstyrken falle på Storbritannia.

Det er naturligvis umulig å si noe om når den annen front vil bli etablert, men en ting er i allfall klart, at stemningen blandt det britiske folk, både blandt soldatene og i fabrikker og verksteder, har aldri vært mer offensiv og kampivrig enn nå.

GUD BEVARE KONGEN OG FEDRELANDET.

RUSSLAND: Den russiske hær motstand har øket betydelig i Don-bøyningen, hvor de tyske framstøt mot Stalingrad er blitt bremset. Fienden har gjort noe framgang ved nedre Don, d.v.s. øst og sydøst for Rostow, og truer dermed jernbanen fra Stalingrad til Kaukasus. Ved øvre Don har russerne fremdeles initiativet ved Voronesj. - Dagens kommuniké fra Moskva melder om kamper i alle disse områder. De avsnitt som særlig framheves, ligger syd og sydøst for Battisk, syd for Rostow og ved Zimliansk, der en fientlig styrke på østsiden av Don holdes i sjakk av russerne, ved Klepskaya, nordvest for Stalingrad, og ved Voronesj. Et russisk tilleggskommuniké omtaler kampene i Don-bøyningen og sier at russiske styrker i ettermiddag har avslått tyske angrep sydvest for Klepskaya. Den russiske hær tilintetgjorde 2.000 tyskere og ødela 120 fientlige tanks. Tyskerne har ført fram nye forsterkninger for å prøve å få framrykningen i gang igjen i dette området. I et avsnitt sendte de en finsk skarpskytterbrigade inn i slaget. Russerne avslo angrepet og finnene hadde flere hundre falne. - Russerne innrømmer en mindre tysk framrykning sør og sørvest for Battisk, d.v.s. i området sør for Rostow. Tyskerne bruker store panseravdelinger støttet av store flystyrker, men de får meget betydelige tap. I Voronesjområdet ble tysk angrep mot russiske stillinger vest for byen slått tilbake. - Under lokale kamper i Brianskområdet har russerne tilføyet tyskerne betydelige tap.

I et flammende opprop i dag skriver "Den Røde Stjerne": Hitler har nå satt alt på et kort i Don-slaget. Derfor er ordren: hit, men ikke et eneste skritt lengre. Kampropet er: seire eller dø!

DEN VESTEUROPEISKE FRONT: Britiske jagerpatruljer over Nord-Frankrike og Nederland beskjøt i natt jernbanemål og en fabrikk i Nederland ble beskutt fra lav høyde. Under disse operasjoner ble et tysk fly skutt ned.

Bombefly fra kystkommandoen har i nattens løp angrepet skipsfarten utenfor de Frisiske øyene og oppnådde treff på to skip. Intet britisk fly savnes fra disse operasjonene.

Britiske jagerfly var i morges etter over Nord-Frankrike. Den britiske flystyrken angrep i hele går mål i Nord-Frankrike og tyske skip i kanalen. Disse dagtoktene fulgte like etter det britiske luftangrep natt til torsdag mot Saarbrücken, som er det viktigste knutepunkt i det tyske jernbanesystem i vest.

Tyskerne foretok i natt noen spredte luftangrep over Storbritannia, hovedsakelig i det vestlige Midland. Det ble gjort en del skade. Angrepene var mindre omfattende enn de foregående netter. 9 tyske fly ble ødelagt.

Admiralitetet kunngjør at en avdeling av lette britiske marinefartøyer angrep 5 tyske bevepnede trålere utenfor den hollandske kyst tidlig i morges. De tyske skip ble truffet flere ganger og et ble satt i brand. En av de britiske båtene ble truffet og satt ut av aksjon, og det var noen sårede, men det lykkes å slepe skipet tilbake til sin basis. Den samme tyske styrke ble litt senere angrepet av en annen britisk patrulje, som påførte de tyske skip mer skade. Skipet som ble satt i brand under den første trefningen ble etter truffet og antas senket. Den britiske patrulje led hverken tap eller skade. - Under begge disse trefningene ble de britiske patruljer kraftig angrepet av tyske fly og beskutt av kystbatteriene, men uten virkning. - En annen patrulje av lette britiske kystforsvarsbåter påtraff og angrep 3 tyske torpedobåter eller minefeiere som var eskortert av E-båter. Det ble oppnådd treff. Den britiske patrulje led hverken tap eller skade.

Den amerikanske hær hovedkvarter på Island melder om en ny kamp mellom et norsk fly og en tysk Focker Wulf maskin utenfor Islands nordøstkyst på onsdag. Under kampen som varte i 12 minutter, oppnådde det norske fly en rekke fulltrefere på den tyske maskin fra så nært hold som 100 m. Kampen sluttet med at det tyske fly trakk seg unda og gjemte seg i skydekket. Det norske fly vendte velberget tilbake.

DET AMERIKANSKE MARINEDEPARTEMENT opplyser at intet skip ble torpedert av fiendens ubåter i amerikanske farvann torsdag den 28. juni.

DET FJERNE ØSTEN: Det blir meldt om vellykkede allierte framstøt. Allierte jagerfly traff i går på en kraftig formasjon japanskefly som forsøkte å angripe